

WESTERN

D. Kostel

KRVAVI TRAG ZLATA

BROJ 117 • 1300 DINARA

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128034

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

WESTERN

117

1988

D. Kostel
**KRVAVI
TRAG ZLATA**

X-100

Odgovorni urednik
MILORAD PREDOJEVIĆ

Urednici izdanja
PIROŠKA MATIĆ
JOVAN ČANADANOVIĆ

Recenzent
S. IVANOVIĆ

**Izdaje i štampa: NIŠRO »Dnevnik«, OOUR Izdavačka delatnost, Vojvodan-
skih brigada 7. Novi Sad, telefon (021) 621-555 ● žiro-račun 65700-603-6350 ●**
Direktor NIŠRO »Dnevnik«: Jovan Smederevac ● Rukovodilac OOUR Iz-
davačke delatnosti: Ilija Vojnović ● Glavni i odgovorni urednik: Todor Du-
rić ● Tehnički urednik: Juliš Arvanitidis ● Sekretar Redakcije: Zdenka
Karabasil ● Korektor: Sava Malešević

Tiraž: 32.000 PRIMERAKA

D. Kostel

KRVAVI TRAG ZLATA

I

Išla je tromim, gegajućim hodom kauboja, malo iskrivljenih nogu, kao da je prešla dug put jašući u sedlu na muški način. Bila je i obučena kao muško: iznošene i zakrpljene pantalone, kockasta košulja s tragovima znoja ispod pazuha, marama oko vrata, čizme s mamuzama. Imala je i pojas s municijom i o bedro uzicom zavezanu futrolu s revolverom. Kaubojski šešir je nosila u ruci i mahala njime, kao da joj je to pomagalo da lakše održi ravnotežu u hodu prašnjavom ulicom gradića u kome je bila prvi put.

Iza nje je polako kaskao konj, neka mršava raga kojoj je bilo teško odrediti godine. Sedlo i čebe na konju bili su isto tako malo vredni, ali je kundak »vinčesterke«, koji je virio iz futrole pored sedla, blistao na podnevnom suncu.

Mada obučena kao muško, devojka nije krila svoje ženske osobine. Duga zlatasta kosa bila joj je pala preko ramena, a ispod kockaste košulje nadimale su se jedre i čvrste dojke. Istina, telo joj je bilo nekako dečaćko, i da je htela da malo sputa nemirne dojke i potkrati kosu, mogla je da prođe kao neko momče koje još nije počelo da se brije.

Gradani Grin-Sitija, usamljenog gradića u blizini granice, bili su naviknuti na strance i obično nisu obraćali posebnu pažnju na njih. Ali, nepoznata devojka u muškom ode-

lu, i još naoružana koltom i vinčesterkom, nije mogla da prođe nezaapaženo. I ubrzo, mada je bilo podne i ljudi bili zauzeti svojim svakodnevним poslovima, svi su znali o njenom dolasku i svi su pažljivo pratili kuda će otići i kome će se obratiti.

A devojka je, kao svaki pravi kauboj, prvo potražila štalu za svog konja. Vlasnik štale, stari krivonogi Bob Karson, bio je prvi koji je razgovarao s njom.

— Dolar za konja, a ako hoćete da spavate u senu, to je besplatno! — izgovorio je na dušak svoju uobičajenu ponudu u ovakvim prilikama, a onda, kao da se prisetio nečega, dodao je uslužno: — Ah, izvinite, ako nemate para za hotel, možete spavati u mojoj kući. Baba i ja smo sami, a njoj će biti milo da porazgovara s vama. U kući Boba Karsona uvek ima mesta za goste — naglasio je na kraju.

Devojka je klimnula glavom i pružila dolar.

— Odvedite me tamo, moram se oprati, tri dana sam neprekidno u sedlu. A i gladna sam. Gde može nešto da se pojede?

— Ne brinite o jelu, moja Kiti će već nešto spremiti. Pođite sami, moja kuća je tu odmah pored štale. Recite da sam vas ja poslao, a ju ću doći čim istimarim vašeg konja.

Devojka ga zahvalno pogleda i osmehnu mu se. Zatim, izvuče vinčesterku iz sedla i bez reči pođe prema vratima trošne kuće pored štale. Tu ju je već čekala sedokosa sitna

starica, s prijetnim osmehom dobrodošlice. Devojka učtivo pozdravi staru Kiti Karson, ali ni njoj, kao ni malopre Bobu Karsonu, ne reče svoje ime ni odakle je.

Pre nego što će ući u Karsonovu kuću, devojka se okrenu u pravcu iz koga je došla i ostade tako nekoliko trenutaka zagledana u daljinu. Oči joj primetno malo zasuziše, ali se usne brzo stegoše u odlučan izraz i pogled se odmah izbistri. Sabravši se tako, ona se okrenu na peti, kao vojnik na vežbalištu, i brzo uđe u kuću.

Istog trenutka, vrata kroz koja je ušla probi kugla iz puške, uz rezak pucanj negde u blizini. Odmah zatim, druga kugla razbi jedini prozor na Karsonovoj kući. Onda, pucnjave iz pušaka prekinu brzo štektanje kolta teškog kalibra i krik pogođenog čoveka.

Brz topot konja u bekstvu, odmah posle onog izbezumljenog samrtničkog krika, kao da najavi kraj ovog iznenadnog napada iz zasede.

Za to vreme, u kući, devojka je ležala na podu, čvrsto stežući svoju vinčesterku. Pored nje je ležala sedokosa starica i kukala na sav glas, mada nije bila povređena.

Kad se sve umirilo, devojka je polako ustala, pa oprezno, puškom, otvorila vrata.

Pred kućom je stajao mlad, visok čovek sa šerifskom zvezdom na grudima i sa revolverom, koji se još pušio, u ruci.

— Jedan je tamo — i šerif pokaza rukom iza sebe — u prašini, i nika da više neće pucati iz zasede. Drugi je pobegao. Nisam smeo da ga gonim sam, jer pretpostavljam da onaj njegov drugar u prašini nije jedini njegov prijatelj.

Devojka se javi iz kuće, ali se još uvek ne pokaza na vartima.

— Da li u vašem gradu, šerife, uvek ovako dočekujete goste?!

Šerif se začudi što devojčin glas ni za trenutak nije zazvučao uplašeno i što njeno prvo pitanje posle na-

pada koji ju je mogao stajati života zvuči tako podrugljivo. Ipak, on se brzo snade i odluči da joj odgovori istom merom.

— A da li za vama u svaki grad odmah dolaze i kugle, mis? — upita je on smejući se glasno, ali odmah zatim nastavi ozbiljno: — Ja sam Ken Trevor, mis, trenutno šerif u ovom gradu. Da li biste bili ljubazni da mi kažete ko ste vi, ko vas progoni i zašto? Da nije bilo ove pucnjave, verovatno vam se nikad ne bih predstavio, ali ovako moram, shvatate, zar ne?

Devojka je stala na prag ne ispuštajući pušku iz ruke.

— Zao mi je, šerife, ali nisam pretpostavljala da će saznati da sam pošla ovamo.

— Ko to, mis? — upita šerif i priđe joj na korak.

Devojka ga pogleda u oči, oštro, pronicući, kao da je u njima htela da pročita sve o čoveku koji je stajao pred njom. Onda saže glavu i tiho odgovori:

— Bolje je da ne znate, šerife?

Mladi šerif sleže ramenima, vrati revolver u futrolu, pa malo odiže šešir s glave.

— U redu je, mis. Vi niste ništa skrivili, i ja vas ne mogu prisiliti da govorite. Ako ipak budete hteli da malo razgovarate sa mnom, svako u gradu će vam reći gde me možete naći.

Još jednom je odigao šešir s glave, u znak pozdrava, okrenuo se i otišao niz ulicu.

Devojka je gledala za njim sve dok nije zamakao za ugao; a onda se i ona okrenula prema svojoj staroj ljubaznoj domaćici.

— Oprostite mi, gospodo Karson, za sve ovo, ali zaista nisam mogla da znam, da će me napasti ovde, usred grada i u podne. Biće najbolje da odmah odem.

Još uvek uplašena, starica je ćutala. Devojka joj pruži ruku, nameraavajući da se oprost. Ali, tada se pred kućom pojavi stari Bob Kar-

son, koji odmah shvati devojčinu nameru.

— Nikuda vi nećete otići iz moje kuće dok ne jedete i dok se ne odmorite. Zar se Bob Karson ikad bojao kojekakvih ništarija koje pucaju iz zasede?! — vikao je mlatarajući rukama.

— Ali, mister Karson. . . oni će opet doći, a vi ne morate. . . — pokušava devojka da mu se suprotstavi izlazeći iz kuće.

Starac stade pred nju i uhvati je za ruku.

— Ni vaš konj ne može nikuda dok se ne odmori. Lipsaće na putu, a to mu verovatno ne želite.

— Idem u hotel — pokušava devojka još jednom da se izvuče.

— Ne! Mi smo dobri ljudi, mi Karsonovi, i mi znamo šta je pravo. Ostaćete kod nas!

I on povuče devojku za ruku i skoro je silom ugura u kuću.

Dirnuta pažnjom ovih starih ljudi, a istovremeno svesna da su beskrajno poštteni, devojka reši da im se poveri.

Za vreme ručka Karsonovi je nisu ništa pitali, ali kad je stari Bob zapalio lulu i udobno se smestio u stolicu u uglu, ona shvati da on očekuje njenu priču. I stara Kiti je takođe očigledno bila radoznala i nije se micala od stola koji je već po peti ili šesti put brisala krpom.

— Znam da je sve ovo neobično i da se pitate ko sam i odakle dolazim, i zašto sam došla baš ovamo — počeo ona tiho, zagledana u dim koji se izvijao iz starčeve lule.

— Da, mis — odgovori stari Bob i nakašlja se. — Ali ako ne možete da nam kažete, ne morate. Kiti mi je rekla da ni šerifu niste hteli ništa da kažete.

— Možda bih mu i rekla, izgleda pošten, a i pomogao mi je. Ali nisam htela pred drugima.

— Šerif je zaista pošten i hrabar mladić, mis! — reče Karson, zastade malo i šeretski se nasmeja, a onda

dodade: — Nije oženjen, a nema ni devojku, koliko ja znam.

Ona se malo zbuni i pocrveni, ali se brzo sabra, pa odmahnu rukom.

— Nemojte o tome, mister Karson! — reče ponovo zagledana u dim iz lule, a onda nastavi: — Eto, vi ste me ugostili u svojoj kući, a ja vam ni ime nisam rekla. Da, to baš hoću da vam kažem: ko sam, odakle sam, zašto sam došla ovamo.

— Stavi lonče s kafom na vatru, Kiti! — obrati se starac svojoj ženi, pa onda pogleda u devojku: — Priča je dugačka, zar ne, mis?

— Nije dugačka, mister Karson, to je obična priča sa Zapada. Znaate već: bogati i bezobzirni rančer, na jednoj strani, a na drugoj, siromašni.

— Mislim da pogađam, mis, vaš otac je bio na toj drugoj strani — upade stari Karson.

Devojka se smrknu a u očima joj zablistашe dve krupne suze.

— Da, moj otac i moja braća, mister! I moja majka!

— Vi plaćete, mis, šta je bilo s njima? — upade naglo starica i priđe devojci pa je prigrli uza se, kao da je u onim suzama već bila pročitala odgovor.

Devojčino lice se zgrči i nekoliko trenutaka ona nije mogla ništa da kaže. A kad je progovorila, glas joj je zvučao muklo, kao da su se reči otkidale od samog srca.

— Tako! Ja sam sada sama. Tri groba su tamo, na ranču, kod izvora, pod jednim starim hrastom: otac, brat Edi, majka. Tri groba u Teksasu. Četvrti je u Arizoni, u planini, još sveža humka: brat Džoni. . . — Ona saže glavu i zagrcnu se u suzama.

Stari Bob Karson ustade i ostavi lulu, pa je pomilova po kosi.

Stajali su neko vreme u sredini sobe, dvoje starih i ona mlada, u grupi koja je podsećala na neki spomenik tuge.

Starica se prva pribrala i prišla vatri.

— Kafa je gotova! — rekla je nekako suviše glasno, znajući, očigledno, koliko je ta njena primedba neprikladna u ovom trenutku.

Ipak, baš kao da je tako nešto bilo i potrebno da razbije ovu sliku tuge i užasa.

Devojka se uspravi, obrisa rukom suze iz očiju, pa pride starici da joj pomogne da skine lonče s kafem sa vatre.

Srčuci kafu, čekali su neko vreme, a onda devojka prva progovori:

— Zovem se Alisa Milton, rođena sam na ranču »GM«, oko sto milja jugozapadno od Dalasa, Teksas. Otac mi se zvao Gregor, majka Meri, braća Edi i Džoni. — Zastala je kao da se teško odlučivala, a onda je naglo izrekla: — Čuli ste za moga brata, za Džonija Milтона?

Starac je kimao glavom razmišljajući.

— Ja mislim. — počeo on, ali ga devojka prekidala.

— Jahao je s Piterom Donovanom, Ridokosim Pitom. Bio je bandit! — izbacila ona naglo.

— Kažu, bio je najbolji Pitov revolveraš — reče stari Karson kao za sebe.

— I ja sam bila s njima, dve godine! — reče ona gorko. — Znam sva njihova skrovišta. Zato su pucali u mene. To je njihov zakon: niko ne sme da se vrati među poštene. A ja sam prekršila taj zakon i došla u Grin Siti.

— Pričaju da je vaš brat bio strahovito brz — nastavljao je svoju misao stari Karson. — Možda je bio najbrži u Arizoni. — nisam znao da je poginuo.

— Pit mu je pucao u leđa! — reče Alisa s gorkim osmehom na usnama.

— Zar Ridokosi Pit?

— Da! Potukli su se zbog mene. Pit je pokušao da me silom privoli da mu budem žena, a Džoni to nije dopustio. Džoni je i u tuči bio jači, ali kad je oborio Pita, nesmotreno

mu je okrenuo leđa. Pit je zgrabio revolver i pucao.

— Kako ste pobjegli od bandita, Alisa? — upita Kiti Karson.

— Mene su banditi voleli. Prala sam im rublje, krpila, lečila rane. I poštovali su me. Pucala sam i jahala kao i oni, mada nikad nisam išla u pohod. Bila sam njihova, i nisu mislili da bih ja mogla da se vratim među poštene. A jedan mi je i pomogao, stari Džo Kreg, koji takođe već odavno ne trpi Ridokosog Pita.

— Mislim da poznajem tog Krega. On je pre tri godine u Grin-Sitiju ubio sina bankara Preskota, glavnog gazde u gradu. Bila je to čista samoodbrana, sve sam video. Jednostavno, stari Džo Kreg bio je, začudo, brži od mlade prznice. Ali, sud je drugačijeg mišljenja. Ipak, pravda je bila zadovoljena. U noći pred vešanje, neko je Kregu pomogao i on je pobjegao. Posle su pričali da je to bio Ridokosi Pit.

Alisa odmahnu glavom.

— Ne, mister Karsone, Kregu je pomogao jedan čovek iz Grin-Sitija. Tako mi je rekao. — Alisa malo zastade pa nastavi s приметnom gorčinom u glasu: — A pravda nikad neće biti zadovoljena. Džo Kreg je morao da postane odmetnik i... bandit! — Ponovo je zastala, pa još sa više gorčine završila: — Kao i moj brat Džoni!

Stari Karson je mnogo toga preturio preko glave i znao je za mnoge slične slučajeve. Zapad je bio divlja i surova zemlja, a zakoni i pravda često su bili zakon i pravda jačega, moćnijega, bogatijega. On je znao da u Grin-Sitiju nije bilo pravde za Džoa Krega, kao što je ne bi bilo ni za Boba Karsona ako bi se suprotstavio, na bilo koji način, Richardu Preskotu. Kao što je nije bilo ni tamo negde u Teksasu za Gregora Milтона i njegovu porodicu.

Zato je Bob Karson verovao svačku reč Alisi Milton.

Ali isto tako, samo zato, stari Bob Karson i njegova Kiti nisu mogli da

pomognu Alisi Milton, ma koliko to želeli u dubini svog srca.

Oni su živeli dugo u Grin-Sitiju i već su se odavno bili navikli da priznaju zakon i pravdu Ričarda Preskota. A znali su da je svako ko je bio prijatelj Džoa Krega bio, samim tim, neprijatelj Ričarda Preskota, samim tim i van zakona i pravde u Grin-Sitiju.

Serif Ken Trevor bio je pošten i hrabar mladić. Ali, za tri meseca koliko je bio šerif još nije bio u prilici da se suprotstavi Ričardu Preskotu. A ako i dođe u takvu priliku, ko je mogao znati kako će se poneti.

Zato je stari Karson najradije hteo da od svega ovoga digne ruke, ali ga je radoznalost kopkala do te mere da je morao da pita dalje. I on upita:

— Džo Kreg vam je sigurno rekao i ime čoveka koji mu je pomogao, zar ne?

Alisa je razmišljala nekoliko trenutaka, kao da se kolebala da li da kaže ili ne, ali onda ipak reče mirno:

— Da, rekao mi je ime. I poslao me je ovamo s porukom za tog čoveka. Kreg mi je rekao da će mi taj čovek pomoći da se negde bezbedno smestim i da se zaposlim. Eto, zate sam došla ovamo. Šad znate sve!

Starac je zamišljeno kimao glavom puneći svoju lulu. Posle poduže stanke, on najzad progovori:

— Znam da mi nećete reći to ime, i bolje je da ga ne znam, jer što ne znam ne mogu nikome ni odati. Ali kako vi mislite da stupite s njim u vezu kada se ne usuđujete ni da upitate za njega? Posle ovog napada na vas, pogotovo!

— Imam dve stotine dolara. To je moj novac, i pošteno je zarađen — naglasi Alisa. — Znači, mogu izdržati neko vreme u Grin-Sitiju i dočekati priliku da sretnem tog čoveka, da otkrijem njega i svoju vezu s njim.

— Da, da! — kimao je i dalje glavom stari Karson. — Ali, da li ćete

imati vremena, mislim na Ridokosog Pita i njegove, oni znaju da ste ovde, a koliko ja znam o tom Pitu, on je veoma tvrdoglav i uporan i obično uvek završava ono što je započeo.

— Imate pravo! — složi se Alisa. — Izgleda ipak da ću morati da se snalazim sama... u nekom drugom gradu, naravno... Ako uspem da odem — reče na kraju sa nekom tužnom setom u glasu.

— Pomoći ću vam da odete, kad padne noć — odgovori na to stari Karson, ubeden da čini jedino što može da učini.

Ali, Alisa Milton nije otišla te noći iz Grin-Sitija.

II

Šerif Ken Trevor njihao se u svojoj stolici, pušio i po treći ili četvrti put čitao najčudniju poternicu koju je ikad imao u ruci.

•TRAŽI SE

živa ili mrtva

ALISA MILTON,

osamnaest godina, višljasta, duge žute kose. Oblači se, puca i jaše kao muško. Poteže brzo, gađa dobro i revolverom i puškom. Opasna. Osuđena na smrt radi naše bezbednosti. Za nju ili njenu glavu

PET STOTINA DOLARA

plaća Piter Donovan,
zvani Ridokosi Pit, lično.*

Šerif pljunu preda se i zamisli se. Ovu čudnu banditsku poternicu pronašao je u džepu ubijenog bandita, onog koji je pucao na zlatokosu devojk u Karsonovoj kući. Znači, zlatokosa je bila Alisa Milton... čim je traži Ridokosi Pit, znači, ili je sestra ili je žena Džonija Milтона, a čim je traži radi svoje bezbednosti,

znači, zna sve o njima. Ali, šta je sa Džonijem Miltonom, razmišljao je šerif Ken Trevor.

Onda skoči. Znao je šta treba da radi. Devojku je trebalo zaštititi, sačuvati po svaku cenu, jer ona ga je mogla odvesti do Ridokosog Pita, a ako uhvati tog čuvenog bandita, mladi šerif bi se proćuo po celom Zapadu.

A Ken Trevor je više od svega želio da postane slavan.

On opasa opasač s revolverom i uze pušku iz soške. Zatim gurnu vrata svoje kancelarije svom snagom, tako da ona tresnuše o dovratak s praskom koji je ličio na pucanj. U nekoliko skokova bio je kod svog konja, koji je bio privezan za direk pred kancelarijom. Pojahao je brzo i začas je bio pred Karsonovom kućom.

— Karsone, je li još tu? — viknuo je s konja.

U vratima se pojavi Kiti Karson.

— Bob je u štali, Kene! — reče ona, pa zapita: — Ideš nekuda?

Šerif skoči s konja, pa ponovo upita:

— Gde je devojka?

— Otišla je s Bobom u štalu. Pre pola sata... možda je već odjahala. Rekla je da odlazi. Šta ti je, Kene, nešto si uznemiren. Šta se dogodilo? — pitala je starica radoznalo.

— Ništa, ništa, idem da se vidim s Bobom — i on skoro utrča u štalu.

Ali, tamo ga je čekalo iznenađenje. Bob Karson je ležao uvijen u kornopce i s nekom krpom u ustima. A devojke nigde nije bilo.

On se saže iznad starog Karsona i izvuče mu krpu iz usta, a onda počeo da ga odvezuje, pitajući:

— Gde je devojka?

— Ne znam... bilo je tako brzo...

— jedva izusti starac povraćajući dah. — Iznenadili su nas čim smo ušli u štalu.

— Ko? Koliko ih je bilo? — pitao je naglo mladi šerif.

— Mislim da su bila trojica.

— Poznajete li bar nekoga od njih?

— Ne! Imali su marame preko lica.

— Kuda su otišli? — pitao je šerif sve uznemireni.

— Ne znam, Kene, nisu mi rekli — pokušao da se nasmeje stari Karson, uspravljajući se i protežući telo i ruke.

— Moram pretražiti tragove! — reče šerif i odmah počeo da razgleda po štali.

— Uzalud, Kene — reče starac — ti su dovoljno lukavi i nisu ostavili verovatno nikakav trag po kome bi mogao da ih slediš. Ali, da si došao samo pola sata ranije, sve bi bilo u redu.

Pola sata ranije, pomisli s besom mladi šerif Ken Trevor. Tačno, da je brže mislio i da je brže zaključio šta može da mu donese ona banditska poternica. Ali, sporo mišljenje bila je njegova poznata osobina. Takođe, da je odmah otišao da pretraži džepove onog bandita, mnogo ranije bi pročitao poternicu i mnogo ranije, prema tome, znao bi šta treba da radi. I tu je sporo mislio. To je bilo tako, i tu se ništa nije moglo preduzeti. Jedino što je Ken Trevor zaista brzo radio bilo je brzo potezanje revolvera i brzo jahanje. A sada, to mu zaista nije moglo ništa da pomogne.

— Pola sata ranije, kažete, Karsone — odgovori on besno — tačno, ali pre pola sata još nisam znao to što sada znam!

— Šta znate sada? — upita Karson.

— Znam da je ona devojka Alisa Milton, da je traži, živu ili mrtvu, Ridokosi Pit, i da je ili sestra ili žena Džonija Miltona, glavnog Pitovog revolveraša.

— Sestra pokojnog Džonija Miltona! — naglasi stari Bob Karson.

— Otkud vi znate? — upita šerif iznenađeno.

— Sama mi je rekla! — odgovori Karson s ponosom, ali se odmah za-

tim snuždi, pa nastavi: — Sada ju je Ridokosi Pit upecao, i bojim se najgoreg... ubiće je!

— Verovatno! — sleže ramenima šerif. — A ja sam se nadao...

— Šta, Kene? — upita starac zainteresovano.

— Ništa, da, sada zaista ništa! — odgovori mu šerif i izađe iz štale.

U prašini pred štalom uzalud je tražio tragove koji bi ga odveli za otmičarima. Nikakvih tragova nije našao ni na ulici. I, posle jednog sata uzaludnog traganja po štali i oko nje, šerif Ken Trevor je pojahao svog vitkog mrkova i izjahao van grada.

Na milju od grada, zaustavio se u šumarku, sjahao i pustio konja da brsti mlado lišće i seo pored malog izvora ispod jednog panja. Izvor je tiho romorio. Ovamo je uvek dolazio kad bi mu se dogodilo nešto ozbiljno, još od dečaćkih dana. Ovde je najbolje razmišljao i najradije sanjario.

Bila je mesečina i tiho. Pri mesečini je još jednom pročitao onu čudnu banditsku poternicu, a onda je upalio šibicu i spalio je. Još jednom u svom životu, pomislio je, Ken Trevor je zakasnio i ispustio svoju šansu.

Ali, sreća koja ga je bila napustila ovih nekoliko poslednjih sati, kao da se ponovo vraćala. Tišinu letnje noći najednom je poremetio topot konjskih kopita.

Ken je brzo izašao iz šumarka i pogledao u pravcu odakle je čuo topot. Na mesečini, jasno su se videle senke trojice jahača. Bili su na manje od pola milje od njega i stalno su mu se približavali. Šerif shvati da jahači moraju proći pored njegovog šumarka, putem koji je vodio na ranč »Bar S«, koji je nedavno bankar Preskot kupio od udovice Svenson.

Ranč »Bar S« je bio napušten, na njemu nije bilo ni ljudi ni stoke. Kupivši ga za male pare, bankar Preskot je proširio svoje carstvo za još

jedan dobar komad zemlje i šume, ali kao da ove godine nije nameravao više da ulaže u njega. Ranč je bio dosta daleko od Grin-Sitija, a dosta blizu stazama koje su vodile u planinu, stazama kojima su se najčešće kretali ljudi van zakona.

To je bila jedna činjenica, druga je bila da su tamo jahala trojica. A stari Karson je rekao da su njega i devojkicu napala trojica.

Knačno, šerif Ken Trevor je jednom dosta brzo mislio, i odlučio se odmah i za akciju.

Konja je odveo stotinak koraka dalje, u gusto žbunje gde ga jahači u brzom kasu sigurno neće ni čuti ni videti. Za sebe je pronašao pogodan žbun u blizini staze kojom su jahači morali da prođu ako su zaista išli na »Bar S«. Rešio je da prvo pokuša, sakriven u žbunu, da ih pogleda i da ih možda prepozna po nečemu. Kad prođu, onda će lako pojahati svog mrkova i na dobrom rastojanju poći za njima. Šta će biti dalje, odlučioće kad za to dode vreme.

Ubrzo, jahači su prošli pored njega.

Šerif Ken Trevor je raširio oči od iznenađenja i ugrizao se za usnu da ne vikne.

Prvi jahač se držao u sedlu uspravno i kruto, kao da je progutao metlu. U Grin-Sitiju tako je jahao samo jedan čovek, Richard Preskot. I kobila pod njim bila je njegova omiljena Lusi. Jahača iza njega Trevor je takode dobro poznavao. Bio je to Preskotov upravnik dobara, kako ga je bankar redovno nazivao, prgavi i opasni Džim Veli. Trećeg jahača šerif nije poznavao.

Nije bilo ništa neobično da vlasnik obilazi svoje imanje, ali bilo je zaista više nego neobično da to čini noću, pogotovo kad se znalo da je »Bar S« napušten i da na njemu nema žive duše.

Ken Trevor je razmišljao. Najlakše i najugodnije je bilo pustiti bankara Preskota da obiđe svoje imanje. Uostalom, imao je pravo da ga

obilazi u koje vreme hoće, i vratiti se u grad, prošetati kroz salune i otići na spavanje. Ali, Trevor je bio po prirodi radoznao i veoma ga je kopkalo šta Preskot traži na ranču „Bar S“ u gluvo doba noći.

I on se vrati do svog konja, izvede ga iz žbunja i pojaha ga. Onda polako krenu za jahačima čije se senke više nisu mogle videti na terenu koji je bio sve neravniji.

Jašući laganim kasom, Ken Trevor prvi put te noći počeo polako da pevuši neku staru kaubojsku pesmicu.

III

Prostorija je bila tesna i niska, i nije imala prozora. Vrata su bile od teške hrastovine i neprobojna. U prostoriji je bio napravljen primitivan ležaj od dasaka i na njega nabacana slama. I to je bilo sve.

Alisa Milton je sedela na ivici ležaja i buljila u vrata.

Kad su je ugurali unutra, grub glas ispod marame nije joj najavio ništa dobro.

— Ako ti nešto treba, curo, lupaj na vrata. Neko će te čuti i doći da vidi šta ti je. Ako mokriš unutra, tebi će smrdeti — rekao je na kraju i grubo se nasmejao.

Sve dosad ona nije zalupala na vrata, mada je od trenutka kad su je uhvatili u štali bilo prošlo najmanje pet do šest sati i, po njenom računu, morala je uskoro da dođe i zora.

Tada je začula glasove. Pred vratima njenog zatvora razgovaralo je dvoje, muško i žensko.

Ženski glas je rekao:

— Ne čuje se. Trebalo bi da pogledaš šta je s njom.

— Spava. Šta bi drugo. A i gazda je naredio da ne otvaram dok on ne dođe.

— Ni ako ja zaželim da je vidim.

— Shvatite, gospodice, gazda je naredio...

— Gazda, gazda, stalno gazda, pa

on je moj otac! — ženski glas je postao ljutit.

— Molim vas, gospodice — muški glas je bio sada molećiv, — nemojte mi praviti neprilike... Znaate i sami kakav je vaš otac.

— Dobro, dobro, navratću kasnije — ženski glas je najednom postao pomirljiv.

Alisa Milton je bila žensko i znala je da se žena pred vratima nije smirila i da sprema neko lukavstvo. Očigledno, ta gazdina ćerka je žarko želela da vidi zarobljenicu, i sigurno neće odustati od svoje namere. Alisa se zamisli, možda je to bila njena šansa da se dokopa slobode.

— Kad se vratim, kasnije, da ti donesem malo viskija, Bari?

Alisa oceni da sad ženski glas dopire iz nešto veće daljine, verovatno od vrata neke duže prostorije, možda hodnika, i da je postao umiljat. Nudeći viski, gazdina ćerka se verovatno i smešila, pomisli Alisa.

— Nemojte, gospodice, gazda će... — počeo je Bari.

— Gazda neće znati, Bari, samo ti i ja! — reče gazdina ćerka i Alisa ču kako se neka vrata otvaraju i zatvaraju.

Sad je trebalo čekati da gazdina ćerka dođe s viskijem.

Bili su to dugi minuti za Alisu, koja je očekivala tračak nada za spas, i za Bariju, koji je čekao viski kome nikad nije mogao da odoli.

— Šta ako popijem jedan ili dva viskija — junačio se poluglasno Bari pred vratima. — Neću joj popustiti.

Samo ti popi, pa ćemo videti! — mislila je Alisa sedeći na slami i osluškujući ne bi li čula otvaranje onih daljih vrata.

Konačno, Alisa ču kako se otvaraju ta vrata i ženski glas koji je govorio pevajući:

— Evo viskija, Bari, sad ćemo se malo nacvrckati, samo ti i ja!

Bari je ustao.

— Ali, gospodice... — nije znao šta da kaže pa je rekao: — Zašto vi

ne spavate, gospodice? Ja bih tako rado spavao samo da smem.

— A još radije bi popio jedan viski, zar ne, Bari?

— Pa... da... kad vi kažete, gospodice!

— Eto, vidiš, Bari, ja ne volim da spavam kad drugi spavaju, ali volim da pijem viski kad ga i drugi pij, čudna sam, zar ne?

— Vi sve možete, vi ste gospodica, vi ne morate da radite, ili da stražite, kao ja, eto.

Alisa je čula kako viski klokoče u Barijevom grlu.

— Ti voliš da piješ viski iz boce, Bari. A vidiš, ja više volim da pijem iz čaše. Naspi mi, Bari!

Bari je sipao, a onda Alisa ponovo ču kлокотanje. Mora da je Bari dobro nategao. A nije spavao svu noć. Bila je lukava, zaista, ta gazdina ćerka. Još nekoliko gutljaja iz boce, nekontrolisano koliko, i Bari je gotov. Važno je bilo samo da počne.

Ipak, potrajalo je više od pola sata dok Bari nije zahrkao.

Onda, Alisa ču kako se okreće ključ u bravi na hrastovim vratima njenog zatvora. Alisa ustade i stade naspram vrata. Čekala je.

Vrata su se otvorila polako, bez šuma. Da se otvaraju Alisa je primećivala više po traku svetla koji se širo nego po zvuku. A kad su se otvorila, u njima je stajala mlada žena, obučena u otmenu građansku haljinu tamne boje, i dugačku do peta.

Bila je prava lepotica. Visoka, vitka, ali sa naglašenim oblinama. Lice joj je bilo belo, oči crne, kosa takode crna i savijena znalački u punđu, koja ju je činila još višom. Bila je sva skladna, i jedino su tanke usne najavljivale nešto ružno u toj lepoti.

— Vi ste, znači, ta odmetnica — reče ona tiho. — Izadite na svetlo da vas vidim.

Alisi to nije trebalo reći dvaput.

Brzo je krenula prema vratima i izašla pored nešto začudene gazdine kćerke. Da, bio je to hodnik s vratima u dnu i s malim prošire-

njem pred njenim zatvorom. Odmah do vrata hrkao je stražar Bari.

Alisa je delovala instiktivno. Hitro se sagnula i iz Barijeve futrole izvukla revolver.

— To vam ništa ne vredi! — nasmejala se gazdina ćerka. — Toliko nisam bila nesmotrena. Pre nego što sam vam otključala vrata, ispraznila sam Barijev revolver. — Malo je zastala, a onda oštro rekla: — Ali ovaj u mojoj ruci je pun!

Alisa se okrenu prema njoj i pogleda je.

Zaista, revolver u ruci ove dame, koja je volela da pije viski, nije podrtavao. Bilo je očigledno da će ga i upotrebiti ako to bude potrebno.

Alisa ipak ne odbaci revolver koga se dokopala. Možda će joj poslužiti bar kao kamen, da ga baci u pogodnu metu, ako bude prilike.

— Da, imate me! Šta sad hoćete od mene? — odgovori Alisa namerno ljutito.

— Ništa! Htela sam da vas vidim. Pričali su o vama svašta. Da pucate i jašete kao najbolji kauboj, da ste bili brži čak i od svog brata, da vas se boji i sam Ridokosi. Htela sam da vidim da li ću vas se bojati. Eto, niste strašni! Rekla bih, obična devojčica!

— Ko ste vi? — upita Alisa.

— Ne znam smem li da vam se predstavim. Znaćte, moj otac je gazda...

Bari, kao da je nešto čuo, počeo da se meškolji. Izgledalo je kao da će se probuditi.

Gazdina ćerka skrenu pogled prema njemu, i Alisa dobi priliku.

Ona zavitla Barijev revolver i baci ga svom snagom, kao Indijanac tomahavk, na gazdinu kćerku i pogodi je u nadlanicu ruke kojom je držala revolver. Gazdina kći kriknu, a revolver joj bučno pade na pod.

Bari se probudi, ali je još uvek bio bunovan.

Mačjim skokom, Alisa se baci prema revolveru na podu i zgrabi ga.

Isto tako, kao panter u odskoku, ona stade na noge, ali sada s punim revolverom u ruci.

— Ni makac! — prosikta Alisa kroz zube. — I bez galame, jer kad ja napravim galamu, ja ću napraviti i poneku rupu! Ako sam i obična devojčica, pazite se oboje!

Gazdina kćerka se držala za povređenu ruku, naslonjena na zid hodnika. Bari je još uvek sedeo na podu i trljao oči.

— A sad, gospodice, gurnite polako nogom Barijev revolver, prema meni. A vi, Bari, otpašite svoj pojas, samo oprezno. Osetljiva sam.

Oboje je poslušao. Gazdina kćerka tada reče:

— Svedjedno, ne možete izaći! Bari nije jedini stražar u kući. Čudi me da niko nije čuo kad sam kriknula.

— Najbolje je da se vratite u sobicu — kaza Bari. — Ako vas ne nađe tamo, gazda će...

— Šta će gazda? Ko je gazda? Hajde govorite! — prosikta Alisa ponovo, namerno što je oštrije mogla.

— Bari, ni reči! — ciknu gazdina kćerka na stražara.

— U redu, ne morate! Ja sad idem, ali prvo vas dvoje tamo! — i Alisa prstom pokaza na njen dosadašnji zatvor. — Brzo!

Bari sleže ramenima i uđe.

Gazdina kćerka začuđeno pogleda u Alisu, pa upita:

— Zar s njim?

— Zašto da ne, zar niste malopre s njim pili viški? — odgovori joj Alisa i tiho se zasmeha.

Sada je i gazdina kćerka slegla ramenima i ušla za Barijem.

Alisa priskoči i zatvori hrastova vrata, pa ih odmah i zaključa ključem koji je stajao u bravi.

Bari nadiže dreku, ali je Alisa već trčala prema vratima na kraju hodnika, s Barijevim opasacem preko ramena i sa dva revolvera u rukama.

Osim tih vrata na kraju, u hodniku su, sa svake strane, bila još po dvojica, ali sva su bila zatvorena. Ali-

sa nije razmišljala, nasumice je potrčala prema najdaljim vratima, jer joj se činilo da je čula da je baš kroz njih ušla gazdina kćerka, pa je, prema tome, to mogao da bude prolaz prema ženskim odajama u kući. A u njima pretpostavljala je, teško da su se zadržavali gazdini prljavi stražari.

Vrata su bila pritvorena. Alisa ih gurnu nogom i ona se širom otvorila. Pred njom je bilo neko predsoblje bez mnogo nameštaja, i još dvoje vrata, koja su verovatno vodila u sobe. Alisa uskoči u to predsoblje i zatvori vrata za sobom, pa se nasloni na njih.

Zatim brzo opasa Barijev opasac, izvadi iz njega metke i napuni revolver, koji je gazdina kćerka bila ranije ispraznila. Onda gurnu taj revolver u futrolu, a revolver gazdine kćerke zadrža u ruci.

Predsoblje je imalo i prozor zastrt zavesom. Alisa mu pride, pa odgurnuvši malo zavesu, oprezno proviri napolje.

Prozor je bio na spratu.

Alisa još malo odgurnu zavesu. Ugledala je prostranu baštu sa cvećem i nekoliko voćaka. Možda skoro stotinu metara dalje nazirala se visoka drvena ograda.

U bašti nije bilo nikoga, samo je negde iza ugla kuće lajao pas. Alisa odmeri visinu i odluči se. Bilo je dosta visoko, ali ne toliko da nije mogla bezbedno da doskoči. Šta će biti dalje, videće.

I ona brzo otvori prozor i skoči.

Još nije bila ustala kad je, iza ugla, uz besomučno lajanje, napade krupan crn pas. Pucala je bez razmišljanja, pravo u razjapljenu čeljust psa, koj se upravo spremao da skoči na nju.

U tišini, pucanj odjeknu resko, budeći sve u kući i oko nje. Znala je da je otkrivena.

Ne osvrćući se, Alisa potrča najkraćim putem prema ogradi. Negde iz kuće odjeknu još jedan pucanj, i žrno fijuknu pored njenih nogu i za-

bi se u zemlju. Ona se ne okrenu ni kad joj drugo zrno okrznu levu mišicu. Jedino, naglo promeni pravac i nastavi da trči u cik-cak liniji.

Samo da preskoči ogradu, samo da smogne snage za taj odlučujući skok!

Još jedno zrno se zabi u drvo pored koga je protrčala, a onda je uspela da dohvati ogradu. Ranjena ruka bolela je sve više, ali ona nije mogla da se obazire na to. Kad se dohvatila ograde, morala je preko.

Poslednjim delićem snage prešla je preko i svalila se u gustu koprivu koja je svuda rasla sa te strane ograde. Na dva koraka od ograde, i levo i desno od nje, protezao se dubok širok jendeck, koji je ovo ograđeno imanje delio od zelene ravnice na kojoj je paslo veliko stado goveda.

Rana na ruci pekla je kao užareno gvožđe. Još je videla kako se jedan kauboj na konju odvojio od goveda i u galopu pojurio prema njoj. Onda se onesvestila.

IV

Kao dečak, Ken Trevor je često dolazio na ranč »Bar S«. Njegov otac i vlasnik ranča Svenson bili su dobri prijatelji, a u svojim dečaćkim danima Ken je više od svega voleo da lovi sitnu divljač, koje je u izobilju bilo baš u okolini ranča »Bar S«.

Sada je tome mogao da zahvali, prvo, što je znao sve prečice do ranča pa je mogao tamo da stigne i pre one trojice jahača, i drugo, što je znao odakle može neprimećen da drži pod kontrolom ceo ranč, pa i da se u pogodnom trenutku, naravno ako pridešlice uđu u kuću, privuče na takvu blizinu da može da čuje razgovor.

Bankar Ričard Preskot i njegovi pratioci svakako nisu poznavali zgrade ranča i okolinu kao on koji je tu proveo mnoge dane svog detinjstva.

Širif Ken Trevor stigao je do ranča čitav sat pre bankara Preskota,

mada je poslednjih pola milje prešao pešice, pošto je prethodno sakrio svog konja na mestu do koga je samo on znao da dođe. Ali nije ulazio u prostor sa zgradama ni do koralu. Pošto je dobro sve razgledao, uverio se da ni u glavnoj zgradi a ni u sporednima nema nikoga. Onda se popeo na krošnjato drvo u blizini kaubojske spavaonice i tu je čekao.

Kao osmatračnica, to drvo je bilo zaista idealno. Sakriven u krošnji, Ken je mogao da vidi svakoga ko uđe u dvorište i u glavnu zgradu, a mogao je da čuje i razgovor ako se bude vodio u radnoj sobi pokojnog Svensona, a još bolje ako se bude razgovaralo napolju.

U širokoj i gustoj krošnji starog drveta, Ken Trevor nije morao da se boji da će biti primećen ni kad sva-
ne dan.

Ali, bankar Preskot i njegovi pratioci nisu bili ti koji su prvi ujahali u dvorište ranča »Bar S«.

Iz šume, iz sasvim suprotnog pravca onome iz koga je trebalo da dođe Preskot, dojahao je jahač, koji se oprezno osvrtao na sve strane i koji je, skoro u dlaku, ponovio sve one radnje koje je i Ken Trevor obavio pola sata ranije kad je ispitivao da li na ranču ima nekoga. Razlika je bila jedino u tome što je Ken to radio pešice, dok se ovaj izvidnik nije potrudio da sjaše.

Sjahao je tek u koralu, privezao konja za direk; pa se uputio prema glavnoj zgradi.

Ken Trevor ga je odmah prepoznao po divovskom rastu i ridoj kosi koja je štrčala ispod crnog šešira. Bio je to Piter Donavan, Ridokosi Pit, lice poznato sa mnogih poternica.

Kenova šansa da postane slavan naglo je porasla.

Mogao ga je lako skinuti jednim jedinim metkom, ali Ken Trevor nije mogao da puca u čoveka koji se nije mogao braniti, mada je znao da se Ridokosi Pit ni trenutka ne bi dvoumio oko toga. Znao je i to da

mu to niko ne bi zamerio, ali Ken Trevor nije hteo takvu slavu.

Sem toga, konačno se Ken dosetio, ovamo ide Preskot, a to miriše na sastanak dvojice najmoćnijih u ovom kraju, jednog sa ove a drugog sa one strane zakona, ili možda obojice sa iste strane!

Ken oseti da bi njegova slava mogla da preraste i granice celog Zapada, pa da čak dospe i u velike novine.

Ridokosi Pit se pope na verandu glavne zgrade i tu sede na drvenu klupu, pa zapali cigaretu. Bio je očigledno veoma bezbrižan, što je odudaralo od onog njegovog opreznog prilaženja ranču malopre.

To je moglo značiti samo jedno: Pit je imao ugovoren sastanak sa bankarom Preskotom, ali je ipak bio dovoljno predostrožan da proveri da je mesto sastanka čisto i bezbedno.

Drvo na kome je sedeo Ken kao ptica na grani, nije privuklo Pitovu pažnju.

Još Ridokosi Pit nije popuštao cigaretu do kraja kada se začu topot konja.

Ken lako primeti da je topot, koji je poticao od više konja, uznemirio Pita. Ridokosi bandit je naglo ustao i oslušnuo. Onda je zapeo oroz na pušci, pa se povukao dublje u senku verande.

Topot više konja značio je više jahača, a to mu se očigledno nije mnogo dopadalo.

Zaista, Ridokosi Pit nije očekivao trojicu. Jer, kada Preskot i njegovi pratioci ujašaše u dvorište, on vi-
knu:

— Preskote! Stani! Na nišanu si!

Sva tri jahača se ukočiše, ali niko od njih ne pode rukom ka oružju.

— Pite, čemu to? — odgovori bankar iznenađeno.

— Nisi sam, Ričarde! — oštro dobaci Ridokosi Pit, još uvek ostajući u senci.

— Sa mnom je Džim Veli, njega znaš. Od prošle nedelje on je tako

reći u porodici, on i moja kći su se verili — objasni bankar dosta nervozno. Nikako nije voleo da stoji ispred cevi zapete puške.

— Oho! — naruga se Ridokosi Pit. — Divan par! Dvoje najprgavijih u Arizoni! — kaza on sa očiglednim zadovoljstvom, pa se grohotom nasmeja, a onda kroz smeh dobaci na kraju: — Baš bih voleo da vidim kako će se složiti!

— To nije tvoja briga, Pite! — resko odgovori Preskot. — Nego, skloni tu pušku već jednom!

— Čekaj malo, Preskote! Džim Veli je možda u redu, ali taj pored njega da li će ti i on biti zet?

— Zaveži, Pite! — dreknu na to Džim Veli. — Jednog dana s uživanjem ću iščupati taj tvoj pogani jezik.

— Umiri se, Džime, tebe nisam ništa pitao — mirno odgovori Pit pa se ponovo obrati bankaru: — No, Preskote, predstavi stranca!

— To je moj rođak s juga, Hari Džonatan Preskot, vlasnik velikog hotela »Belveder« u Nju-Orleansu.

— Znači, porodica na okupu! U redu, Ričarde, sjašite i uđite kao u svoju kuću! — nasmeja se Pit, pa izađe iz senke s puškom prebačenom preko ruke, a onda se izbekingli na svu trojicu: — A ja sam Piter Donovan, vlasnik ovih brda okolo!

Bankar Ričard Preskot i njegovi pratioci brzo sjahaše. Ričard i Hari Preskot se popeše na verandu i rukovaše se sa Ridokosim Pitom. Džim Veli odvede konje u koral, pa počeo pažljivo da pregleda okolinu kuće. Šerif Ken Trevor svim silama se trudio da ne oda svoje prisustvo na drvetu.

Za to vreme, na verandi, Hari Preskot je ljubopitljivo zagledao džinovski rast Ridokosog Pita, a Ričard Preskot je poveo beznačajan razgovor o vremenu. Kad je završio razgledanje okoline, i Džim Veli se pope na verandu, a onda se sva četvorica izgubiše negde u dubini kuće.

Nisu ušli u Svensonovu radnu sobu, i šerif nije mogao ništa da čuje sa svog mesta na drvetu. On je poznavao raspored u kući, i po nerazgovetnim glasovima, koje bi čuo s vremena na vreme, on je zaključio da se razgovor vodi u spavaćoj sobi Svensonove udovice, na suprotnom kraju od kaubojskih spavaonica. Znači, ako je nešto hteo da čuje morao je da side i da se prikrade prozoru sa te strane. Ali, tu nije bilo pogodnog skrovišta. Mogao je jedino da se prikrade uza sam zid i da stane pod prozor, koji je bio dosta visoko. Bila je to slaba šansa i bilo je potrebno zaista mnogo sreće da ostane neotkriven, prvo, prilikom samog spuštanja s drveta, a drugo, pod prozorom. Ali, mladi šerif je znao da se do slave ne dolazi lako, pa je posle kraćeg razmišljanja odlučio da okuša sreću.

Više od četvrt sata bilo mu je potrebno da se spusti s drveta bez šumova, a skoro isto toliko da se, šunjajući se kao Indijanac, polako dovuče pod prozor sobe iz koje je dopirao razgovor. Mada je znao da je možda izgubio glavni deo razgovora, ipak se nadao da će čuti bar nešto po čemu će moći da zaključi o kakvom se poslu dogovaraju ova dva moćnika. Za svaki slučaj, izvuкао je revolver iz futrole, pripio se uza zid i osluškivao.

Govorio je Ridokosi Pit, dosta glasno.

— Plan je dobar i izvodljiv, Preskote. Ne dopada mi se samo kraj!

— Na šta misliš, Pite! — pitao je Preskot nešto tiše, ali dovoljno razgovetno da ga mladi šerif dobro čuje.

— Na ono glavno, prijatelju! — naglo izbaci Pit. — Na plen!

— Ne razumem te, Pite! — rekao je prevejani bankar, praveći se nevest.

— Razumeš ti dobro, a i ja! Ne pristajem na trećinu!

— Zar nije tako pravo? — umešao se u razgovor mukao glas Harija

Preskota. — Ja ulažem novac, a za celu operaciju biće potrebno najmanje pedeset hiljada dolara, moj rođak Ričard zalaže sav svoj uticaj u Grin-Sitiju i okolini, daje baze na svojim imanjima, a imaće i troškove, vi, Donovane, dajete ljude i njihove revolvare. To je otprilike podjednak udeo.

— Moj udeo je moj život, mister. Polovinu, ili ne učestvujem.

— Da ti ne zapne kost u grlu, Pite! — planu Džim Veli.

— Šta!? — dreknu na to Ridokosi Pit.

— Smiri se, Pite, Džim nije hteo da te uvredi. No, dobro, da pokušamo da se nagodimo! — smirivao je lukavi bankar.

— Čudo da nisi tražio deo i za tog svog zeta! — praskao je i dalje Ridokosi Pit. — Polovinu, Preskote, to je moja poslednja!

Ovi će se još i potući, pomisli mladi šerif pripijen uza zid pod prozorom. Ali, na njegovo veliko iznenađenje, a verovatno i Pitovo, bankar je lako i brzo pristao na banditov zahtev.

— U redu, Pite, tvoja je polovina.

Nastupila je kratka stanika, a onda se ponovo začuo glas bankara Preskota.

— Pite, imam jedno iznenađenje za tebe, istina, koštaće te pet stotina dolara, ali verujem da ćeš rado platiti.

— Ja ne plaćam ni viski u salunu, prijatelju! — nasmeja se ridokosi bandit.

— Ovo ćeš platiti, obećao si! — smejuć se bankar. — Ovo si ti potpisao, zar ne?

— Ha, moja poternica za onom devojčurum Miltonovom — smeja se i dalje bandit. — Da li si je možda uhvatio, Preskote?

— Baš tako, zapravo, Džim ju je uhvatio. Ona je sada u mojoj kući, pod stražom, naravno. Dakle, hoćeš li platiti, Pite?

Bandit se nasmeja još glasnije.

— To je bila mala šala, Preskote.

Ona mi više ne može nauditi. Svoje glavno boravište već sam premestio. Ja ništa ne rizikujem. — Malo je zastao, pa upitao: — Kazao si da je imaš živu?

— Živu i čitavu, Pite! — naglasio je bankar.

— Da, da, ona je dobro parče, rado bi se poigrao s njom... U redu, Preskote, platiću! Kad ću je imati?

— Kad padne noć, Džim će je dovesti ovamo. U redu?

— Dobro! Džimu ću i platiti! — odgovorio je Pit. — A sada idem, moji bi mogli da se zabrinu, pa da upadnu ovamo, a to ti ne bi bilo milo, Preskote, zar ne?

— Čekaj malo, Pite, imam jedan predlog, možda bi mogao da uštediš tih pet stotina! — dobacio je bankar.

— Opet neka bankarska smicalica, Preskote? — pitao je Pit.

— Nije smicalica! Likvidiraj onog Krega, ubicu mog sina, i ja ću ti devojku poslati besplatno. I pet stotina pride! — predlagao je bankar otežući.

— Kreg je moj najbolji izviđač, Preskote. Planine poznaje kao svoj džep. On vredi mnogo više od jedne devojčure i pet stotina dolara pride.

— On je ubio mog sina, kaži cenu! — naglo je izbacio bankar.

— Gubiš živce, prijatelju! — nasmejao se Ridokosi Pit. — Kad završimo ovaj posao, razgovaraćemo i o ceni za glavu starog Džoa Krega. Sada mi je potreban, zapamti, i tvoj udeo podosta zavisi baš od umešnosti starog Krega. Bankare, zar si zaboravio na svoju devizu: posao pre svega!

Bankar je nešto progundao, a ona je šerif začuo otvaranje vrata i nečiji težak korak po daskama hodnika. Očigledno, Ridokosi Pit je odlazio, po svom običaju, bez pozdrava. Uskoro će, verovatno, poći i ostali. Nije postojala opasnost da ga neko vidi od koralja, jer je sa te strane bio zaklonjen čoškom kuće. Opasno je moglo postati ako neko bude pregledao okolinu. Ali, to je i bio glavni

rizik ovog poduhvata. Još jednom, morao je da računa isključivo na sreću. Ipak, svu pažnju sada je obratio na koral. Ubrzo, začuo je topot Pitovog konja, a odmah zatim i škripanje dasaka u hodniku pod koracima dvojice Preskota i Džima Velija.

Nekoliko minuta kasnije, topot tri konja najavi mu da je svaka opasnost prošla.

V

Alisa Milton je brzo došla k sebi. Kad je, trepćući, otvorila oči, ugledala je mladog stasitog kauboja sa čuturicom u ruci. Na licu je osetila kapi vode kojom ju je poprskao da je što pre osvesti. I kosa joj je bila mokra. A njegove oči su svetlucale s očiglednim zadovoljstvom što joj je pomogao. I smeškao se dobrodušno, nikako ne podsmešljivo, već s namerom da je ohrabri.

Rekao je, međutim, tvrdo, gotovo ogorčeno:

— Šta si tražila, devojčice, preko one tarabe, kod onog prokletnika?

Ona se uspravila, pa se osvrnula i pogledala prema velikoj kući u daljini iz koje je bila pobjegla. Nije odgovorila, samo je opipala opasač, proveravajući da li je kolt u futroli.

A on je pitao dalje, ne obazirući se posebno na taj njen pokret rukom:

— Jesu li ono za tobom pucali? Do vraga, sada ti Preskotovi pucaju već i na decu, i to još na žensku decu! — naglasio je na kraju.

Devojka je ustala, poravnala malo svoju odeću, pa rukom obrisala mokro lice i prstima prošla kroz kosu da je koliko-toliko uredi. Bila je besna na sebe i najradije bi svoj bes bila iskálila na ovom mladiću koji joj se rugao govoreći da je dete. Ipak se savladala, znala je da joj je pomogao i da je, bar trenutno, bezbedna od sledećeg napada. Rekla je:

— Da! Mene su hteli! Samo im nije uspelo! Malo sam se snašla sama,

malo ste mi vi pomogli, hvala vam!

Momak je samo klimnuo glavom, pa pokaza na svog konja. Rekao je:

— Ako nemaš ništa protiv, jahaćemo zajedno, devojčice! Moj sivač će izdržati, a i naš ranč nije daleko!

Ponovo je htela da plane na ono »devojčice«, ali se ponovo savladala. Odgovorila je pomirljivo:

— Moj vranac je u gradu. Moraću da pristanem. Šta bih mogla drugo!?

Momak se sada glasno nasmejavao:

— Možete natrag, Preskotu! On je mnogo ugledniji i uglađeniji od nas sa ranča »Rogato A«.

Onda se naklonio, skinuo šešir i, uozbiljivši se, nastavio:

— Ja sam Alan Anders, najmlađi od šestorice muških Andersovih. Najstariji je deda Alan Anders, ali on ima valjda već blizu sto godina i sigurno te neće zanimati. A meni je tek dvadeset pet i nisam oženjen.

Alisa se nasmejala i pošla ka konju.

— Da li se vi to meni udvarate, Alane Anderse? A malopre ste mi rekli da sam dete, žensko dete!

— Pa, vidim, dete baš nisi! Ali šta će ti taj ogromni kolt na opasaču?

— Uzela sam ga jednom takvom poput tebe! — odgovorila je s podsmehom Alisa, prvi put rekavši momku prisno »ti«.

— Mora da je bio pijan! — primećio je Alan i sam prilazeći svom sivcu.

— Možda! — osmehnula se i Alisa i pojahala.

Alan je odmah uskočio u sedlo iza nje. Sedlo baš nije bilo namenjeno za dva jahača i ne bi se moglo reći da su se njih dvoje najudobnije smestili u njemu. Ali, nisu se žalili. Sivač je lagano kasao prema ranču.

»Rogato A« nije bilo veliko imanje. Ali, mada je bilo izgrađeno poodavno, bilo je uredno i lepo. Već na prvi pogled se videlo da tu rade vredne i marljive ruke. Celo imanje je bilo ograđeno, a glavna zgrada, mada stara, bila je sveže obojena i,

čista i bela, izgledala je kao nova. Jedino je stari drveni krov otkrivao njenu davnašnju gradnju. Mladi Alan Andres je objašnjavao:

— Mi smo ovde starosedeoci. Deda Alan došao je u ovu dolinu među prvima i jedan je od osnivača Grin-Sitija. Bio je kovač i potkivač. Imao je dva sina, starijeg, mog strica Pita, i mladeg, mog oca Džona. Stric Pit je bio nemiran duh i nije mogao da se skradi na jednom mestu. Kad je napunio samo osamnaest godina, mom ocu je tada bilo petnaest, otišao je od kuće. Lutao je Zapadom. Ubrzo je postao poznat kao brz revolveraš i vešt kockar. Kad se vratio deset godina kasnije, doneo je gomilu novaca. Bila su to, kako pričaju, teška vremena i ko je imao novaca mogao je sve. Stric Pit je tada kupio ranč »Rogato A«, koji je bio na ivici propasti, ali bio je to najbolji komad zemlje u celom kraju. Ipak, to mu nije pomoglo da se smiri. Zajedno s mojim ocem i dedom obnovio je ranč, a onda otišao ponovo da luta. Kocka i revolver, to je bila njegova sudbina. Tako je i poginuo: za kockarskim stolom s revolverom u ruci. Deda i otac su ostali na ranču. Vredno su radili, otac se oženio, a moja majka Kiti rodila je nas šestoro: četiri sina i dve kćeri. Ja sam najmlađi.

— I nisi oženjen! — nasmejala se Alisa.

— Nisam! — nasmejavao se i Alan i pomogao joj da sjaše.

U kući su zatekli Alanovu majku koja je pripremala ručak, i jednog mališana koji joj je smetao. Svi ostali su bili na poslu.

— Mama, ova devojka je pobegla od Preskotovih, pucali su za njom. Mislio sam da treba da joj pomognemo.

Alanova majka je dosta dugo posmatrala Alisu, brišući ruke o kečelju. Kao da je bila zadovoljna onim što je videla, prišla joj je i ponudila da sedne.

— Sedi, dete. Odmori se. Kako se zoveš?

Alisa je jedno vreme ćutala, a onda je odgovorila:

— Zaista vam hvala na gostoprimstvu, i vama i vašem sinu, gospodo. Već ste mi dosta pomogli. Mislim da bi najbolje bilo da odmah odem dalje. Preskotovi, tako mi je vaš sin rekao da se zovu ti bogataši koji su me zarobili na prepad i koji su me bili zatvorili u nekakav njihov zatvor, verovatno već znaju da sam ovde. A i oni drugi. Grin Siti, izgleda, nije mesto u koje je trebalo da dodem. Ako mi možete prodati konja, sedlo i nešto hrane za put... mogu da platim, novac mi nisu oduzeli.

— Zašto te goni Preskot? — pitala je Alanova majka.

— Ne znam, ali znam zašto bi hteli da me dohvate oni drugi. Ja sam Alisa Milton, bila sam s razbojnicima u planini. Moj brat je bio Džoni Milton, verovatno ste čuli za njega. Ubili su ga, u leđa mu je pucao sam vođa družine Ridokosi Pit... Ja sam pobegla... I moram bežati dalje, što dalje od njih.

— Miltonova si, kažeš, devojčice!? — pitao je iz vrata stari deda Alan Anders.

Svi su se okrenuli prema njemu, a dečacić koji se muvao oko bake odmah mu je prišao i dohvatio njegov štap. Starac je stajao u vratima, bio je visok i mršav, i sav kvrgav, bele kose i bele brade, izboranog lica i čela, ali još krepak, očigledno još zdrav i još u mogućnosti da se dobro kreće pa i da poradi ponešto. Bio je obučen kao kauboj, a nosio je i kolt o opasaču. Kratki i na kraju zavrnuti štap jedini je rečito govorio o njegovoj dubokoj starosti.

— Od kojih Milтона, devojčice? — pitao je starac dalje.

— Iz Teksasa, otac mi je bio Gregor, a deda isto tako Gregor. Imali smo ranč na jugozapadu — odgovorala je Alisa.

— A pradedu? Znaš li možda kako je njemu bilo ime? — stari Anders nije prestajao da pita.

— Gregor! Svi prvorodeni muškarci u porodici Milton dobijali su ime Gregor. Moj otac je odstupio od tog pravila i dao svom prvorodnom sinu drugo ime, i nije nam se posrećilo — tužno je odgovorila Alisa. — Porodica Milton više ne postoji!

— Pa, ti si još Miltonova! A tvog pradedu sam poznavao, mislim. Da li je bio kovač? — pitao je stari Alan Anders.

— Ne znam, ali deda je bio kovač — odgovorila je Alisa.

— Sad sam siguran, tvoj pradedu je bio moj prvi učitelj. On me je naučio kovačkom zanatu. Bio je dobar čovek i mnogo sam mu dužan, a nikad mu se nisam odužio. Sad sam dobio priliku i neću da je ispustim. Ostani ovde, devojčice, i osećaj se kao kod svoje kuće, kao među svojima. A Preskot i oni drugi moraće o tebi drugačije da misle kad saznaju da si jedna od Andersovih!

Starac joj je prišao i pomilovao po kosi. Devojka je bila uzbuđena, nije znala šta da odgovori, nije znala kako da se ponaša. Starac ju je nežno prisilio da sedne za sto, seo nasuprot nje, a onda se obratio mladom Alanu:

— Pozovi oca i braću, Alane. Kaži, važno je. Moramo se dogovoriti.

— Idem odmah, deda! — odgovorio je Alan, koji je za celo vreme razgovora ćutao netremice posmatrajući devojku koja mu se veoma dopala.

Nemirni mališan je uskočio svom pradedi u krilo. Alanova majka nastavila je da posluje po kući.

Tek da nešto kaže, Alisa je upitala:

— Vaš unuk Alan mi je rekao da je on najmlađi od muških Andersovih. Zar taj dečak nije Anders?

— Jeste! — odgovorio je starac smešeći. — To je najbolji Anders. Alan je mislio samo na odrasle

muškarce, eto, zaboravio je ovog mališu.

— I ja znam da pućam, deda — rekao je petogodišnji dećaćić. — Stric Alan me je naućio!

Starac se nasmejao. Pomilovao je mališana, a onda ga namestio tako da pojaše njegovo koleno i počeo da cupka.

— A ja sam te naućio da jašeš, je li, Greg?

— Jesi, deda Alane, ali kad ću ja-hati pravog konja, deda?

— Uskoro, Greg! Samo još malo da porasteš, kupiću ti najpre malog konjića, pa onda se obratio Alisi: — Eto, dećak se zove kao vaš deda, kao vaš pradeda. Nadam se da će postati i ćovek kakav je bio vaš pradeda, devojko.

Najednom, Alisi se učinilo kao da je ponovo stekla porodicu. Zgrabila je naglo, podstaknuta nećim neodoljivim u sebi malog Grega i zagrlila ga, pa ga prvo poljubila u svetlu kosicu a onda u ćelo.

Kada ga je spustila na pod, dećak ju je upitao:

— Hoćeš li ti biti moja strina?

Alisa je pocrvenela, a starac se samo nasmejao.

VI

Šerif Ken Trevor nije pojahao ni za Rićardom Preskotom i njegovim pratićima, a ni za Ridokosim Pitom, jer bi to bilo uzaludno. Preskot će se i tako, najverovatnije, vratiti pravo svojoj kući u Grin-Sitiju, a Ridokosi Pit bio je u ovom trenutku prevelik zalogaj za mladog šerifa, pogotovo što, sasvim sigurno, nije došao sam do ranća »Bar S«. Znao je Ken Trevor predobro da Ridokosi Pit nikad ne jaše a da nije osigurao odstupnicu.

Zato mladi šerif i nije odmah napustio svoje skrovište, nego je saćekao da ćuje da li će u blizini još neko odjahati. I, nije se prevario. Uskoro je začuo kako od ranća odlaze, sa dve strane, najmanje još ćetiri ja-

haća. Tek tada je Ken Trevor pošao ka svom skrivenom konju. I, tek tada se stresao od straha. Imao je ludo sreću da ne bude primećen kad se prikradao ranću na kome su se sastali Ridokosi Pit i bankar Preskot.

Jahao je jedno vreme bez cilja, tek da prođe što više vremena. Uz put je razmišljao o onome što je ćuo. Bilo je više nego oćigledno da razbojnik Ridokosi Pit i bankar Rićard Preskot i njegov rodak s juga Hari Džonatan Preskot, uz pomoć Džima Velića, pripremaju neku veliku akciju. Pozamašan ulog, govorili su o pedeset hiljada dolara troškova, mora da je obezbeđivao ogromnu dobit. Šta je to moglo da bude, to mladi šerif nije mogao da dokući.

Razmišljajući o tome, Ken Trevor je sve više počeo da razmišlja i o devojci o kojoj su razgovarali bankar Preskot i Ridokosi Pit, o devojci kojoj je pomogao kad je ulazila u Grin Siti, o ućenjenoj devojci Alisi Milton. Bilo mu je jasno da je ona u ovoj igri samo neznaćajan pion i samo usputna epizoda i za Ridokosog Pita i za bankara Preskota, ali ne i za mladog Kena, kome se devojka dopala više nego sve devojke koje je upoznao u svom ćivotu.

Moćda neću uspeti da pokvarim njihovu velku igru, mislio je mladi Ken Trevor, ali ću učiniti sve da odbranim tu devojku. S tim mislima, s tom ćvrstom odlukom, ujahao je u Grin Siti.

Blo je već uveliko dan. Grad je živao svojim obićnim ćivotom. Neispavan, umoran, ali odlućan, mladi šerif je dojahao pred kuću bankara Preskota. Blo je odlućio da po svaku cenu oslobodi Alisu Milton, pre nego što je Preskot preda Ridokosom Pitom. Sjahao je, privezao konja za gredu pred kućom, a kad je hteo da zalupa na kapiju, prišao mu je njegov pomoćnik i rekao:

— Šerife, ako tražiš Preskota, ne trudi se. On te ćeka u kancelariji, došao je da podnese prijavu zbog

pljačke. Kaže da ga je opljačkala neka devojka iz bande Ridokosog Pita i da se sada krije kod Andersovih. Kaže da moraš da je uhapsiš!

Ken Trevor je odahnuo. Alisa Milton je bila slobodna. Ako je bila kod Andersovih, Ken je znao da je bar trenutno u bezbednosti. Pitao je pomoćnika:

— Šta se to dogodilo? Bio sam napolju, i ne znam ništa.

Pomoćnik je jedva dočekao da ispriča sve što je znao.

— Jutros rano grad je probudila pucnjava. Pucali su Preskotovi ljudi. Za pljačkašima, rekli su. Kasnije sam utvrdio da je pljačku obavila samo jedna devojka iz bande Ridokosog Pita, koja se krišom uvukla u Preskovu kuću, savladala Preskovu kćerku i stražara Barija, na prevaru, zatim koltom i pretnjom smrću prisilila Preskovu kćerku da joj preda dragocen porodični nakit a onda pobegla u pravcu Andersovog ranča. Kad je preskočila ogradu Preskovog imanja, tamo ju je čekao mladi Alan Anders i onda su oboje brzo odjahali na ranč »Rogato A«. Koliko sam uspeo da saznam, još je tamo.

— To ti je rekao Preskot? — pitao je šerif Ken Trevor.

— Nešto Preskot, nešto drugi građani — odgovorio je pomoćnik.

— Dobro, preskoči Preskovu priču, pa mi reci šta su videli drugi građani!

— Džeksonova udovica, znaš da je ona ranoranilac, videla je Alana Andersa kako jaše sa nekom devojkom u pravcu njihovog ranča. U jednom sedlu. Udovica se smejala kad je rekla da je baš lepo bilo videti dvoje mladih kako jašu čvrsto pripljubljeni jedno uz drugo, na jednom konju!

Krv je navrla u uši mladom šerifu Kenu Trevoru. Ali, sada je morao da se savlada. Podigavši glas, upitao je:

— Na jednom konju!

— Na jednom! To je video i rančer Majk Gordon, koji je baš u to vreme

dolazio sa ženom u grad. I njegova žena kaže isto. Ona je rekla da joj se učinilo da je devojka povređena i da joj mladi Anders pomaže da se drži u sedlu.

Alan Anders bio je najbolji prijatelj Kena Trevora. Ken je isuviše dobro poznavao svog prijatelja Alana, i sada je znao, ako se Alisa Milton dopala njemu, morala je da se dopadne i Alanu. Bio je ljubomoran, Alan je bio u prednosti, on je nešto preduzeo, on je pomogao devojci kad je bila u velikoj nevolji, a on, Ken, on je samo razmišljao jašući oko Grin-Sitija, dok se devojka borila za svoju slobodu i svoj život.

Ipak, on je bio šerif. Morao je da se savlada. Saslušao je svog pomoćnika, a onda krenuo prema šerifskoj kancelariji. Znao je da će mu Preskot ispričati gomilu laži, ali morao je da ga sasluša i da prihvati njegovu prijavu. Znao je da će morati da pođe na Andersov ranč. Šta će se tamo dogoditi i kako će se ponašati, nije znao.

Znao je još jedino to da nikako neće dopustiti da se Preskot i Ridokosi Pit domognu Alise Milton, bez obzira na sve.

Bankara Preskota zatekao je kako sedi i puši skupu cigaru. Ne ustajući bankar je rekao:

— Šerife, pobogu, gde ste? Čekam vas već pola sata! Grad pljačkaju, a vi se izležavate kod neke ženske! — dodao je prekorno, ali odmah zatim nastavio pomirljivo: — No, razumem, razumem, i ja sam bio mlad.

Ken Trevor se savladavao da ne plane. Ipak, nije mogao da oćuti na uvredljivu bankarevu primedbu. Odgovorio je:

— Nisam se izležavao. Jahao sam celu noć. Znae i sami da je juče iz zasede pucano na jednu devojku. Jednog napadača sam ubio, drugog sam tražio noćas.

— Pa, jeste li ga našli, šerife! — upitao je bankar uz podsmeh. — Sudeći po vašem raspoloženju, verovatno niste?! — pitao je i tvrdio bankar i dalje se podsmehujući, a zatim

je nastavio oštrijim glasom: — Ta devojka je iz bande Ridokosog Pita, ona pucjava u podne bila je verovatno dogovorena i vi ste ubili pogrešnog čoveka, šerifa! Ta cura je noćas opljačkala moju kćerku. Odnela je porodični nakit u vrednosti od najmanje dvadeset hiljada dolara.

— Znam! Pomoćnik me je obavestio o svemu! — prekinuo ga je šerif, a zatim upitao: — Jeste li napisali prijavu, Preskote?

— Jesam, na vašem je stolu. A devojka je, kako sam obavestjen, na ranču »Rogato A«. Šta ćete preduzeti, Trevore?

Bankar je ugasio cigaru i ustao. Pošao je prema vratima. Mladi šerif ga je zaustavio.

— Preskote! — gotovo je viknuo. — Znam šta mi je dužnost. Idem odmah na »Rogato A«!

— Sami? — upitao je s nevericom u glasu bankar Preskot. — Pa, znate da su Andersovi opasni momci! Mogu vam poslati nekoliko svojih ljudi, uostalom, u slučaju svake pljačke obično se sastavlja potera, zar ne?

— Zar protiv jedne devojke? — pitao je Ken Trevor.

— Vi zaista mislite da je ona bila sama! Ali, vi ste šerif a ne ja! Bar zasad ste još šerif — naglasio je bankar na kraju i izašao.

Šerif je počeo da čita bankarevu prijavu. Smeškao se dok je čitao kako su bankar i njegova kćerka mirno spavali kad ih je iznenadila maskirana pljačkašica, koja je prethodno savladala njihovog čuvara Barija, i kad je mladu Preskovu prisilila da joj da kovčežić sa nakitom. Kovčežić je bio pažljivo opisan, a zatim su bile navedene najvrednije dragocenosti: ogrlice, narukvice, prstenje, broševi i jedan naročito skupocen španski sveštenički krst. Detalja o samoj pljački nije bilo.

Ken Trevor nije mnogo verovao u ovu priču, ali nije smeo da zanemari ni činjenicu da je Alisa Milton možda ipak ponela sa sobom taj kovčežić. Predugo je živela u ban-

ditskom gnezdu, pomislio je mladi šerif, ali joj u sebi i nije mnogo prebacivao taj čin, ako ga je i učinila.

Izašao je i pojahao prema ranču »Rogato A«.

Jahao je umerenim kasom. Iako je bio mlad i izdržljiv, neprospavana noć, a još više usredsređenje koje je morao da uloži dok je prisluškivao razgovor između Preskota i Ridokosog Pita na ranču »Bar S«, sve je to ozbiljno pritiskalo njegovo telo. Činilo mu se, ako bi sjahao, da bi mogao da zaspi na travi pored puta. Morao je da misli da ne bi zaspao u sedlu.

U početku je razmišljao o devojci, a kad je sebe uhvatio da je počeo bezrazložno da sanjari, besno je poterao konja u galop. Ipak, brzo se primirio. Znao je predobro da ne sme da podlegne osećanjima i da mora da bude savršeno bistar i miran kad stigne na Andersovo imanje. Zato se potrudio da misli o drugim, ozbiljnijim stvarima. I, naravno, to je pre svega bilo ono što je čuo na napuštenom ranču »Bar S«.

Nikako nije mogao da dokuči o čemu su zapravo razgovarali bankar Preskot i Ridokosi Pit, kakvu su to veliku akciju pripremali, toliko veliku da je Preskotov rodak iz Nju-Orleansa u nju ulagao pedeset hiljada dolara. Sada je više nego ikada žalio što nije mogao da čuje ceo tok razgovora. Ali tome nije bilo pomoći. Morao je da pretpostavlja, da zaključuje, da se seti ponečeg važnog što je možda propustio da uvide u ovu zamršenu igru. A bio je i sam svestan da mu razmišljanje na taj način nije najjača strana.

Ken Trevor je sporo mislio, ali kad je nešto radio, onda je to radio temeljito. Tako je bilo i ovog puta. Zaustavio je konja i sjahao. Pustio je konja da pase, a on je seo ispod jednog drveta pored puta, zavio cigaretu i zapušio. Hapšenje one devojke moglo je da prička, mislio je, u svemu ovome ona je bila sasvim sporedna ličnost. Kad je popušio, izvu-

kao je iz džepa komad papira i olovku i počeo da beleži.

Prvo je zapisao pitanje: Šta to ima u Grin-Sitiju ili u okolini što je moglo da bude vredno neke velike akcije sa velikom dobiti?

Mladi šerif je dobro poznavao svoj grad i svoj kraj. A poznavao je dobro i ljude koji su tu živeli. Dosta brzo je shvatio da tako neće naći rešenje zagonetke. Borba za zemlju nije dolazila u obzir. Jedini veliki gazda bio je Preskot, a on nije, bar zasad, imao nikakvog razloga da ratuje s malim rančerima i farmerima koji su ionako u velikoj većini zavisili od njega. Možda je u ovom trenutku želeo da prigrabi jedino Andersov ranč, ali zato mu nije bilo potrebno pedeset hiljada rođakovih dolara, pa čak ni banda Ridokosog Pita. Nekog značajnijeg rudnika, koga je trebalo prigrabiti i tako se obogatiti, takođe nije bilo u blizini.

Ken Trevor je precrtao svoje prvo pitanje. Zapisao je drugo: Indijanska teritorija? Rat sa Indijancima.

Rezervat u kome su živeli Apači nije bio daleko. Zemlja nije bila naročita, ali je teritorija bila velika i svakako da je mogla da bude veoma privlačna za mnogobrojne doseljenike ako bi sa nje bili proterani Indijanci. Ken je znao da su takvi ratovi sa Indijancima već bili izazivani upravo zbog zemlje, a i da su se u takvim ratovima mnogi veoma obogatili, zapravo samo oni koji su imali novaca da izazovu i da raspiruju takve ratove. To je moglo biti, ali samo sa Preskotovog stanovišta. Ratovi sa Indijancima bili su krvavi i dugotrajni, a dobit od njih, makoliko da je bila velika, bila je nesigurna. Da izazove jedan takav rat Ridokosi Pit bi tražio novac na ruke, duge staze dobiti njega nisu zanimale. A na ranču »Bar S« on je tražio polovinu dobiti i ni dolara predujma. Ken Trevor morao je da odbaci i ovu misao i da precrta i svoje drugo pitanje.

Zapisao je treće: Znači, prepad! Ali, prepad na šta? Šta opljačkati?

Vrednije pošiljke nisu prolazile kroz Grin Siti ni kroz ovaj kraj već godinama. Ni pošiljke zlata ni pošiljke većih svota novca. Po mnogo čemu Grin Siti je bio slepo crevo Arizone. Ipak, nešto je moralo da postoji kad je ovamo potegao na daleki put sa juga Hari Donovan Preskot i kad je bio spreman da uloži u to nešto pedeset hiljada dolara. Moralo je da bude i veliko kad se u to upušta Ričard Preskot, a moralo je i da zveči ili šuška pod prstima kad je to nešto želeo Ridokosi Pit.

Mora da sam nešto važno zaboravio, mislio je Ken i mrštio se. Pono vo je savio cigaretu i pripalio. Tada je na putu ugledao jahača koji je vodio još jednog osedlanog konja. Čim se jahač malo približio, lako ga je prepoznao. Bio je to stari štalari Bob Karson.

Ken je ustao i uhvatio svog konja, a onda pojahao i izašao na put da presretne starog štalara. Starac je jahao laganim kasom i pevao na sav glas. Prestao je da peva tek kad je sasvim prišao mladom šerifu. Rekao je, glumeći iznenađenja:

— Otkud ti ovde, Kene?

— Ja na poslu! A ti, striče Bobe, kamo si se uputio s tim konjem?

Iako nisu bili ni u kakvom srodstvu, Ken je starog štalara uvek zvao stricem. Velik deo svog detinjstva Ken je proveo u društvu sa starim Bobom Karsonom, koji ga je i naučio gotovo svemu što je bilo potrebno čoveku na Zapadu.

Starac je samo slegnuo ramenima, a onda umesto da odgovori na pitanje, naglo zapitao:

— Da ne goniš, možda, onu devojku na koju su juče pucali? Pretpostavljam da ti je onaj bankar svašta napričao o njoj. — Starac se mašio za džep i izvukao parče papira, pa gotovo gnevno rekao: — Da li znaš za ovo?

Ken je odmah prepoznao banditsku poternicu za Alisom Milton. Odgovorio je:

— Znam za tu poternicu. Našao sam jednu kod onog razbojnika ko-

ga sam ubio. A da li gonim tu devojkicu ne znam ni sam. Preskot je podneo prijavu o pljački nekog nakita i optužio je upravo nju. Znam i da je verovatno na Andersovom ranču, ako već i otuda nije pobjegla.

— Zato si, znači, na ovom putu? — pitao je starac.

— Možda! — Ken nije hteo da prizna ali ni da opovrgne.

— Onda možemo zajedno, ja idem pravo tamo — rekao je stari štalari i poterao konje.

Ken je pošao za njim, stigao ga pa zapitao:

— Čijeg to konja vodiš, striče Bobe?

— Andersovog! Stari ga je kupio pre nekoliko dana i ostavio kod mene na čuvanje. Rekao mi je da kad budem imao vremena da ga dovedem, danas imam vremena! — lagao je starac, svestan da ta laž neće proći kod mladog šerifa.

— Zar takvu ragu da kupuje stari Anders?! — smejao se Ken. — Nećeš valjda reći da je kupio i to otrcano sedlo i tu pušku u navlaci.

— Misli šta hoćeš, Kene, ali me više ništa ne pitaj — odgovori ljutito starac, pa potera svog konja u brzi kas.

Mladi šerif je već ranije shvatio da stari štalari vodi Alisinog konja. Građani koji su je videli kad je ujahala u grad rekli su mu da je dojahala na nekoj ragi. Stari Bob Karson sada je pokušavao da devojci vrati konja i da joj omogući da ode iz Grin-Sitija. Ken Trevor se nasmešio u sebi, možda bi joj i on pomogao da pobjegne od nevolja koje su je stigle i koje su pretile da postanu još veće i još teže.

Jahali su uporedo. I čitali su jedno vreme. Onda je stari Bob Karson viknuo kao da se iznenada setio:

— Otprilike sat pošto si izjahao iz grada, u Grin Siti je došla vojska, jedan jak vod, oko trideset tvrdih momaka.

— Zar to nisu oni isti što su pre mesec dana prošli kroz Grin Siti i

otišli u pravcu pustinje Gili? — pitao je šerif Ken Trevor.

— Nisu, Kene. Prvo, oni su imali dvojica kola, ovi imaju samo jedna. Drugo, one je vodio major, a ovima komanduje kapetan. Treće, među ovima je i jedan plećati mladić s velikim brkovima koji liči na mog pokojnog sina i koga bih ja sigurno zapazio da je bio u onoj prvoj grupi. Ne, Kene, nisu isti!

Vojska je u Grin-Sitiju bila redak gost. Sad najednom u mesec dana dva puta. To nije moglo da bude slučajno. Ken Trevor se lupi po čelu. Kako se toga ranije nije setio: možda je to bilo ono što je bio zaboravio kad je razmišljao o akciji koju su pripremali bankar Preskot i Ridokosi Pit. Zapadom je već dugo kružila priča o zlatu koje je u pustinji Gili bila zakopala jedna jedinica plave konjice, opkoljena od premoćnog broja Apača. U strahovitoj borbi, o kojoj su se pričale legende, vojnici u plavim uniformama izginuli su, a tajnu zakopanog blaga prekrpio je pustinjski pesak zajedno s njima. Mnogi su tražili to blago, ali ga niko nije našao. Legenda je govorila da je tu bilo najmanje milion dolara u zlatu.

Koliko je Ken Trevor znao, vojska dosad nije tražila to blago, pa je i on poput mnogih bio sklon da veruje da to blago nikad nije ni postojalo, osim u legendi. Sada je morao da misli drugačije. Zapitao je starog Boba Karsona:

— Kako izgleda ta vojska?

— Rekao bih, Kene, da je ta jedinica sastavljena od samih narednika i kaplara, samo što nemaju širite. Sve tvrdi i iskusni momci. Dobro sam ih osmotrio. I njihov kapetan je pravi vuk. Sve nešto mislim da je to, posebna jedinica za posebne zadatke.

— Čini mi se da je tako izgledala i ona prva? zar ne? — pitao je Ken Trevor.

— Tačno! Bolju vučju četvu dotad nisam video — odgovorio je starac, pa se nasmejao i dodao: — Znam na

šta misliš, Kene. Na ono zakopano blago u Gili, je li?

— Možda! — kratko je odgovorio Ken.

— Vojska je došla po svoje! I pravo je! — zaključio je starac, pa brže potera konja.

Mladi šerif Ken Trevor je čutao i razmišljao. Bio je gotovo siguran da zna šta se događa i šta će se još dogoditi. Najradije bi okrenuo konja i uhapsio Preskota i njegovog rođaka, ali je znao da time ne bi mnogo postigao. Šta je mogao da dokaže?

A tek Ridokosi Pit! Takvu poturu šerif nije mogao da sastavi koja bi uhvatila vođu jake bande. Planine su bile nepristupačne, divlje, i u njima su se razbojnici oduvek bolje snalazili od svih drugih. Izuzev Indijanaca, a Indijancima su svi bili jednaki, i razbojnici i šerifi, i nije ih bilo mnogo briga ko koga goni i ko je na strani belog zakona a ko protiv njega.

Ipak, mladi šerif Ken Trevor je zaključio da mora da upozori vojsku na opasnost koja im je pretila od Preskota i Ridokosog Pita. Morao je da kaže kapetanu ono što je znao.

Zaustavio je konja. Viknuo je starom Karsonu:

— Striče Bobe, ja moram natrag, u Grin Siti, važno je.

Okrenuo je konja, a starac je dojahao do njega, pa ga radoznalo upitao:

— Kene, šta nameravaš? Nemoj se petljati sa vojskom!

— Moram, striče Bobe! Ne mogu ti reći o čemu se radi, ali veruj mi da moram da postupim po svojoj savesti. A ti otidi do Andersovih. Ako tamo nađeš onu devojkicu, Alisu Milton, mislim, reci joj da se skloni za neko vreme negde. A ako je od Preskota ukrala onaj kovčegić s nakitom, reci joj da bi najbolje bilo da ga vrati. Ti ga možeš doneti u Grin Siti. Reci i mladom Alanu Andersu da odmah dođe u moju kancelariju, reci mu da mi je potreban pouzdan

pomoćnik! Verujem, da će prihvatiti.

Starac je vrteo glavom, ali se složio.

Pozdravili su se i rastali. Ken Trevor je svog konja naterao u galop, a starac je laganim kasom, kao i dotad, produžio prema ranču »Rogato A«. Samo, sada više nije pevao, bio je zabrinut.

VII

Bilo je podne kad je stari štalar Bob Karson ujahao u dvorište Andersovog ranča.

Na okupu su bili svi Andersovi. Deda Alan već je bio ubedio svog sina i svoje unuke da treba da pomognu prauunci njegovog prijatelja i učitelja, kovača Gregora Milтона, devojci Alisi kojoj je ta pomoć sada zaista bila neophodna.

Boba Karsona su dočekali kao prijatelja. I Andersovi, i Alisa. Saslušali su njegovu priču, a onda je deda Alan zaključio umesto svih:

— Poslušaćemo šerifa. Devojkicu ćemo sakriti tako da je ni ptica neće pronaći a kamoli ti ljudi lovci na pet stotina dolara, a ni Preskot je neće dohvatiti. A Alan neka odmah jaše u Grin Siti i neka pomogne šerifu. Drug drugu se mora naći u nevolji. A bojim se da će mladi Ken Trevor upasti u veliku nevolju.

Svi su se složili osim Alise. Ona je počela tiho ali odlučno:

— Izvinite, deda Alane, ali ja se neću sakrivati. Sada imam svog konja i svoju dobru pušku. Poći ću s vašim unukom Alanom da pomognem šerifu. Ja znam nešto što ni on ni iko drugi u Grin-Sitiju ne zna. Zar ste zaboravili da sam dugo živela u banditskom gnezdu? A znam i pucati kao svaki muškarac, čak verujem, bolje i brže od mnogih. Brat me je naučio!

Svi muškarci su bili protiv, svi, osim starog dede Alana. On je samo vrteo glavom, a onda je rekao:

— Prava Miltonova! Kao i njen pradedu Gregor! Kad nešto zamisli, to i uradi. Dobro, dete, uradi kako misliš da je najbolje. Pođi sa Alanom!

— Hvala, deda Alane! — rekla je Alisa, pa pritrčala starcu, koji je bio ustao i oslanjao se na svoj štap, i poljubila ga u sedlu bradu.

Deda Alan ju je pomilovao po kosi pa rekao:

— Dobro, dete, ipak, pazi na sebe!

Onda se obratio ostalima:

— Nadite joj dobrog konja, najboljeg!

U porodici Andersovih reč deda Alana bila je zakon.

Pola sata kasnije, Alisa Milton i Alan Anders izjahali su kroz kapiju ranča »Rogato A« i brzim kasom uputili se prema Grin-Sitiju. Alisa je, kao i Alan, jahala izvanrednog vranca koga je, kao dobar znalac, sama izabrala u koralu Andersovih. Na prvi pogled, taj konj i nije izgledao nešto naročito, ali je i sam stari deda Alan s odobravanjem potvrdio njen izbor. Konj je bio natprosečno izdržljiv, a i brz, ako je to bilo potrebno. Bio je to, bez sumnje, jedan od najboljih konja u koralu Andersovih.

Jašući brzo, usredsređeni na put, nisu razgovarali. Alan je u nekoliko navrata pokušavao da dobaci nešto, ali je Alisa ćutala. Naravno, ni nje mu onda nije preostalo ništa drugo.

Do pola puta do Grin-Sitija nije se ništa dogodilo. Onda su primetili konja bez jahača. Konj sa sedlom pasao je pored puta.

Zaustavili su se. Začuli su tiho ječanje u jendeku. Sjahali su oboje. Oprezno su prilazili jendeku. Iznenadenje je bilo potpuno.

U jendeku je, gotovo bez svesti, ležao mladi šerif Ken Trevor. Bio je sav u krvi. Alisa mu je prva pritrčala i podigla mu glavu.

Bio je živ, ali bio je teško ranjen u glavu. Ječao je i nerazumljivo buncao.

Alisa se ni trenutak nije kolebala. Skinula je haljetak, a odmah zatim i

čistu belu košulju. Alan Anders nije mogao da previdi njene gole grudi koje su blesnule na suncu kao dve bele ptice koje se spremaju da polete u nebo. Ali ni ona ni on u tom trenutku nisu mogli da misle o letu u raj. Njihov prijatelj je ječao u bolu. Alisa je od svoje košulje začas napravila zavoj i pokušala da zaustavi krvarenje iz rane na samoj slepoočnici mladog šerifa. I uspela je u tome, uostalom, krvarenje više i nije bilo jako.

Malo zatim, Alan Anders otkrio je i drugu ranu, u ramenu, koja je krvarila znatno više. Drugim delom Alisine košulje previli su i tu ranu. Onda je Alan doveo šerifovog konja, pa su ga oboje polako, onako još bez svesti, popeli u sedlo i privezali ga.

Oprezno su doveli konja na put, a onda su pojahali prema Grin-Sitiju, stalno pazeći da šerif ne ispadne iz sedla.

— Idemo pravo doku Ovensu. Samo mu on može pomoći! — rekla je Alisa.

— Poznaješ doka Ovensa? — pitao je Alan Anders.

— Zapravo ne! — odgovorila je Alisa. — Ali jedan moj prijatelj ga dobro poznaje. Dok mu je pomogao da sačuva glavu!

— Možda je taj tvoj prijatelj stari Džozef Kreg o kome si nam pričala?

— Možda! Ali to sada nije važno, Alane! — odgovorila je Alisa i prekinula dalju raspravu o tome.

Već je padao mrak kad su ujahali u Grin Siti. Za sve to vreme šerif Ken Trevor nije dolazio k svesti. Samo je ječao i buncao. A jedina reč koju su Alisa i Alan mogli da razumeju bila je reč »kapetan«.

Doktora Ovensa su zatekli pred kućom, upravo u trenutku kada se spremao da pođe ka jednoj porodilji. Ugledavši teškog ranjenika, pri tom i prepoznavši šerifa Kena Trevora, odmah je priskočio i pomogao Alisi i Alanu. Ranjenog šerifa uneli su u kuću, i doktor Ovens se odmah

prihvatio posla. Shvativši šta se događa, i mladi farmer, koji je čekao doka, da pođe da pomogne njegovoj ženi, takođe je priskočio u pomoć. Šerif Ken Trevor uživao je lep ugled u Grin-Sitiju.

Bila su potrebna puna dva sata da dok Owens obradi, kako se to kaže, dve teške rane, kao i da Ken Trevor konačno dođe k svesti.

Ken je prvo ugledao zabrinuto lice Alise Milton, a odmah zatim i isto tako zabrinuto lice svog najboljeg prijatelja Alana Andersa. Dokovo lice nije video, jer je doktor Owens u tom trenutku prao ruke i spremao se da pođe ka porodilji koja ga je već dugo čekala.

Lica Alise Milton i Alana Andersa prešla su iz zabrinutosti u osmeh. Njihov prijatelj ih je poznao, a to je značilo da će sve biti dobro.

Ken je prvo rekao:

— Alisa!

Alisa mu se još jednom široko osmehnula i pogladila ga po kosi. Nije rekla ništa, ali Ken je bio srećan što je pored njega. Onda je pogledao u prijatelja, pa progovorio:

— Alane, dobro je da si tu! Gde je moja zvezda? — zapitao je zatim dosta naglo.

Alan Anders je primeo šerifov haljetak i rekao:

— Tu je tvoja, zvezda, Kené!

— Uzmi je, Alane. Odmah! Zakuni se! Ti si sada šerif u Grin-Sitiju!

Alan je otkopčao limenu zvezdu sa Kenovog haljetka i prikopčao je na svoj. Zatim je podigao ruku da se zakune.

— Dobro je tako! — rekao je tiho šerif Ken Trevor. — Znao sam da si mi prijatelj, a znam i da ćeš biti dobar šerif. Ja ne mogu. Bar sada ne mogu!

— Biću kao i ti, Kene! — rekao je odlučno Alan Anders.

— Napali su me iz zasede, Alane — govorio je dalje Ken Trevor. — Ti pazi na sebe. Nemoj da se opustiš ni trenutka! Ja sam skupo platio takvo opuštanje!

— Da li znaš ko te je napao? — pitao je Alan.

— Ne znam! Mogu samo da pretpostavljam, ali sigurno ništa ne znam — odgovorio je Ken.

Zastao je da uhvati dah, a onda je polako, isprekidano, ispričao sve što je znao, i ono što je čuo na ranču »Bar S« i svoje sumnje. Rekao je na kraju da misli da o svemu tome treba obavestiti i kapetana koji je komandovao vodom vojske.

— Vojska je već davno otišla, Kene! Građani su mi rekli! — odgovorio mu je Alan.

— Idi za njima i obavesti ih o svemu! — bio je uporan Ken Trevor.

Vremena za oklevanje nije bilo. Pripremajući se da pođe za vojskom, Alan Anders je rekao:

— Ti, Alisa, ostani sa Kenom. Ne možemo ga ostaviti samog. Ko zna kada će se doktor vratiti.

— Ja ne bih žurila, Alane. Ken je žurio, i eto šta mu se desilo. Osim toga, ja vam još uvek nisam rekla nešto što je možda najvažnije od svega. Slušajte obojica, pa razmislite: čula sam kad je Ridokosi Pit razgovarao sa svojim najpoverljivijim ljudima o nekoj velikoj akciji. Nisam tja to obraćala posebnu pažnju, jer sam imala svojih briga, ali sada znam da je važno. Naime, Pit je rekao da neće biti teško, jer da neki Preskot ima rođaka oficira. Sada sam sve povezala! Znači, to može biti i onaj kapetan koji je danas prošao kroz Grin Siti, ili možda onaj major što je ovuda prošao pre mesec dana! Razmislite!

— Zašto to nisi pre rekla, Alisa? — upitao je Alan.

— Nisam mogla da dođem do reči od tebe i od Kena — nasmejala se devojka, pa dodala: — Sada ste čuli, šta sad mislite? Treba li žuriti?

Ken Trevor je bio premoren i izmučen bolovima, ali je ipak smogao snage da kaže:

— Alane! U pravu je. Trebalo je da se toga i sam dosetim. Ridokosi Pit se ne bi usudio da napadne jaku

vojnu jedinicu, naravno. Sada sve postaje jasnije. Sve počinje od Preskota i od onog njegovog rođaka iz Nju-Orleansa. Možda i od tog trećeg Preskota, ili kako se već zove, od tog oficira!

— Dobro smišljeno! — primetio je Alan. — Vojska će pronaći zlato, verovatno ima plan gde se nalazi, a zatim će uleteti u klopku. Preživelih neće biti, osim onog izdajnika.

— Ali, mi moramo nešto da preduzmemo, Alane — navaljivao je ranjeni šerif.

— Sve izgleda isuviše jednostavno da bi bilo istinito — umešala se Alisa. — Mućnite malo tim svojim tvrdim glavama, momci. . . — zastala je pa se nežno obratila Kenu: — Izvini, Kene, tvoja je ranjena i nije pogodna za mućkanje, ali da nije tvrda ti danas ne bi bio živ! — nasmejala se, pa nastavila: — Prvo, zar ste toliko naivni da verujete da bi Ridokosi Pit dao nekom polovinu plena ako bi mogao da uzme ceo.

I Alan i Ken su gledali u devojk, pomalo zbunjeni. Najednom, kao da se od devojčice pretvorila u iskustnog borca. Slušali su je, a ona je nastavljala da objašnjava svoja razmišljanja.

— Drugo, vi niste prošli kroz Gilu, izgleda. Ja jesam. Vetar i pesak svaki dan promene sliku pustinje, i tu i najbolji planovi slabo pomažu. Zato verujem da je s onom prvom vojnom jedinicom čovek koji je učestvovao u sakrivanju blaga a koji je nekim slučajem preživeo pokolj. Možda su ga Apači bili zarobili, verovatno ranjenog, a kako Apači poštuju dobre i hrabre ratnike, oni su ga i pošteli. To objašnjava i činjenicu da se vojska tek sada odlučila da traga za izgubljenim zlatom. Taj čovek je verovatno sve dosad živio među Indijancima, a kad je došao među bele, odmah se obratio vojsci da kaže šta zna. Bez sumnje, pošten čovek! — naglasila je. — A on je jedini, verovatno, koji ima neke izgleda da nađe ono što je zakopao.

— Sve je to, možda, tako, Alisa — prekinuo ju je Alan Anders — ali to nam ni najmanje ne pomaže da zaključimo šta mi treba da preduzmemo, šta ja da preduzmem sada kada sam od Kena preuzeo zvezdu.

— Saslušajte me do kraja — rekla je Alisa. — Sve nešto mislim da izdajnik oficir nije u onoj prvoj jedinici. Jer da jeste, Ridokosi Pit bi već bio na putu prema Gili, a ne bi se zadržavao u okolini Grin-Sitija. Zar se niste zapitali, momci, zašto je vojska poslala još jedan vod.

— Pojačanje, smena, vojska ima svoja pravila! — odgovorio je Ken.

— Ja mislim da je izdajnik u toj drugoj jedinici. Preskotovi su potplatili neku glavešinu u vojsci i on je naredio da se pošalje još jedan vod, kao smenu ili kao pojačanje, svejedno, ali sa izdajnikom među njima. Naravno, izdajnik mora imati takav položaj u jedinici da može vojsku da navede u klopku.

— Ti misliš, Alisa, da do prepada neće doći u Gili, nego negde ovde, u našem kraju? — pitao je Alan.

— Upravo tako. A to ujedno znači da i mi imamo neku šansu da se umešamo u ovu složenu igru! — rekla je Alisa odlučnim glasom.

— Šteta što na teritoriji Arizone još ne postoji zakon da i žena može da ponese šerifsku zvezdu, Alisa. Sve mislim da bi tebi bolje pristajala nego meni — smejao se Alan. — Kad postanemo država, možda će i to moći — zaključio je.

— Moraš brzo delovati, Alane! — ponovo se oglasio ranjeni šerif, jedva savladavajući umor. — Uhapsi Presketa i njegovog rođaka. Tako ćemo negde prekinuti lanac u njihovom planu i bar malo dobiti u vremenu.

— Pod kakvom optužbom, Kene? — pitao je Alan.

— Optuži ih da su iz zasede pucali na šerifa. Kaži da sam ih prepoznao. Ako oni mogu lagati, a lažu na svakom koraku, možemo i mi, zar ne? Uostalom, možda su i pucali!

Alisa je sumnjičavo vrtela glavom.

— Ti se ne slažeš, Alisa!? — upitao je Alan.

— Ideja nije loša — odgovorila je devojka — hapšenjem bismo bez sumnje poremetili njihove planove, ali sumnjam da bi ti Preskotovi dopustili da budu uhapšeni u ovakvom trenutku kad im je nadohvat ruke toliko bogatstvo. Oni su se dobro obezbedili sa svih strana, verovatno i od iznenađenja koje bi im mogao da priredi njihov saveznik Ridokosi Pit, pa sasvim sigurno i od intervencije nekog šerifa.

Pogledala je u Kena Trevora, želeći da čuje šta on sada misli. Ali je ranjeni šerif konačno zaspao, savladan umorom i bolovima. Disao je teško. Alisa je stavila ruke na njegovo čelo.

— Ima groznicu! Ostaću kraj nje-ga dok ne dođe doktor Ovens. Ti idi u grad. Neka te vide sa zvezdom! Treba da znaju da grad nije bez šerifa. Raspitaj se o stvarima koje nas zanimaju, ali nemoj nikoga hapsiti. Ako ne budeš morao, naravno!

Alan je pogledao u devojku. Gотовo da je zavideo svom teško ranjenom prijatelju. Devojka je sela uz ranjenikovo uzglavlje.

Izašao je u noć, prvi put sa zvezdom na haljetku, u grad koji je već vrio svojim uobičajenim noćnim životom.

VIII

Mlad čovek obično ne misli mnogo o posledicama svojih postupaka. Ako njegove misli još zaokupi lepa devojka, onda pogotovo. I upravo tako, Alan Anders se našao u velikoj nevolji. Devojka koju je ostavio pored svog ranjenog prijatelja činila mu se kao ostvarenje i najsmelijih snova o ženi svog života. Takva se ne sreće ni u sto godina, mislio je. Ali, Alan je znao, i Ken je verovatno razmišljao na isti način. Za koga će se Alisa odlučiti?

Devojka je bila i glavni razlog što je bez razmišljanja prihvatio šerifsku zvezdu iz Kenovih ruku i što je svoju desnicu podigao na zakletvu. A sada ga je ta zvezda pekla kao užareno železo. Šta da uradi s njom?

Zakopano zlato u pustinji Gili, vojska, Preskot, Ridokosi Pit, ranjeni prijatelj i — učenjena devojka, mlada, lepa, na izgled nežna i slabašna, ali koja se ponašala poput njegovog oca, poput dede Alana iz njegovih priča o dolasku na zapad, iskusno, zrelo, hrabro, razborito. Pravi košmar u glavi mladića kome je dosad najteže bilo kad je morao da ukroti divljeg konja ili uhvati podivjalog bika, da nađe zalutalo tele ili da krdo stoke prikupi i otera s jednog pašnjaka na drugi. Ili da se usredsredi da šest puta za redom pogodi metu na nekom usamljenom drvetu, pri čemu bi se trudio da potegne najbrže što je mogao.

Znao je da poteže veoma brzo i da pogađa tačno. Ali ovo sad je bilo drugo. Dosad još nikad nije pucao u čoveka! A sad će, možda, morati. Ne, možda, znao je: moraće!

Išao je polako, pa ipak se spotakao o neku neravninu na putu. Zaglavinjao je i umalo da nije pao. To ga je osvestilo. Shvatio je u tom trenutku da mora da bude drukčiji, da mora da pazi, da mora postati odrasli i pravi vuk ako želi da preživi. Nosio je zvezdu i znao je da je sada meta mnogih: ako su pucali u Kena, zašto ne bi i u njega?

Odmah je odskočio u senku i oslušnuo. Ništa nije čuo. Ali, sada je hodao opreznije, napet i spreman. Odlučio je da prvo uđe u salun »Pet centi«. Bio je to najgori i najozloglašeni salun u gradu. Loš viski, neljubazna usluga, prijav pod i još prijaviji stolovi i šank, mrzovoljan gazda i goropadna gazdarica. Ali viski je bio najjeftiniji u gradu, a i čorbast pasulj s komadom mesa. Kauboji lutalice, skitnice u sedlu, a i mnogi građani Grin-Sitija nisu bili

baš izbirljivi, i salun je uglavnom uvek bio pun. Ni česte tuče u njemu nisu mogle da ga isprazne. Čak, naprotiv, izgledalo je da je mnoge goste baš to i privlačilo.

Trebalo je najpre pregrmeti najgore, mislio je Alan, posle će biti lakše.

Za gredu pred salunom bilo je privezano pet konja. Alan je prišao bliže i zagledao ih. Žiga nije bilo ni na jednom, a svi su bili umorni i prašnjavi. Pet stranaca, zaključio je Alan.

Ušao je. Zapljusnuo ga je smrad krčme koja već danima nije bila oprana. Žagor prisutnih utihnuo je kao po nečijoj zapovesti. Samo je klavirista nastavio da tipka neku melodiju u dva takta. Svi su s iznenađenjem gledali u zvezdu na njegovim grudima.

On je prišao šanku praveći se kao da ništa ne primećuje. Kauboji za šankom načiniše mu mesta i on poručio piće. Posluživao je sam vlasnik, mrzovoljni Peri Grant, mršav, ali čvrst pedesetogodišnjak koji je umeo da se snade u svakoj prilici i neprilici. Pogledao je pažljivo Alana, odmerio ga od glave do pete, a onda pogled zadržao na zvezdi. Uporo je prstom i rekao:

— Ti šerif, Alane!?

Alan je samo kimnuo glavom. A vlasnik saluna je nastavio:

— Mislim da to neće ići baš tako. Je li o tome odlučilo gradsko veće, jesi li položio zakletvu?

— Zvezdu mi je dao šerif Ken Trevor, svoju! Pred njim sam se i zakleo — oštro je odgovorio Alan. — A gradsko veće? Znaite i sami, Peri, dok se ono sastane, moglo bi se dogoditi da grada više i ne bude!

— Da, da! Nešto sam čuo, ti i neka devojka doneli ste teško ranjenog šerifa u grad. Da li je živ?

U salunu je vladala nema tišina. I klavirista je prestao da svira. Svi su čekali Alanov odgovor.

— Živ je! — rekao je Alan namerano glasno. — A uskoro će biti i

zdrav. Do tada... — malo je zastao da naglasi ono što će reći — ja ću biti šerif u Grin-Sitiju.

Okrenuo se prema gostima u salunu. Želeo je da vidi kako će primiti ovu vest.

• Neko je viknuo: »Ura za šerifa!«, ali poklik nije bio prihvaćen. Jedan pijanac je stao pred Alana i zapitao:

— Plaćaš piće, šerife?

Alan je rukom dao znak vlasniku saluna da natoči još jedno piće, za tog pijanca. I to je bilo sve. Gosti su ponovo zažagorili, pijanista je zatipkao po starom klaviru. Peri Grant je gundao:

— Svako danas može postati šerif. Dovoljno je da nosi kolt. Znam sigurno da se nekima ovo baš neće svideti. Preskotu, na primer. On vas Andersove već odavno ima na zubu. A meni se baš sviđa, jesi balav, Alane, ali bar nisi Preskotov čovek!

Alan je posmatrao goste. Odmah je u jednom uglu zapazio četvoricu stranaca. Završavali su večeru, a pred svakim je stajala do pola ispijena krigla piva. Očigledno, bili su opasna družina. Alan se setio pet konja vezanih za gredu pred salunom, pa je pogledom potražio petog stranca.

Taj je stajao na kraju šanka, lako oslonjen o pult. Pio je viski. Bio je Alanovih godina, skromno obučen kao i drugi kauboji, ali je, za razliku od običnih goniča stoke, nosio nisko pripasan kolt. Ispod nemarno zabačenog stetsona virila je duga i gusta plava kosa. Lice mu je izgledalo blago, ali su oči bile hladne i oštre. I on je posmatrao goste u salunu, posebno, učinilo se Alanu, onu četvoricu za stolom u uglu.

Onda su im se pogledi sreli. Odmeravali su jedan drugoga.

Ne skidajući pogleda sa Alana, stranac je pucnuo prstima i pozvao vlasnika saluna.

— Viski, gazda! — rekao je muklim, pomalo zastrašujućim glasom koji niko ne bi očekivao od njega. — Ali ne ovaj, nego pravi! Inače...

U salunu je ponovo nastao tajac. Većina gostiju poznavala je prgavu narav Perija Granta i sada su sa znatiželjom čekali kako će postupiti. Grant je zapitao:

— Šta inače, stranče?

Stranac se nasmejao, opet nekako muklo i zastrašujuće.

— Recimo — odgovorio je — mogao bi ostati bez onog ogledala tamo! — i stranac je upro prstom u veliko ogledalo pored klavira.

Ali Peri Grant se nije uplašio. I on se smejao.

— Duhovit si, stranče! To ogledalo sam kupio pre pet godina za dvadeset dolara. Ovde je izdržalo pet godina, a to znači da sada vredi pet puta dvadeset dolara. Ako imaš sto dolara, pucaj! A ja ću te besplatno častiti pravim kentaki-viskijem iz svoje spavaće sobe!

Alan je hteo da se umeša, ali je odustao. Stranac se i dalje smejao, a i Peri Grant. Onda je stranac potekao strelovitom brzinom i zapucao pet puta. Pucao je u okvir ogledala u određenim razmacima. Staklo je ispalo iz okvira i razbilo se. Istom brzinom vratio je kolt u futrolu. Rekao je:

— Pucao sam pet puta! Ako neko ima nešto protiv, neka kaže!

Vlasnik saluna Peri Grant kao da nije bio iznenađen. Pružio je ruku prema čudnom strancu i zatražio:

— Sto dolara, mister, to je bila pogodba, zar ne? A ja onda idem po kentaki!

Stranac se bez reči mašio za džep i izvukao snop novčanica. Pažljivo je odbrojao deset desetica i dao ih vlasniku saluna.

— Nadam se da će tvoj kentaki prijati mom promuklom grlu!

Peri Grant se opet nasmejao.

— Ako popijete celu bocu i ostanete čitavi, ja ću sutra otići u crkvu i platiti misu za pokoj svoje duše. Jer druge boce takvog viskija više nemam!

U salunu »Pet centi« odavno nije bilo takvog iznenađenja. Sto dolara za jedan hir bilo je previše za ove

ljude za koje je i dolar predstavljao pravo bogatstvo. Zato više niko i nije obraćao pažnju na novopečenog šerifa Alana Andersa. Svi pogledi bili su upereni u stranca sa promuklim glasom. Ipak, niko se nije usudio da mu priđe ili da mu se obrati. Čak ni onaj pijanac koji je od svakog prosio bar pola čašice viskija.

Svi su čekali da Peri Grant donese taj čuveni kentaki-viski.

Peri Grant je doneo bocu. Slavodobitno ju je pokazao svima u salunu, a onda je pružio strancu. Boca je bila jedva načeta, ali je očigledno bila originalna sa pravom nalepnicom. Stranac je prihvatio, omirisao grlić kao znalac, zadovoljno klimnuo glavom, pa nasuo u svoju čašu. Zatim je zatražio:

— Još jednu čašu, za tebe, gazda! Pićemo zajedno ovde i tako nemam drugih prijatelja.

Čovek koji je tako lako bacao tolike pare mora da ih je i stekao lako, bez teškog rada, na način koji je morao biti s onu stranu zakona, ili bar na ivici toga. Toga su bili svesni svi u salunu. I Alan Anders, naravno. Ipak, on nije ništa preduzimao, bar zasad nije imao razloga za to. Ali, toga je bio svestan i čudni stranac i, ne želeći da ikoga ostavi u nedoumici, počeo je da objašnjava svojim muklim glasom, uz put pažljivo puneći svoj kolt.

— Dolari su moćna stvar, zar ne? — rekao je, stavio kolt u futrolu, pa iskapio čašu. Onda je nastavio. — Ja ću sad odjahati iz vašeg prljavog grada. — Odvojio se od pulta, levicom uzeo bocu sa viskijem, a desnicu opasno približio koltu na opasaku. I nije prestajao da govori: — Možda će neko poželeti da pođe za mnom. Mogu vam reći da mu se neće isplatiti. Prvo, jer ću pucati bez opomene u svakog ko pođe za mnom, a drugo...

Tako govoreći već je bio stigao da pokretnih vrata u salun. Tu je zastao, a onda dovršio:

— Da, drugo, i najvažnije, dolari su lažni, kao što je lažan i ovaj kentaki, kao što je lažno sve u ovom vašljivom životu, sve, da, sve, osim onog ogledala. Ali šta tu možemo, uvek se događa da najveću cenu plate oni najneviniji.

Tada je zavitlao bocu s viskijem i bacio je nasred saluna. U isto vreme gipkim skokom prosto je proleteo kroz vrata.

Nekoliko sekundi kasnije u salunu u kome je još uvek vladao muk začuo se topot konja koji je odlazio.

Peri Grant je pregledao novčanice koje je dobio. Nije mogao da nađe nikakvu grešku. Jednu je pružio Alanu da je i on pregleda, a drugu svojoj ženi koja je takođe bila ušla u salun. Svi su pažljivo pregledali novčanice, ali greške nije bilo. Po svemu sudeći, novčanice nisu bile lažne.

Šta je hteo čudni stranac kad je ispričao svoju priču? Da dobije u vremenu, svi su videli da ima podeblji svežanj dolara? Možda! Ali šta je hteo kad je onako olako velikom svotom platio jedno razbijeno ogledalo i jednu čašu viskija? Svakako, nije izgledao kao čovek koji voli predstave, ali kad je jednu priredio, onda je to moralo da bude sa razlogom.

Razmišljajući o tome, Alan Anders je ponovo obratio pažnju na onu četvoricu opasnih momaka koji su sedeli u uglu i koji su već bili završili svoju večeru i ispili svoje pivo. Spremali su se da izađu. Jedan, snažni tridesetogodišnjak sa dva nisko opasana kolta, koji je možda mogao da bude vođa ove družine, prišao je pultu i bacio pred Perija Granta zlatnu deseticu. Rekao je grubo:

— Ovo sigurno nije lažan novac, gazda! A mislim da je i više nego dovoljno za ono što smo potrošili ovde. Kusr zadrži!

Izašli su bez buke. Ubrzo se u salunu začuo i topot njihovih konja.

Za malo vremena mnogo nepredviđenih događaja. Alan Anders se

baš nije najbolje snalazio u ulozi šerifa. Nije znao šta treba da uradi. Obratio se vlasniku saluna:

— Šta mislite, Peri, o svemu ovome, o onom strancu, a i o ovoj četvorici koja su najverovatnije pošla za njim?

— Dobar si momak, Alane, i zato ću ti reći nešto što bih inače prećutao. Dok si ti brinuo o svom ranjenom prijatelju Grin-Sitijem je pukla vest da je vojska otišla u Gilu da nađe zakopano zlato o kome se i ranije pričalo. Sad ti je sve jasnije, zar ne, mladiću? Zlato je kao slatkiš, privlači muve makar i crkle na njemu!

— Da! — složio se Alan. — To bi moglo biti. Samo, kako četvorica, ili čak samo jedan, mogu da računaju da će izaći na kraj sa jakom vojnom jedinicom?

— Nemoj biti naivan, Alane. Neće oni napasti vojsku! Čekaće, jednostavno, razvoj događaja. Biće u blizini. Znaju oni predobro: zlato je zlato, a ljudi su ljudi. Zašto bi vojnici bili drugačiji?

Alan Anders je mislio na Preskota i na njegovu kombinaciju, ali ništa o tome nije rekao vlasniku saluna. A ovaj je nastavljao:

— Zar misliš da su ona četvorica ili onaj osamljenik koji mi je razbio ogledalo i oklevetao moj pravi kentaki. . . i sad mi je žao što ga je popio pod moga saluna, zar zaista misliš da su oni jedini koji sada razmišljaju o zlatu u Gili? Otidi u druge salune u Grin-Sitiju i tamo ćeš naći slične grupe, a nije nemoguće da će uskoro i k meni banuti još neka banda.

— Da li se nešto čulo o Preskotu? — najednom se odlučio da upita Alan Anders.

— To je ono glavno što sam želeo da ti kažem. Dakle, Preskot je izjahao večeras na čelu bar deseterice svojih najopasnijih momaka. S njim je onaj njegov rođak iz Nju-Orleana i Džim Vejli, naravno. Razglasili su da idu na ranč „Bar S“, ali zato im nisu bila potrebna dva tovarna

konja s namirnicama za najmanje desetak dana. Mislim da i Preskot i njegovi sada jašu prema Gili. Rekao sam ti: zlato privlači ljude kao magnet gvožđe, bez obzira kakve vrste oni bili.

— Ne baš sve! — odgovorio je Alan. — Eto, vas, Peri, nije privuklo.

— Ja sam jednostavno mudriji, Alane! Dovoljno sam star. A ko god da ga nade, ostaviće koju mrvicu i meni. Uostalom, već sam dobio prve mrvice, zar ne? A zlato je još ispod peska u Gili! Pametnom čoveku vrednija je glava na njegovom vratu od glave devojke ili glave ptice na zlatnom ili srebrnom doláru. Budi i ti mudar, mladiću. Znam da su svi Andersovi oduvek bili poštjeni i da su sve što imaju stekli teškim radom. Nadam se da si i ti pravi Anders!

— Učiniću što moram, Peri. Dobro bi mi došla kakva nagrada, znam da bi vojska dala određen procenat onome ko joj pomogne. Ali, više od toga ne želim. Ne želim da budem progonjen do kraja života. Hoću da se oženim, da imam decu...

— Ostavi se zlata, pa i nagrade, Alane. Brini o gradu dok Ken ne ozdravi. To je dovoljno od tebe! — posavetovao je mladića Peri Grant.

Alan Anders nije rekao ni da ni ne. Izašao je u noć da obiđe i druge salune u gradu, da sazna ko je došao a ko otišao iz grada, da sazna što više da bi znao kako da postupa dalje.

Saznao je da je kroz grad u toku večeri i noći prošlo još najmanje pet grupa sumnjivih stranaca. I svi su nekuda žurili. Večerali su, popili po nešto, ali nijedan nije ostavio konja u štali i nije odseo u hotelu da pre-spava noć. Morao je, naravno, da pretpostavi da su neke grupe prošle i pored Grin-Sitija, ne svraćajući u grad.

Zlatna groznica bila je stigla u kraj oko Grin-Sitija, ali svojevrsna zlatna groznica, ne ona kao kad kopači krenu za zlatnom žilom u pla-

nini, već zločinačka, razbojnička groznica u kojoj se ubijalo bez milosti i bez upozorenja, u kojoj se nije prezalo ni od zločina najgore vrste. Akteri nisu bili kopači sa pijukom i lopatom, ili sa sitom za ispiranje, ljudi sa žuljevima na rukama. Bili su to ljudi sa revolverima, puškama, noževima, jahači koji su otimali i jedan od drugoga, divlji i opasni momci koji leđa nisu okretali ni rođenoj braći.

Alan Anders je shvatao da je zvezdu poneo u najtežem trenutku.

Kad je ušao u doktorovu kuću, njegov prijatelj, ranjeni šerif Ken Trevor spavao je dubokim ali mirnim snom. Kriza je bila prošla. Uz njegovo uzglavlje dremala je Alisa Milton. Doktor Owens je u svoju lekarsku torbu trpao neke instrumente i lekove. Doktor mu je rekao:

— S Kenom je u redu! Moći će da ustane za koji dan. Najgore je prošlo. Za dve nedelje jahaće kao i pre! A žena onog farmera rodila je blizance, dva sina, momčine male!

Alan se zagledao u doktora. Za dve godine, koliko je bio u Grin-Sitiju, doktora Džerija Ovensa niko nije video naoružanog. Sada je oko pojaša imao opasač s nisko pripasanim koltom. Reklo bi se da to nije lekar nego revolveraš. Alan je morao da upita:

— Dok, čemu taj kolt? Zar vi znate da pucate?

— Znam, Alane! Dosta dobro! Rođen sam i odrastao u Teksasu, a tamo to nauči svaki dečak. A čemu, pitaš! Brat mi je u opasnosti. Rođeni brat, dosta mladi od mene. Večeras je prošao kroz Grin-Siti i pošao prema Gili. Možda ću morati da mu pomognem i koltom, ako drugačije ne bude moglo.

— Jedan plavokos momak, na izgled običan kauboj, ali brzo, strahovito brzo poteže kolt, brže nisam video, govori promuklim glasom i nešto je ogorčen na sve i sva! — rekao je Alan Anders.

— Da! To bi mogao da bude. Zar si ga sreo?

— Kod Perija Granta, u salunu. Skrenuo je pažnju na sebe, izveo je nesvakidašnju predstavu! A da li je bio i kod tebe, dok? — pitao je radoznalo Alan Anders.

— Bio je! Pet minuta! Rekao je da ne želi da se zna da mi je brat i da ne traži nikakvu pomoć od mene. Hteo je samo da me vidi, kad se već našao u ovom kraju. Zagrlili smo se, izljubili, i on je odjahao. Kamo, ne znam. Ali pretpostavljam! — doktor je govorio zabrinuto, očigledno nemiran i uzbuđen.

— U Gilu? — pitao je Alan.

— Verovatno! — odgovorio je kratko doktor.

— Zna li da su mu četvorica na tragu, da su mu za petama, četvorica nimalo naivnih? — pitao je Alan.

— Zna. Rekao mi je, ali mi je kazao i da ne brine mnogo o njima, ali da zato mnogo više misli o nekim gangsterima iz Nju-Orleansa, kojima je on na tragu već više od godinu dana, ali koje nikako da dohvati, a koji su krivi za smrt njegove devojke. Bojim se da se sada upustio u igru kojoj nije dorastao. Bojim se da mu brzo pucanje i hrabrost koju ima sada neće biti od velike koristi. Zato moram da pođem za njim.

Alisa Milton se probudila iz dremeža. Rekla je:

— Dok! Videla sam tvog brata, a i čula o čemu ste razgovarali. Hoćeš li jahati?

— Hoću, Alisa! I to odmah! Kenu više nisam potreban, a svom bratu jesam!

— Mogu li i ja s tobom, dok? Čini mi se da nam je put isti. — Alisa je gledala u doktora Ovensa gotovo molećivim pogledom, a onda je dodala: — A tamo u planinama imamo i jednog zajedničkog prijatelja, zar ne dok?

— Na koga misliš, Alisa? — upitao je doktor.

— Zar ti nisi pomogao starom Kregu, dok?

— Možda! Možda jesam, možda nisam! — odgovorio je doktor Ovens.

— Stari Kreg mi je rekao da se u Grin-Sitiju obratim upravo tebi za pomoć, dok! I ispričao mi je kako si ga spasio od vešala. Zanima li te da ti to kažem?

— Dobro, Alisa. Verujem ti. Ali ako ti podeš sa mnom, ko će ostati uz Kena? — pitao je doktor Ovens.

— Alan će nekoga naći — odgovorila je devojka. — A i on će brinuti o prijatelju, zar ne, Alane?

Alan Anders je odrečno zavrteo glavom. Rekao je:

— Ti ćeš, Alisa, ostati pored Kena, a ja idem s doktorom.

Ni Alan Anders ni doktor Ovens nisu se nikako mogli da slože; Alisom, ali ona je bila uporna. Objasnila im je da planine bolje poznaje od njih dvojice, da zna gotovo sve tajnovite staze kojima su se kretali samo Indijanci i razbojnici, da ne može zalutati. Na kraju je rekla:

— Valjda vas dvojica znate nekoga u Grin-Sitiju ko se može pobrinuti za Kena.

Alan Anders je konačno pristao na Alisin predlog. Rekao je:

— Kena ćemo preneti na »Rogato A«. Tamo će dobiti najbolju negu; o tome će se pobrinuti moja majka, a tamo će biti i najsigurniji od mogućeg ponovnog napada.

— Ali Ken ne može da jaše — suprotstavio se doktor Ovens.

— Pozajmićemo kočiju od Perija Granta. Moja braća će mu sutra vratiti kočiju i konje — rekao je Alan.

— Ono staro čangrizalo? — upitao je s nevericom doktor. — Misliš da će dati konje i kočiju?

— Čangrizalo ili ne, ali stari Peri je na našoj strani! — bio je odlučan Alan. — Siguran sam da će nam pomoći. A sa našeg ranča možemo se isto tako lako domoći planina, kao i iz Grin-Sitija!

Nepun sat kasnije, pred ponoć, iz Grin-Sitija je krenula kočija prema ranču »Rogato A«. U pratnji su bila tri jahača: Alan Anders, doktor Džeri Ovens i učenjena devojka Alisa Milton. Kočijom je upravljao vlas-

nik saluna »Pet centi« Peri Grant. Kad je pristajao da im pomogne, rekao je kratko i odlučno:

— S vremena na vreme red je da i ja pomognem zakonu!

I sve vreme nije progundao ni reč, osim na konje koji ga nisu uvek najbolje slušali.

Ranjeni šerif Ken Trevor spavao je i u kočiji.

IX

U isto vreme, na ranču »Bar S« četvorica lukavaca obavljala su poslednje pripreme da se domognu zlata iz Gile. Sedeli su u ofucanim foteljama u radnoj sobi bivšeg vlasnika. Pušili skupe cigare i pili francuski konjak koji je iz Nju-Orleansa bio doneo Hari Preskot.

Hari Džonatan Preskot, vlasnik velikog hotela »Belveder« u Nju-Orleansu, bio je čovek četrdesetih godina, malo prosed oko slepoočnica, mišićav i snažan, ali tankih usnica i sitnih očiju. Gotovo da je ličio na pacova. Nije bio naoružan na zapadnjački način, revolver velikog kalibra nosio je pod kaputom, na levoj strani, na posebno u tu svrhu izrađenoj kožnoj naramenici. Bilo je sigurno da je mogao da potegne priličnom brzinom, ne mnogo sporije od revolveraša koji su potezali sa bedra.

Njegov rođak, bankar u Grin-Sitiju, Ričard Preskot bio je nešto stariji, bio je i znatno sitniji ali živahan i žilav. Ono po čemu je ličio na Harija Preskota bile su sitne lukave oči. I on je bio naoružan. Nosio je kolt na način na koji su na Zapadu svoje oružje nosile samo velike gazde, gotovo više kao ukras, nego kao oružje za upotrebu. Ipak, nije trebalo sumnjati da je znao da svoj kolt i upotrebi ako bude potrebno. A nije bilo sigurno da negde pod kaputom ne krije neki revolver manjeg kalibra, dvocevni deringer, možda.

Treći učesnik takođe se prezivao Preskot. To je bio kapetan plave ko-

njice Ronald Preskot. Bio je najmlađi od trojice Preskota. U plavoj kitnjastoj uniformi očigledno je često izmamljivao uzdahe devojaka koje su ga posmatrale dok bi jahao nemirnog pastuva. Nije mnogo ličio na svoje rođake, ni po izgledu ni po ponašanju, ali sigurno nije bio manje lukav od njih. O boku je nosio konjičku sablju, o pojasu teški kolt.

Četvrti je bio Džim Vejli, predradnik na Preskotovom imanju, budući zet bankara Ričarda Preskota. Opasan borac, dobar kauboj, nemilosrdan prema slabijima od sebe, naročito, a oprezan s jakim i moćnima. Ne manje lukav od Preskotovih, ali s još jednom krupnom prednošću pred gradski odgojenim ljudima, Vejli je bio dete prirode, odrastao u divljini, imao je nadprosečne nagona i predosećaje opasnosti. Bio je naoružan sa dva kolta kojima je, takođe, rukovao nadprosečno dobro. A umeo je da se odlično služi i pesnicama.

— Onog šerifčića si sredio, Džme? — pitao je bankar Ričard Preskot.

— Delimično, gazda! — ukočio se Džim Vejli. — Dobio je dva zrna u telo, ali je preživeo. Bari me je obavestio da su ga ona ucenjena, Pitova devojčura i najmlađi Anders doneli u Grin Siti i da ga je dok Ovens zakrpio. Kad će ustati ne zna se.

— Nadam se da ni on ne zna mnogo o nama — primetio je Hari Preskot.

— Sigurno ne zna, Hari — odgovorio je Ričard Preskot. — Ridokosi Pit me je obavestio da su šerifa njegovi ljudi primetili tek kad je napuštao ovaj ranč. Nije mnogo verovatno da je mogao da čuje bilo šta od našeg razgovora onda.

— Verujem da je tako, Ričarde — složio se Hari, pa zapitao Džima Vejlija: — I šta si još saznao, šta se još događa u Grin-Sitiju?

Džim Vejli je bio zabrinut. To se videlo po izrazu njegovog lica. Ipak, rekao je prilično odlučno, krijući zbunjenost koja ga je bila obuzela.

— Bari me je obavestio i da je Ken Trevor svoju zvezdu predao Alanu Andersu. A taj najmlađi Anders je i najopasniji. Brzo poteže, a ume i da misli. Po mnogo čemu sličan je meni. Čak mislim da je bolji i od Kena Trevara. A ni njegova braća i otac nisu za potcenjivanje. Čak ni stari deda! Opasni borci! Ako išta saznaju, moramo biti oprezniji!

— Misliš da bi i njih moglo da zainimira zlato iz Gile? — pitao je Ričard Preskot.

— Zlato zanima sve, gazda! — odgovorio je kratko Džim Vejl. — Bari me je obavestio i da je vešt da je voj-ska pošla u Gilu procurila na sve strane. U Grin—Sitiju i u okolini već su primećene neke bande ne samo iz Arizone. Moji ljudi su me obavestili o tome.

— Zna li Ridokosi Pit o tome? — pitao je bankar.

— Ridokosi razbojnik obično je dobro obavešten, gazda. Ne brinem ja za njega.

— O kome onda brineš, Džime? — navaljivao je bankar Preskot.

— O nama, gazda! Ridokosom nije verovati, znaš i sam. Ako se udruži s ovim bandama koje su stigle na vest o zlatu koje traži i koje će verovatno naći majorova jedinica, može poželeti da sve sam prigrabi! A mi, mi možemo da pogubimo i glave!

— Ti si paničar, Džime, obična kukavica! — resko je primetio Hari Džonatan Preskot. — Naš plan je gotovo savršen i neće ga omesti ni Ridokosi Pit, ni bilo kakva banda iz Teksasa ili Nevade, ili ne znam od kuda, a ni ta braća Anders, makar imali sto zvezda na svojim prsima!

— Smiri se, Hari! — umirivao je napetu situaciju iskusni bankar. — Džim nije mislio ništa loše, bolje je da znamo na šta sve možemo da računamo.

— Tačno rođače Ričarde, rodak Hari je malo nervozan, ali to treba i razumeti, on je dosad najviše uložio. Ja kao vojnik — objašnjavao je kapetan Ronald Preskot — moram da priznam da u zaključivanju na-

šeg prijatelja Džima Vejlja ima mnogo logike. Mi moramo da računamo i na iznenađenje.

— Kako je vest mogla da procuri? Pa, ja sam za tu informaciju platio celih dvadeset hiljada dolara! — ogorčeno je govorio Hari Preskot.

— Procurila je, Hari! — obratio mu se Ričard. — Možda bez dolara. Vojne tajne često procure slučajno, preko neke kurve, ili preko čašice viskija.

— Kapetane, imaš li ti koga povoljnog u jedinici majora Monroa? — naglo je upitao Džim Vejl.

— Nemam, Džime! Znaš da smo za akciju prekasno saznali. Samo zahvaljujući Hariju uspeali smo da na čelu jedinice koja je poslana kao pojačanje majoru budem ja! — odgovorio je kapetan.

— I to me je stajalo još deset hiljada dolara koje sam morao da dam generalici da bi general izabrao baš tebe, Ronalde! — jetko je primetio Hari Džonatan Preskot.

— Ostavimo to — prekinuo je dalje raspravu bankar Ričard Preskot. — Nego, koliko ti imaš svojih ljudi u ovoj jedinici kojom komanduješ?

— Petoricu! Obećao sam svakome po deset hiljada dolara, a ako plen bude izuzetno velik i učešće u deobi plena, svakom deseti deo!

— Ti si lud, Ronalde! — viknuo je Hari Preskot. — Šta će onda ostati nama?

— Ti si lud, Hari! — nasmejao se kapetan Ronald Preskot. — Obećanje je jedno, a stvarnost drugo! Šta misliš koliko će nas preživeti? Zlato je to, rođače!

Gangster iz Nju—Orleansa morao je da se složi. Samo je klimnuo glavom, ali je i dalje bio besan i ogorčen.

Bankar Ričard Preskot, kao najstariji, pokušao je da utiša plamen koji je već sada pretio da se razbuktati i da, možda ugrozi i celu akciju. Rekao je:

— Moramo biti hladnokrvni. Džim nam je saopštio korisne podatke. Dakle, moramo utvrditi plan

do najmanjih i naizgled najnevažnijih pojedinosti. Dakle, podimo redom. Major Monro i njegov vod pronalaze zlato. Tovare ga u kola i polaze Gilom prema Grin—Sitiju, gde je, prema zapovesti, utvrđeno mesto odmora. Na prilazima Grin—Sitiju dobijaju pojačanje, priključuje im se vod kapetana Preskota. Major, istina, ništa ne zna o tom pojačanju, ali uredna dokumenta kojima raspolaže Ronald a i iscrpljenost njegove jedinice koja će doživeti i desetkovanje u borbama već u Gili a posebno u kraju oko Grin—Sitija učiniće da će se tom pojačanju itekako obradovati ili taj major, ako ostane živ, ili onaj oficir ili podoficir koji u tom trenutku bude vodio jedinicu sa tovarom zlata. A za borbe u Gili i posle Gile pobrinuće se naš prijatelj Ridokosi Pit.

— A ako se Ridokosi Pit dočepa zlata, ako uništi majorovu jedinicu? — pitao je Hari Preskot. — Ne verujem tom razbojniku!

— Ni ja mu ne verujem! — dodao je Džim Vejli. Zaista se može i tako dogoditi.

— Sumnjam u to! — odgovorio je Ričard Preskot. — Pitova banda ne broji više od dvadeset ljudi i majorov vod je prevelik zalogaj za njih. Njihov zadatak je samo da vojsku što više oslabe.

— Ako se udruži s drugim bandama? — pitao je Džim Vejli.

— Ako i otme zlato od majora! — odlučno se umešao kapetan Ronald Preskot. — Onda nastupam ja sa svojom jedinicom. A u njoj su pravi borci, izabrani među najboljima, neće nam odoleti nikakva banda. Ne bi ni Džesi Džems, a kamoli neki Ridokosi Pit. A onda, zlato je naše!

— Gde je tvoj vod, Ronalde? — pitao je bankar Ričard Preskot.

— Zar ti nisam rekao, rođače? Oko pet milja odavde. Prema ranijem dogovoru, na granici ranča »Bar S« i indijanske teritorije, u dolini kod kolibe koju su ranije koristili kauboji sa ovog ranča kad bi sa-

kupljali zalutalu stoku. Imam dobrog izviđača, nismo pogrešili. Uostalom, i sam sam bio tamo pre no što sam došao ovamo. Nisam početnik, rođače!

Kapetan je govorio odlučno, vojnički, i nije dopuštao da se sumnja u njegove reči.

— Dobro je, Ronalde! — složio se Ričard Preskot. — Otuda ćeš zaista lako presresti majorov vod kad izađe iz Gile.

— Ako ih Ridokosi Pit ne natera da krenu u drugom pravcu — primetio je Džim Vejli.

— Nadam se da ćeš to saznati na vreme, Džime! — gotovo zapovednički je odgovorio kapetan Ronald Preskot. — Moraćeš da organizuješ danonoćno praćenje i jednih i drugih! Verujem da imaš ljude za to!

— Imam, kapetane! Nećeš se razočarati. A i sam ponešto znam o izviđanju! — odgovorio je pomalo uvređeno Preskotov predradnik.

— Ja sad idem u svoju jedinicu. Mogli bi se zabrinuti šta je s njihovim kapetanom. Bolje je da sam tamo, ovde više nemamo šta da radimo ni o čemu da se dogovaramo. Sve je jasno, zar ne!? — zapitao je na kraju kapetan Ronald Preskot.

— Idem i ja s tobom, rođače Ronalde! — rekao je bankar Preskot. — Neću biti na smetnji, a mogu u ponečem i da koristim. Poznajem ovaj kraj.

— U redu je, rođače Ričarde, ali ja bih više voleo da sa mnom pode tvoj zet Džim Vejli. Ali, ako hoćete, možete i obojica! — odgovorio je Ronald Preskot, a onda zapitao svog rodaka iz Nju—Orleansa, Harija Preskota: — Hoćeš li i ti, rođače Hari?

Hari Džonatan Preskot se nije složio. Kazao je:

— Ostaću ovde! Umoran sam. A ovde je tako mirno. U Nju—Orleansu nije tako. Velik grad, mnogo sabračaja, mnogo buke. Prosto sam se zaželeo malo mira u prirodi!

Naravno, Hari Džonatan Preskot nije kazao svojim rođacima da je na

jednom mestu u blizini ranča »Bar S« zakazao sastanak sa četvoricom svojih poverljivih ljudi.

X

Alisa Milton vodila je svoje nove prijatelje, mladog šerifa Alana Andersa i doktora Džerija Ovensa samo njoj dobro poznatim stazama u planinu. Na Andersovom ranču, na kome su ostavili ranjenog šerifa Kena Trevora na brizi Alanove majke i Alanove braća, Alanovog oca i Alanovog dede, snabdeli su se i sa dovoljno namirnica za duži boravak u planinama, kao i sa dovoljno municije za koltove i vinčesterke. Jahali su i najbolje konje, konje iz koralan ranča »Rogato A«. Najizdržljivije.

Znali su da ovo neće potrajati samo dan ili dva, nego možda i celu nedelju, pa i više.

Alisa je bila sigurna u sebe. Alan joj je verovao gotovo bez rezerve. Jedino je doktor Džeri Ovens bio zabrinut: da li je i njegov brat Džordž na istom putu.

Svitalo je kad su napustili područje ranča »Bar S«, kuda su morali da prođu, i kad su zašli u planinu.

Svitalo je i kad je na granicu ranča »Bar S« dojahao mlad plavokos kauboj s nisko pripasanim koltom.

Svitalo je i kad je ranč »Bar S« napuštao jahač u građanskom odelu, koji se po svojoj odeći razlikovao od ovdašnjih ljudi na celu milju za oštro oko plavokosog kauboja.

Džordž Ovens je dugo gledao za Harijem Džonatanom Preskotom. Mogao je da pojaše svog vranca i da ga pristigne. Mogao je da mu puca u leđa. A želeo je da ga ubije svim srcem. Da osveti devojkicu koju je voleo, koja se ubila zbog tog uglednog građanina Nju—Orleansa. Džordž Ovens je bio siguran da ne bi pogrešio. Za godinu dana koliko je tragao za vinovnikom nesreće svoje Meri dobro je upoznao sve njegove osobine, lični opis, navike u odevanju, i

sve drugo, da zaista nije mogao da pogreši. Ali, Džordž Ovens je bio Teksašanin i nije mogao da puca nikome u leđa, čak ni iz osвете.

Pojahao je za njim da vidi kamo će. Da ga možda presretne na tom putu, da mu kaže zašto će ga ubiti, i da ga ubije!

Svitalo je kad su, sa druge strane ali u istom pravcu u kome su jahali Hari Preskot i Džordž Ovens, jahala ubrzanim kasom još četiri jahača, četiri već podosta mrzovoljna i umorna, ali do zuba naoružana revolveraša, na isto tako premorenim i oznojenim konjima.

Cilj je svima izgleda bio isti: osamljena i napuštena koliba na granici ranča »Bar S«, u ovom kraju dobro poznata kao koliba kojota, jer je u tom delu živelo mnoštvo ovih kod kauboja a i kod Indijanaca omrznutih životinja.

Kojoti su lajali svuda okolo kad je Hari Džonatan Preskot sjahao pred kolibom. Nešto kasnije Džordž Ovens je svog konja sakrio u šumi u neposrednoj blizini. Zastao je da vidi šta će se dalje dogoditi, mada ga je nešto teralo da odmah stupi u akciju i da izvrši svoju nameru.

Tada su pred kolibu dojahala ona četvorica. Džordž Ovens ih je odmah prepoznao. Bila su to ona četvorica koja su sedela u uglu saluna »Pet centi« u Grin—Sitiju. Opasni momci, kao i njihov gazda, verovatno, pomislio je Džordž. Posmatrao je.

Četvorica su mirno i bezbrižno sjahala i oterala konje u koral pored kolibe. Onda su sva četvorica ušla u kolibu. Džordž je primetio i dim koji se izvijao iz badže na krovu kolibe. Znači, čim je ušao unutra, Hari Džonatan Preskot je založio vatru. Sad će verovatno svi popiti po toplu kafu.

I Džordž Ovens je pozeleo da popije nešto toplo.

Ubrzo zatim jedan od one četvorice je izašao napolje da malo izvida okolinu, da malo stražari da neko

nepozvan ne bi iznenadio njegove prijatelje.

Džordž Owens je čekao godinu dana da dohvati Harija Džonatana Preskota. Mogao je da čeka i još nekoliko sati. Sada mu više nije mogao da pobegne. Odlučio je da bude kao Apač, strpljiv do krajnjih granica, a onda da se bori svim svojim snagama. I da ubije!

Za to vreme, u kolibi, Hari Džonatana Preskot bio je više nego zadovoljan razvojem događaja. Bio je sa svojim ljudima. Smejao se grohotom, muklim, nekako neprirodnim glasom. Džordž Owens ga je čuo. Ovaj je promukao kao i ja, pomislio je, pa je i sam razvukao nečujno usne u osmeh. Ali nije čuo o čemu razgovaraju. Mogao je samo da pretpostavi: o zlatu koje je tražila vojska. Ali to Džordža Ovensa nije zanimalo, njega je brinulo jedino kako da konačno uhvati tog lepotana zbog koga se ubila njegova voljena Meri.

Kad je već morao da čeka kao Indijanac, odlučio je i da postupa kao Indijanac. Privukao se stražaru, neprimetno puzeći kroz šiprag, a onda ga je zaskočio. Snažno ga je udario kundakom po glavi, i stražar nije mogao ni da bekne. Zatim se ponovo vratio do svog skloništa sa koga je mogao da vidi šta se događa u kolibi ili bar da vidi svakoga ko bi izlazio iz kolibe.

Ubrzo se na vratima kolibe pojavio drugi od one četvorice. Gledao je uokolo, a onda se vratio u kolibu. Džordž Owens je i dalje čekao, strpljivo kao Apač.

Najednom, kojoti su prestali da laju. Kao da su podvijenog repa, otrčali nekamo dalje. Džordž Owens je znao da više nije sam u šipragu kod kolibe. Ovako nečujno mogli su se prikradati samo Apači. Da nije bilo kojota ni on ih ne bi osetio, iako je napregnutim čulima pazio na sve što se događalo u kolibi i oko nje. Oni u kolibi nisu znali u kakvoj su opasnosti. Iz kolibe se još čuo kru-

pan grohot Harija Džonatana Preskota. Mora da su pričali masne viceve i pili fino piće koje je Preskot, bez sumnje, uvek imao uza se.

Tada su pred kolibu dojahala šestorica. Džordž Owens je živio među Indijancima i dobro je znao njihove običaje. Znao je da ova šestorica nisu jedina u šumi kod kolibe. Pritajio se što je više mogao, pokušavajući da ničim ne poremeti prirodu oko sebe.

Indijanci su dojahali do pred samu kolibu, a onda je voda grupe viknuo:

— Beli prijatelji! Dugi Nož čeka!

Džordž Owens je dosta znao o Apaču koji je sebe nazivao Dugim Nožem. Do pre dve godine bio je jedan od najboljih izviđača plave konjice u Arizoni. Borio se protiv svojih. Čak je nosio i plavu uniformu i dugu konjičku sablju kojom je rukovao poput najboljih u konjici. Imao je i čin narednika. Po toj sablji dobio je i svoje ratničko ime. Naime, u sukobu s nekim osionim i nadobudnim oficijom, jednog dana negde u Nevadi, Indijanac nije otrpeo uvrede a u dvoboju sabljama izašao je kao pobednik. Oficir nije preživeo tešku ranu po vratu, a Indijanac je morao da pobegne. Tada je prešao u Arizonu, okupio oko sebe grupu otpadnika iz raznih indijanskih plemena i započeo svoj rat i protiv belih i protiv crvenih.

Nije to bila velika grupa, znalo se, ali je bila sastavljena od vrsnih boraca. Bilo ih dvadesetak, ali je Dugi Nož mogao brzo i lako da sastavi i mnogo jaču skupinu, što je i činio s vremena na vreme. Pljačkao je sve redom, ne libeći se da terorise i svoju sabraču koja su živela u miru sa belcima ili živela u rezervatima.

Dugi Nož je bio opasan protivnik, a varljiv saveznik.

Po mnogo čemu bio je sličan Riđokosom Pitu, ali je među njima postojala i jedna bitna razlika. Razlikovali su se ne samo po tome što je jedan bio belac a drugi Indijanac,

što je jedan vodio grupu belih, a drugi grupu crvenih odmetnika, nego pre svega u karakteru. Dugi Nož nikad ne bi, na primer, pucao u leđa svom suparniku u grupi, pa čak ni svom najljućem neprijatelju. A i ciljevi su im bili drugačiji: Ridokosi Pit je želeo bogatstvo da bi ga mogao trošiti bez mere, a Dugi Nož je želeo slavu indijanskog poglavice.

Indijanac je viknuo još jednom:

— Dugi Nož ne voli dugo da čeka!

Na vratima kolibe se tada pojavio jedan od one četvorice, revolveraš sa dva nisko opasana kolta, a odmah iza njega i Hari Džonatan Preskot. Revolveraš je pozdravio poglavicu, a onda ga pozvao da uđe u kolibu. Rekao je:

— Veliki i moćni beli poglavica sa juga poziva te, veliki crveni poglavico, da uđeš u njegov štab i da na miru porazgovarate o velikom planu!

— Ostavi se tih kerefeka, kaplare Džesone, bar nas dvojica znamo koliko ja mogu verovati tebi a ti meni, zar nismo dovoljno dugo služili zajedno u istoj jedinici plave konjice?! Nego, reci tom tvom velikom šefu da izađe pred kolibu. Sasvim lepo možemo porazgovarati i ovde, na polju. Nema opasnosti da će nas neko čuti. Moji ljudi su svuda okolo.

Revolveraš se malo izmakao u stranu, prepustivši Preskotu da sam donese odluku.

Ne kolebajući se ni trenutka, Hari Džonatan Preskot je izašao. Dugi Nož je skočio sa konja, a u istom trenutku jedan Indijanac iz njegove pratnje već je prostirao šareno čebe na malom proplanku pred kolibom.

Dugi Nož je seo. Nasuprot njemu seo je Hari Džonatan Preskot, revolveraš Džeson ostao je da stoji iza njegovih leđa.

Indijanac nije svom sagovorniku pružio lulu kako je to bio običaj kod prijateljskih razgovora. Dugi Nož već dve godine nije pušio lulu mirni sa kim. Kratko vreme je posmatrao svog sagovornika, a onda rekao:

— Mi zapravo, belče sa juga, nemamo o čemu da razgovaramo. Tvoj čovek, Džeson, i ja smo sve već utanačili. Došao sam samo da vidim tebe, glavnog gazdu, da bih znao kome treba da skinem skalp ako me prevariš. Imaš lepu kosu, belče!

Jeza je prostrujala kroz celo telo Harija Preskote, čak i jedva primetno zadrhtao. Ipak, brzo se snašao.

— Puške sam već kupio, municiju i sve ostalo što si tražio. Sve je u Grin—Sitiju. Neću te prevariti, Dugi Nože.

— Bolje za tebe! — odgovorio je Indijanac. — Ja sam te dobro zapamtio, a i moji ljudi!

— Posao je čist i neću te prevariti, poglavico — sada već mirno govorio je Hari Džonatan Preskot. — Me ne zanimaju sanduci, tebe puške. Bićemo obojica zadovoljni.

— Znam! Tebe zanima zlato iz Gile. Za to zlato ja bih mogao da dobijem možda i deset puta više pušaka, ali ja nemam vremena da čekam i da tražim druge bele ljude od kojih bih mogao da kupim puške. Zato ćeš ti dobiti svoje zlato, a ja svoje puške! A Dugi Nož kada da reč, onda je i održi. Imaš moju reč, belče!

— I ti imaš moju, a i Hari Džonatan Preskot drži svoju reč!

— Onda je sve dobro! — rekao je Indijanac i ustao.

Prišao je svom konju i pojahao. S konja je još dobacio:

— Džeson i njegovi znaju gde treba da dođu. Ostalo je moja briga. Posebno onaj ridokosi belac što se hvali da je gospodar ovih planina!

Indijanci su odjahali. Hari Džonatan Preskot i njegov revolveraš Džeson gledali su trenutak za njima, a onda je Preskot upitao:

— Gde je onaj tvoj čovek koga si poslao na stražu, Džesone?

— Verovatno u nekom žbunu, čeka da odu Indijanci. On zna da čuva svoj skalp.

Mada mu je Hari Džonatan Preskot predstavljao dobru metu, Džordž Ovens nije smeo da puca. Pucanj bi čuli Indijanci koji još nisu

bili dovoljno daleko, a znalo se šta bi to značilo. Morao je još da čeka:

Preskot i Džeson su ušli u kolibu, a malo zatim Džeson je s vrata glasno pozvao:

— Džoni, možeš izaći. Indijanci su otišli, a i mi ćemo uskoro nazad, u Grin—Siti.

Čovek koga je Owens onesvestio dolazio je k sebi i pokušavao da ustane. Čuo je da ga neko zove, ali jedva da je mogao da shvati da ga to zovu njegovi. Ipak, uspeo je da ustane i, glavinjajući, uputio se ka kolibi.

Kad ga je video bez puške i kolta i s rukom kojom je pokušavao da ublaži bol iz čvoruge na glavi, Džeson je progundao:

— Prokleti Indijanci! Nikad im nije verovati!

U svom skloništu Džordž Owens se samo nasmejavao u sebi.

Džordž Owens je procenjivao svoje izgledе. Protiv petorice u kolibi, a i kad pojašu, teško da je mogao da uspe. Osim toga, tu su bili i Indijanci, a on nije želeo da se sukobi sa njima. Uostalom, sada je znao dovoljno i moguće je da čeka povoljniju priliku. Hari Džonatan Preskot neće otići iz ovog kraja dok ne dobije zlato. Ipak, odlučio je da pričekaja još malo. Ako se četvorica revolveraša slučajno odvoje od svog gazde, možda je mogao i da ga dohvati.

Nisu se razdvojili. Izašli su zajedno iz kolibe i zajedno odjahali. Sva petorica. Onaj Džoni još se rukom pridržavao za čvorugu na glavi.

Bilo je podne kad je Džordž Owens pojahao takođe nazad u Grin Siti.

Ali Džordž Owens nije toga dana stigao u Grin Siti. Jašući polako počeo je da razmišlja i o drugim stvarima, a ne samo o Hariju Džonatanu Preskotu. Zasjepljen mržnjom i željom za osvetom dosad kao da ništa drugo nije zapažao. Razmišljajući, najednom je shvatio da u životu ima i važnijih stvari od osvete. Setio se priča i legendi o zlatu u Gili i sada je najednom shvatio da sve to ni-

su bile puste priče. Sasvim sigurno nisu bile, jer Hari Džonatan Preskot nikad nije živeo od pustih priča. To je bilo jedno, a drugo, važnije, bilo je to što je u Grin—Sitiju dočuo da je u Gilu pošla vojska i da je na čelu jednog voda njegov prijatelj major Monro. Možda je važnije od osvete, koja je, uostalom, mogla i da pričekaja, da pomogne prijatelju koji je i njemu jednom pomogao. Major Monro spasao je Džordžu Owensu život pre tri godine, u Feniksu. Mladića su bili optužili za ubistvo koje nije bio počinio i osudili na smrt vešanjem. Major Monro, koji je bio slučajni očevidac celog događaja uspeo je da dokaže Džordžovu nevinnost založivši se pri tome punim srcem iako mladića do tada nikada nije bio ni video. Otada su bili dobri prijatelji.

Džordž Owens je okrenuo konja. Počeo je da traži put prema Gili. Znao je da najkraći put odavde vodi kroz jedan dugački kanjon koji je presecao teritoriju na kojoj su živeli Papago Indijanci, a koji je jednim svojim krakom dosezao pustinju a drugim plodnu dolinu uz obalu reke Gile. Znao je otprilike i kako najlakše da dođe do tog kanjona, ali je isto tako znao da mu neće biti lako da prođe kroz indijansku teritoriju mada su plemena velikog naroda Papago već dugo živela u miru sa belcima. Ali, uvek je bilo i grupa, poput one koju je vodio Dugi Nož, koje nisu priznavale nikakav mir sa belcima.

U tom delu kanjon je bio prilično prohodan i već je duže vremena služio kao karavanski put. Ako je vojska sa sobom imala kola onda je to gotovo bio jedini pogodan put koji je vodio iz Gile preko Grin—Sitija prema gradu Kasa Grande gde je bio veliki vojni garnizon a gde je bila i železnička stanica na pruzi koja je povezivala Feniks sa Tusonom.

Tu je bila i jedina mogućnost da ih nađe ili sretne. Tražiti ih u pustinji, ako su još bili tamo, bilo je isto

što i tražiti iglu u plastu sena. U Gili niko nikoga nije mogao da nađe.

Morao je kroz kanjon.

Kad je ujahao u kanjon već se približavala noć.

U isto vreme, ivicom kanjona, jedva prohodnom i retko kome znanom stazom, kroz šikaru i stenje provlačili su se Alisa Milton, Alan Anders i doktor Ovens, Džordžov brat.

Ali, niti je ovo troje primetilo Džordža niti on njih, mada udaljenost među njima nije mogla da bude veća od milje.

I zanoćili su tako, njih troje pod jednom teško pristupačnom stenom, a osamljeni Džordž u jednom skrovitom useku, možda milju južnije, milju bliže Gili.

Izgledalo je da nikog drugog nije bilo u tom delu kanjona.

XI

Džordža Ovensa probudile su prve zrake tek izlazećeg sunca. Bio je malo iznenađen što je tako dugo spavao. Umor je učinio svoje. Sada je bio odmoran, a i njegov konj. I umu mu je bio bistriji, a čula oštija. Zato je odmah zapazio ono što je sinoć prevideo ili čega, možda, sinoć nije ni bilo: tragove mnogobrojnih potkovanih konja. Znao je da tako velika grupa nije mogla da prođe pored njega a da je ne čuje ili da ga ne probudi makar i iz najdublje sna. Znači, prošli su pre njega.

Da li je to bila ona druga vojna jedinica koja je prošla kroz Grin Siti i o kojoj se naveliko pričalo u salunu „Pet centi“. Potražio je tragove točkova. Vojska je imala kola sa namirnicama i teško je bilo verovati da je krenula bez njih. Svežih tragova prolaska takvih kola nije bilo.

Možda je to bila neka razbojnička banda. Možda Ridokosi Pit? Možda neka druga banda koja je čula o zlatu u Gili? Možda neka potera? Jedino što je bilo sigurno: nisu bili Indijanci, jer su oni u većini jahali nepotkovane konje.

Bilo ko bio, Džordž Ovens je morao za njim. Drugog puta nije imao. Samo, sada je postao puno oprezniji.

Ono što Džordž Ovens nije znao znali su Alisa, Alan i doktor Ovens. Oni su još u planinama otkrili bandu Ridokosog Pita i pratili su je na pristojnom odstojanju ali uvek dobro pazeći da je ne izgube. Nisu jahali kanjonom, ali zahvaljujući Alisinom poznavanju prečica njih troje su stalno bili u blizini razbojnika koji i nisu naročito žurili i koji, uvereni u svoju snagu i brojnost, nisu obraćali mnogo pažnje na obezbeđivanje svog prolaza kroz kanjon.

Drugim jednim kanjonom, znatno užim i gotovo neprohodnim, na nepotkovanim konjima jahali su nećujno Indijanci Dugog Noža. Za njih nije znao Ridokosi Pit, a ni ono troje što su mu bili na tragu. Samo je Džordž Ovens znao. Istina, nije znao gde su, ali je bio siguran da nisu daleko. Nije se čudio tome što ih ne čuje, iako je napregao sva svoja čula: ne bi li primetio bar nešto što bi ga upozorilo. Znao je, kad Indijanci odluče da ostanu neprimećeni, onda to i ostanu.

Na istom putu prema Gili toga jutra našla se još jedna grupa jahaća na dobrim konjima. Bila je mešovita: pet civila i tri vojnika. Vodio ih je Preskotov predradnik i budući zet Džim Vejli. Vojnici su bili iz jedinice kapetana Ronalda Preskota, a civili revolveraši bankara Ričarda Preskota.

Ni oni nisu jahali velikim kanjonom, nego kroz planinu. Često su i mnogo izvidali i trudili se da budu što manje primećeni. Ali se od velikog kanjona nikad nisu mnogo udaljavali.

Kad su morali da pređu jednu dosta pustu visoravan, otkrila ih je Alisa Milton.

Šapatom je upozorila svoje drugove Alana Andersa i doktora Ovensa.

— Još jedna banda! — rekla je, pa se bolje zagledala. — Nije banda, mislim da su vojnici.

Alan je izvukao dogled iz futrole i počeo da osmatra.

Posle kraćeg osmatranja vratio je dogled u futrolu, pa se nasmejao. Rekao je:

— Ipak je banda, Alisa! Džim Vejli i njegova četiri revolveraša i tri vojnika. Izgleda da je Preskot napravio nekakav sporazum sa onim kapetanom. A Preskot i predobro zna da ne može mnogo da veruje Ridokosom Pitu, pa je morao da se pobrine i na drugi način.

— I šta misliš da će Vejli preduzeti? — pitao je doktor Ovens.

— Zasad verovatno ništa. Prema lo ih je. On verovatno čeka da vidi šta će uraditi Ridokosi Pit. To mu dođe kao neka inspekcija. Džim Vejli dobro poznaje ovaj kraj i opasan je i iskusna borac, dok! On sada izviđa, prati Ridokosog Pita isto kao i mi, samo, naravno, s drugim razlogom.

— Tačno, Alane — složila se Alisa. — Ako Pit uspe majoru i vojnicima da otme zlato, onda će njega napasti onaj drugi vod. Džim Vejli sada izviđa za vojsku — nasmejala se na kraju.

Nekako oko podne razbojnici su napustili veliki kanjon. Stari Kreg ih je poveo u jedan sporedni koji se blago penjao prema brdima. Za manje od pola sata jahanja taj kanjon se završavao na maloj visoravni okruženoj visokim stenama. Izgledalo je da otuda nema izlaza.

Alisa je saopštila:

— Ne moramo za njima! Znam kamo su otišli. U Brandonov rudnik. Tu je nekada neki Brandon kopao srebro. Kad je iscrpeo rudu, otišao je nekamo drugamo. Ostao je rudnik i nekoliko zgrada. To nije daleko.

— Verovatno će se tamo zadržati neko vreme, zar ne misliš tako, Alisa? Mogli bismo se i mi malo da odmorimo. Šta ti misliš, dok? Ti nisi

naviknut na ovako dugo jahanje, je li? — pitao je Alan.

— Nisam vam još sve rekla o tom rudniku. Kad se dođe do rudnika na prvi pogled izgleda da otuda nema drugog izlaza nego natrag kroz kanjon. Međutim, nije tako. Kao glavni hodnik svog rudnika Brandon je koristio isušeno korito nekađanje podzemne reke koja je na maloj visoravni izbijala na svetlo dana i dalje tekla onim kanjonom u maticu. Naravno, to je bilo onda kada je ovde bilo vode.

— Može li se kroz to podzemno korito izaći na drugu stranu? — bio je nestrpljiv Alan.

Alisa je nastavila:

— Stari Kreg mi je rekao da može.

— Zna li se za taj put, Alisa? — pitao je doktor.

— Malo ko! Tako misli stari Kreg. Rudara koji su radili u Brandonovom rudniku nema više u ovom kraju, a osim toga, oni nisu išli do kraja, pa mnogi od njih nikad nisu ni saznali za taj izlaz. Stari Brandon je sigurno znao, jer on je svoj rudnik dobro istražio pre nego što ga je napustio. Ali on nikome nije ništa pričao.

— Zna li Ridokosi Pit? — pitao je Alan.

— Zna! Rekao mu je stari Kreg. Zar misliš da bi ušao u slepi kanjon da ne zna da može izaći — odgovorila je Alisa.

— Zar se može proći na konjima? — nije verovao Alan.

— Stari Kreg mi je rekao da se ne može jahati, ali se konji mogu provesti sve do izlaza na drugoj strani. Naravno, uz puno pažnje i strpljenja.

— Šta ima dalje, gde izlazi taj put podzemljem? — hteo je da zna Alan, a i doktor je hteo isto da pita.

Obojica su pažljivo slušala devojčinu priču.

— Izlazi se opet u jedan kanjon, a onda tim kanjom u brda, u planinu. Dan jahanja prema zapadu je granica s Meksikom. I mislim da znam

šta namerava Pit. Ako otme zlato, ovuda mu je najsigurniji put do grance. Bili smo nekoliko puta ovde, ali nikada nismo silazili u podzemlje. Mislim da ni Pit nije. Sad je verovatno odjahao tamo da proveri Kregovu priču. On ništa ne prepušta slučaju. Dobro vodi bandu i samo zato je i mogao da ostane voda i posle onoga kada je mom bratu pucao u leđa.

Alisa je začutala. Kad je spomenula smrt svog brata, rastužila se. Doktor je shvatio šta se događa s njom, pa joj nije dopustio da upadne u još veću tugu. Skrenuo je razgovor na pripremanje ručka i odmah počeo i da radi. Alan mu se pridružio, a onda odmah zatim i Alisa.

Vatru nisu smeli da pale. Morali su računati da je Ridokosi Pit ostavio stražu na ulazu u kanjon u koji je ujahala banda.

Čim su pojeli po parče slanine i hleba i napili se vode, Alan je uzeo dogled i pažljivo razgledao okolinu. Posebno je dugo gledao u veliki kanjon. Onda se vratio Alisi i doktoru i sa osmehom im rekao:

— Iznenadenje! Dolazi veliki razbijač ogledala!

Doktor Ovens je gotovo poskočio od radosti.

— Gde je? Da nije u opasnosti? — pitao je uzbuđeno doktor.

— Jaše kanjonom i samo što ne peva. Ne, nije u opasnosti, dok! Idi pred njega, ali oprezno. Možda još neko ima dogled i osmatra.

— I dovedi ga ovamo — dodala je Alisa.

Susret braće bio je dirljiv. Džordž se iznenadio što je Džerija našao daleko od ordinacije i s koltom o pojasu. Čak mu je, posle prvog bratskog zagrljaja, oštro i gotovo gnevno prebacio što se izložio tolikoj opasnosti da pođe za njim.

— Moj život je za opasnost, ali tvoj nije, Džeri. Ti si doktor i potreban si ljudima. A ja, kome sam ja potreban? Nikome, čak ni tebi!

— Džordži, nećemo sad o tome. Ja nisam sam. Dođi, upoznaću te sa svojim prijateljima. A od njih ćeš čuti i nekoliko zanimljivih priča.

Kad su se upoznali, Alan je odmah upitao Džordža:

— Zar uvek tako jašeš kroz divljinu, neoprezno, kao na paradi?

— Imao sam pratnju, šerife! Prate me od jutros i sve dosad su me puštali da jašem svojim putem. Čemu onda oprez?

— Indijanci? — upitao je Alan. — Koliko ih je?

— Nisam video ni jednog jedinog, ali znam da su tu! — odgovorio je Džordž mirno, kao da i nije bio naročito zabrinut.

Onda im je ispričao šta je doznao kod one kolibe, a oni njemu sve što su znali. Doktor Džeri Ovens je na kraju rekao:

— Tog Apača što ga Indijanci zovu Dugim Nožem dobro poznajem. Bili smo u istoj jedinici, ja mlad vojni lekar, a on izviđač. Jednom sam ga izlečio od teške srdobolje, stalni prolivi bili su ga doveli do ludila. Verujem da mi to nije zaboravio. Ako je to njegova grupa, mislim da ne treba da brinemo. Možda će nas zarobiti, ali skalpove nam neće skinuti! Narednik Džon, tako smo ga zvali u vojsci, zna da bude zahvalan.

— Ne bih baš bio siguran u to, dok — primetio je Alan. — Svašta sam čuo o tom Dugom Nožu. Ali se slažem s tobom da nas zasad neće dirati, kao što ni Džordža nisu. Dugi Nož sada ima preča posla i ne želi da se otkrije.

— I ja tako mislim — složio se Džordž. — Njegova meta je banda Ridokosog Pita, a glavni cilj puške koje treba da dobije od Harija Džonatana Preskota. Naravno, nije naivan da veruje da smo mi slučajni šetači kroz kanjon, pa će pripaziti i na nas.

— Alisa, šta misliš, znaju li Indijanci za onaj podzemni prolaz kroz Brandonov rudnik? — upitao je Alan.

— Naravno da znaju! Zar je tako nešto moglo da promakne njihovim oštrim očima! Džo Kreg mi je rekao da Indijanci to mesto zovu Ukleta reka i da izbegavaju da dolaze ova-
mo zbog neke legende o dušama koje lutaju podzemljem, stalno pokušavajući da nešto ulove, a tamo ničeg nema. Nijedan Indijanac ne želi da stigne u Večna lovišta u kojima nema divljači! — objasnila je Alisa.

— Tačno! To važi kao pravilo, ali sumnjam da Dugi Nož veruje u to. Isuviše je dugo živio među belcima — rekao je doktor Ovens. — Ako bude trebalo, on će ući i u Ukletu reku.

Odlučili su da neko vreme ostanu tu gde su se zatekli. Mesto je bilo dobro skriveno, konji su imali trave, a jedna stena pružala je gotovo idealne uslove za osmatranje.

Alisa je bila na osmatračnici kada su u kanjon koji je vodio u rudnik prosto uletela dva jahača na zape-
nušanim konjima. Dolazili su iz pravca Gile. Alisa je poznavala obo-
jicu. To je i rekla svojim drugovima.

— Pitovi izviđači! Jedan je stalni član bande; a drugi jatak koji živi negde u ovim krajevima.

— Vojska je pronašla zlato, a ovi su požurili da o tome obaveste svog šefa. Pretpostavljam da bi tako moglo da bude — zaključio je Alan. — Uostalom, pričekaćemo još malo. Ako Ridokosi Pit uskoro krene u Gilu, znaćemo na čemu smo.

— Ja ne bih više čekao — suprotstavio se Džordž Ovens. — Krećimo odmah! Moramo upozoriti majora Monroa.

— Poznajem Pita i njegov način. On neće žuriti. Sačekaće noć! — umešala se Alisa, a onda podržala Džordža: — Mi treba da krenemo još za dana, najbolje odmah. Pre svega da nas vide Indijanci i da Dugi Nož možda prepozna doktora. A što se tiče vojske, mislim da imamo dobre izgleda da ih nađemo pre Pita. Naravno, ako su krenuli prema velikom kanjonu. U suprotnom, teš-

ko da ista možemo učiniti za majora, Džordže.

— Ako nas Indijanci zaustave, onda nikamo nećemo stići. Mislim da i mi pričekamo noć i da pustimo Pita da na sebe privuče Indijance — nije se dao Alan. — Majoru možda možemo bolje da pomognemo iz pozadine. Banda bi se tako mogla naći između dve vatre, a iznenađenje će biti na našoj strani.

Džordž Ovens nije prihvatio Alanov predlog. Prišao je svom konju i počeo da ga priprema za jahanje. Uz put je rekao:

— I dosad sam jahao sam, pa ću i odsad! Moram upozoriti svog prijatelja. Bar, moram da pokušam!

— Džordži! — gotovo je viknuo doktor. — Čekaj, i ja ću s tobom. Znam da si tvrdoglav i da nećeš odustati.

— Ne tražim to od tebe, Džeri. Ali i ja znam da si i ti tvrdoglav. Tvrdoglava neka braća — nasmejao se Džordž Ovens. — Dobro, pričekaju te malo. Jaši!

Alisa Milton je gledala braću, a onda je i ona prišla svom konju. Mladi šerif Alan Anders je samo slegnuo ramenima, nije imao kud. I on je pojahao.

XII

Padala je noć kad su ih zaustavili Indijanci. Bili su već blizu Gile. Zna-
li su da ih Indijanci prate, ali su se nadali da će ih pustiti da prođu.

Najednom, međutim, bili su opko-
ljeni sa svih strana. Nisu imali ni-
kakvih izgleda da se odupru. Mogli su samo da izginu u neravnoprav-
noj borbi.

Tada se pojavio Dugi Nož sa šes-
toricom ratnika. Ostali su bili svuda
okolo, nevidljivi ali neuobičajeno
bučni da bi pokazali svoje prisustvo.

Dugi Nož je podigao ruku u znak
mira, a onda je upitao:

— Kamo ćeš, poručniče doktore?

— Drago mi je da smo se sreli, naredniče Džone! — odgovorio je doktor Owens. — Vojska me šalje da pomognem vodu koji je otišao u pustinju. Tamo idem!

— Zar si opet u vojsci, poručniče doktore? Čuo sam da si skinuo uniformu i da lečiš farmere i stočare u Grin-Sitiju i okolini.

— Da, naredniče Džone. Nisam više u vojsci, ali su me preko žice zamolili da odem u Gilu, jer sam bio najbliži — lagao je doktor.

Dugi Nož nije poverovao ovoj priči. Rekao je:

— Mislim da lažeš, doktore Owens! — izostavio je titulu poručnik. — Pošao si iz drugih razloga, ali tamo si zaista potreban.

— Kako to misliš, poglavico? — i doktor je odustao od onog intimnog i prijateljskog »naredniče Džone«.

— Ti tvoji vojnici imaju jednog teškog ranjenika. To je njihov poglavica, jedan major, doktore.

Džordž Owens se vidno trgao, a Dugi Nož je nastavio, ne obraćajući pažnju na njega iako je primetio taj trzaj na licu mladog čoveka.

— Vojnici su iskopali tri sanduka kod izvora koji mi zovemo »Voda iz drveta«, jer izvire ispod jednog starog hrasta, a to je jedina voda u tom delu pustinje. Neki su tražili da se sanduci otvore. Major nije dopustio i došlo je do sukoba. Major je ubio jednog vojnika, ali je taj uspeo da pogodi i njega.

— Video si to, naredniče Džone? — pitao je doktor Owens, ponovo pokušavajući da uspostavi prijateljski ton razgovoru s Dugim Nožem.

— Nisam ja, poručniče doktore! Videli su neki moji ratnici koji već daniha prate tu vojsku. I ti i ja znamo šta je u tim sanducima, nije potrebno da ih otvaramo, zar ne?

— Ti verovatno želiš te sanduke, naredniče Džone, i zato me ne puštaš da odem da pomognem ranjenom majoru, je li tako? — pitao je već prilično uznemiren doktor Owens.

— Tačno! Želim to zlato! — odgovorio je oštro Dugi Nož. — Ne treba da se lažemo, želiš ga i ti, i ova dva tvoja ratnika, i ova žena. Uostalom, čija je to žena, poručniče doktore?

— Moja! — odgovorio je doktor bez premišljanja. Znao je, ako Dugi Nož poštedi njega, poštedeće i njegovu ženu, i to je bio jedini razlog što je tako odgovorio. A onda je dodao: — Plavokosi je moj rođeni brat, a onaj drugi moj najbolji prijatelj u Grin-Sitiju, sada je šerif.

— Znam toga sa zvezdom! — odgovorio je Dugi Nož. — To je jedan od Andersovih, a Andersovi nikad nisu ratovali s Indijancima. Bilo bi dobro da mladi Anders i sad tako postupi.

— Poglavico Dugi Nože, još uvek nisi rekao šta želiš od nas, zašto si nas zaustavio? — umešao se prilično naglo Alan Anders.

— Dobro pitanje! Odgovoriću ti, čoveče sa zvezdom! Tom poručniku doktoru dužan sam jednu uslugu i sad mu vraćam dug. Ne želim da pogine zbog zlata kojeg se nikako ne može domoći!

— A šta će biti sa vojnicima? Šta sa ranjenim majorom? — pitao je Džordž Owens.

Indijanci se retko smeju, u ovakvim situacijama nikada. Dugi Nož se, međutim, glasno nasmejao kao da je belac. Onda je rekao:

— U Večnim lovištima ima dovoljno mesta i za bele i za crvene ratnike!

Džordž Owens se jedva savladao da ne potegne kolt. Uznemireni su bili i Alisa i Alan. Samo je doktor Owens sačuvao hladnokrvnost. Podigao je ruku u znak mira, kao što je pri susretu učinio Dugi Nož. Rekao je:

— Jesmo li tvoji zarobljenici, naredniče Džone? Reci to već jednom. Još imamo svoje oružje i još smo na konjima. Želiš li borbu?

Dugi Nož se uozbiljio, nije se više smeja. Odgovorio je mirno, gotovo

poverljivo, kao u razgovoru s najboljim prijateljima:

— Zarobljenici još niste. Možete pokušati da se probijete. Lično, biće mi jako žao kad budem morao da te ubijem, poručniče doktore. . . — malo je zastao, pa upro prst prema severu, pa nastavio: — Ali pre toga poslušajte dobro!

Svi su slušali. Iz daljine je dopirao mukao topot konja neke velike grupe. Dugi Nož je čekao dok nije uočio da su svi čuli topot. Onda je rekao:

— To je onaj ridokosi razbojnik. I on zna da su vojnici otkopali sanduke i sada ide da ih otme. Pustiću ih da prođu. Neka nam beli bar jednom učine uslugu. Potući će se oko žutog bogatstva, a mene ne zanima ko će pobediti. Znam samo da će pobjednik biti dovoljno slab da ja njega pobedim!

— A šta ako mi pokušamo da se probijemo, Dugi Nože? Zar pucnjava neće upozoriti Ridokosog Pita? — pitao je Alan Anders.

— Znam da nisi naivan, čoveče sa zvezdom — odgovorio je Indijanac. — Zar ćeš poginuti da bi upozorio jednog razbojnika? Ne! Znam da nećeš. Svi znamo da taj ridokosi razbojnik neće odustati od zlata mak da mu stajao na putu, mi crveni ili vi beli ratnici. A sad jašite za mnom. Moramo se skloniti iz kanjona da oni mogu da prođu.

Dugi Nož je govorio zaista razložno. Četvoro belih su shvatili da zaista nemaju drugog izbora nego da ga poslušaju i da pojašu za njim. Malo ih je iznenađivalo što ih Indijanci nisu razoružali, a mogli su, ali o tome sada nisu imali vremena da razmišljaju.

Niko više nije mogao da pomogne majoru Monrou i njegovim vojnicima. Džordž Ovens se nije mogao pomiriti s tim. Podbo je konja, polegao po njemu i galopom pojurio kroz kanjon. Nekoliko strela je poletelo prema njemu, ali ga nisu domašile. Niko nije pucao. Doktor Ovens je takođe pokušao da nagna svog konja

i da pođe za bratom, ali ga je u tome sprečio Dugi Nož.

Bacio se na njega i oborio ga iz sedla. Pritisnuo ga je o zemlju i proksiktao:

— Nikuda ti nećeš, poručniče! A ni tvoj brat neće daleko stići.

Alisa i Alan su brzo shvatili gorku istinu, a malo zatim to je shvatio i doktor Džeri Ovens. Umalo nije zaplakao zbog toga.

Ali, Dugi Nož je potcenio Džordža Ovensa.

Mladić je bio dovoljno iskusan i znao je da će ga topot konja odati indijanskim stražama na kraju kanjona ili negde u kanjonu. Zato je, čim je dovoljno odmakao od gonilaca, sjahao i oterao konja niz kanjon. S puškom u ruci pošao je ivicom kanjona pešice. Nadao se da nije daleko i da će i pešačeći stići na vreme do majora Monroa. A ako ga Ridokosi Pit i pretekne, onda će bar nešto moći da učini iz pozadine. Sada je uviđao da je Alan Anders bio u pravu kada je predlagao upravo to.

Banda Ridokosog Pita mirno je projahala pored Indijanaca. Ubrzo je stigla i mladića koji je pešačio. Džordž se sklonio u stranu, sakrio u jednom prirodnom udubljenju i propustio jahače. Nisu ga primetili. Imao je i sreće. Jedan razbojnik bio je zaostao za glavninom. Džordž je iskoristio šansu. Sa jednog kamena, kao sa katapulte, skočio je na jahača i onesposobio ga. Tako je opet imao konja. I pojahao je za bandom, stalno održavajući neveliko odstojanje.

Indijanci i troje belih, sada već razoružanih, krenuli su nekom prečicom, ali u istom pravcu. Nekoliko milja iza njih, takođe prečicom, jahala je grupa Džima Vejlija.

Oblaci su sakrili mesec. Pretila je oluja. U brdima, a i u kanjonu, još se mogao naći kakav-takav zaklon, ali u pustinji oluja je obično donosila smrt.

Kome će biti saveznik nije se znalo.

Prvo je pojačan vetar skrenuo sa severnog na jugoistočni pravac a krupne kapi kiše šibale su po licima izmorenih i izmučenih vojnika. Ipak, vojnici su uspeli da koliko-toliko izađu iz pustinje i da se približe ulazu u veliki kanjon. Umesto majora vodom je sada komandovao stari narednik koji je i pronašao sanduke sa zlatom. Bio je to iskusan borac, a poznavao je i čudi pustinje. Znao je predobro šta u Gili znači kad jak vetar skrene na jugoistočni pravac. Zato je već na prvom pogodnom mestu zaustavio kolonu i podigao logor. Po njegovim uputstvima logor je bio podignut tako da je mogao da odoli i oluji, ali i mogućem napadu. Stari je narednik znao šta zlato znači za ljude i nije mogao da očekuje da će ga bez teškoća prevesti do garnizona. Posebno je brinuo i o majoru koga je tresla groznica od teške rane u ramenu.

Olujna i mračna noć ipak nije sakrila mesto logora od nekoliko pari budnih i oštih očiju. Čim je logor postavljen i čim su shvatili da vojnici neće dalje, dva Indijanca su napustila svoja izviđačka mesta i vratila se da svog poglavicu obaveste o tome. Svoje mesto takođe je napustio i višljasti krivonogi razbojnik, najbolji izviđač Ridokosog Pita. I uspeli su da stignu do svojih vođa.

Onda se razmahala oluja. Nikome nije dala da otvori ni oko, ni čoveku ni konju, čak ni Indijancima koji su bili navikli i na najgore nećace. To zaista nije bilo vreme ni za kakvu bitku.

Pa ipak, jedan čovek se nije predavao. Mračna olujna noć čak mu je i pomogla. Umešavši se među razbojнике, čuo je izviđačev izveštaj i saznao da je vojni logor samo na sat jahanja daleko, na samom ulazu u veliki kanjon. Neprimećen napustio je bandu i pojahao u susret svom prijatelju. Ništa nije moglo da ga spreči, čak ni vetar koji je pretio da ga oduva sa sedla, ni grad koji je tukao po njemu i po konju.

Kako je brzo došla, letnja oluja je brzo i prošla. I oblaci su se brzo razišli. Kraj je ponovo obasjala mesečina.

Mada mu je družina bila mokra do kože i besna na prirodnu nepogodu, Ridokosi Pit je ipak poveo svoju bandu u odlučujući napad. Nije ni pomišljao da se drži dogovora sa Preskotovima. Mislio je da je dovoljno jak da sam savlada vojsku. Imao je trideset prekaljenih desperadosa koji su i za manje zlata u izgledu bili rešeni na sve. Nikad jaču družinu nije ni imao. Svi su bili svesni da mnogi neće preživeti, ali onda će se i zlato deliti na manji broj. Pit im je obećao deobu na jednake delove.

U isto vreme kad je Ridokosi Pit poveo svoju bandu, Džordž Ovens je stigao do vojnog logora. I uspeo je da majoru Monrou, koji je u međuvremenu došao svesti, i starom naredniku Bernu ispriča sve što je znao i da ih upozori na opasnost u kojoj su bili.

Narednik nije oklevao. Pripremio je vojnike za odbranu. Više nisu mogli da budu iznenađeni, a bili su to sveiskusni borci.

— Hvala ti što si došao, Džordže — rekao je ranjeni major. — Znao sam oduvek da si ti dobar momak. A sad dobro pazi što ću ti reći. I ne suprotstavljaj mi se. Ja verovatno neću preživeti ovu ranu, zrno je u plućima i nema tog doktora koji ga otuda može da izvadi. Učini mi uslugu. U Feniksu imam kćerku, reci joj kako sam umro na dužnosti, častan do kraja i pobrini se za nju. Ti si žilav i čvrst momak, a imaš i sreće, ti ćeš se izvući. Siguran sam u to. Obećaj mi, Džordže!

— Obećavam, majore Bobe Monro. Kunem se! — odgovorio je Džordž Ovens. — Ali ti nećeš umreti, majore!

— Umreću, znam. Ali pre toga ti ćeš mi obećati još nešto. Slušaj, ovo blago u sanducima pripada Armiji Ujedinjenih Država, i ona treba da ga dobije. A ne tamo neki Preskoto-

vi, ili Ridokosi Pit, ili Dugi Nož. Mojim vojnicima ne mogu da verujem. Neki od njih već su pokušali da ga se domognu. Verujem samo sebi, naredniku Bernu i tebi. Možda među vojnicima ima još poštenih, ali narednik i ja ne znamo koji su to.

— Šta ja treba da uradim? — pitao je Džordž.

— Blago u sanducima nije zlato, kako ti misliš, a kako i drugi misle. Ipak, to je velika dragocenost, ne tržišna toliko koliko istorijska. To je zbirka nekog Edvarda Velsa, arheologa, koji je dvadeset godina skupljao predmete starije kultura u ovim krajevima. Naravno, ima tu i zlatnih predmeta i, uopšte, stvari za koje se mogu dobiti dobri novci. Ali dolara, zlatnika, zlatne prašine ili zlatnog grumenja nema!

— Zašto onda nisu dozvolili da to tvoji vojnici vide. Možda bi sve bilo drugačije. Imao bi više ljudi na koje bi mogao da se osloniš — primetio je Džordž.

— Možda si u pravu, Džordže. Ali sada je kasno. Ja sam postupao kao vojnik koji drži do discipline. Ipak, posle sukoba ja sam rekao naredniku Bernu da kriomice od drugih otvori sanduke i da pogleda šta je u njima. U jednom sanduku narednik je pronašao knjigu u kojoj su bili opisani svi predmeti iz zbirke. Neki opisi bili su i ilustrovani crtežima, a svuda je bilo naznačeno gde su nađeni. U knjizi je bilo i jedno pismo upućeno dvojici arheologa u Feniksu u kome je taj Vels posebno upozoravao svoje kolege na nalaze kostiju nekog pračoveka koji je u ovim krajevima živio pre možda više od sto hiljada godina. Smatrao je da je to najveća vrednost njegove zbirke. Narednik je odvojio te kosti, knjigu i pismo. Sačinili smo i zapisnik o tome i potpisali ga, narednik i ja. Sve zajedno to je u kožnoj vrećici ispod moje glave. Uzmi to i pokušaj da se probiješ do Feniksa. Obrati se generalu Karsonu, on će znati šta treba dalje uraditi.

— A sanduci i te dragocenosti u njima, zar to takođe ne bi vredelo da se spasi?

— Naravno da bi vredelo, ali sumnjam da će biti moguće. Sanduci su glomazni i niko ih kriomice ne može odneti. Ako je istina ono što si ti ispričao, a verujem da jeste, onda je to nemoguće.

— A ti, šta ću s tobom? Zar da te napustim sada kada ti je najteže?

— Obećao si, zakleo se, zar ne? Iskoristi prvu povoljnu priliku i odlazi sa ovog mesta, a kojote pusti da se pokolju.

— Ali, u tom pokolju ćeš i ti umreti, majore! — rekao je Džordž.

— Ja ću umreti tako i tako, svejedno je da li sat ranije ili kasnije. Zao mi je jedino narednika Berna, ali i on je već dovoljno dugo živio, i znam da će se složiti sa mnom. Ako ti uspeš da se probiješ, najvažniji deo našeg zadatka biće ispunjen, a naredniku i meni biće dovoljno da nam imena spomenu u dnevnoj zapovesti i da, možda, ispale plotun u našu čast.

Džordž je prihvatio kožnu vrećicu i privezao je uz svoje telo. Major ga je zahvalno pogledao i rekao:

— I potraži moju kćerku, Džordže!

Tada su bili napadnuti.

Računajući na iznenađenje, Ridokosi Pit je napao žestoko i gotovo svim raspoloživim snagama. Sam, međutim, nije pošao u prvoj liniji. Razbojnici su bili smeli i vešti borci, ali su vili dočekani ubitačnom vatrom spremnih vojnika. Mada je već u prvom naletu, na poprištu bitke ostalo dosta mrtvih, razbojnici nisu odustajali. Samo su u trenutku promenili taktiku: više nisu bezglavo jurišali, prikradali su se poput divljih zveri i pucali samo onda kada bi koji neoprezni vojnik provirio iz zaklona.

Ubrzo je i među vojnicima bilo mrtvih i ranjenih.

Džordž Owens je uspeo neprimećen da napusti logor u toku najžešće bitke.

Svanjivalo je a pobednik se još ni-
je mogao da nazre. Desetkovani su
bili i jedni i drugi. Indijanski izviđa-
či stalno su obaveštavali svog po-
glavicu o toku borbe. A kad je sva-
nulo, Dugi Nož je doveo svoje ratni-
ke na puškomet od poprišta borbe
između vojnika i razbojnika. Sa In-
dijancima su, bez oružja, bili i Alisa,
Alan i doktor Ovens. Indijanci ih ni-
su vezali, ali njih troje je bilo svesno
da i tako ne mogu nikuda da pobe-
gnu.

Ni grupa Džima Vejlija više nije
bila daleko. Ali ni oni zasad nisu
nameravali da se umešaju.

Pred jutro umro je major Monro,
a malo zatim poginuo je i narednik
Bern. Komandu je preuzeo drugi
narednik, a on je ubrzo istakao belu
zastavu i zatražio primirje radi pre-
govora. Vikao je:

— Slušajte vi tamo! Nas je još
uvek dovoljno da vas dobro proredi-
mo. Imamo municije, hrane i vode, i
možemo dugo da izdržimo. Ali za-
što da krvarimo jedni i drugi kad
zlata ima za sve!

— Gde ti je major? — odgovorio
mu je Ridokosi Pit. — S njim možda
mogu i da pregovaram!

— Mrtav je! Ja sam narednik Rat-
li, ja sada komandujem.

Jedan mladi vojnik se nije pomi-
rio sa belom zastavom i s predajom,
ni sa ovakvim načinom pregovara-
nja. Pucao je naredniku Ratliju pra-
vo u glavu. Među vojnicima je na-
stalo komešanje, a jedan naredni-
kov prijatelj je ubio onog vojnika.
Ridokosi Pit je brzo shvatio šta se
događa u logoru i odmah naredio
juriš bez milosti.

Razjedinjeni vojnici nisu uspeli
da odole. Neki su pokušavali da se
predaju, ali razbojnici nisu imali
milosti. Nisu štedeli ni ranjenike.

Dojurili su do kola. Ridokosi Pit je
odgurnuo cirađu kojom su kola bila
prekrivena: tri velika okovana sta-
rinska sanduka bila su u kolima.
Preživeli razbojnici oduševljeno su
vikali i počeli da skaču oko kola.

Tada se zaorio gotovo neljudski
urlik Indijanaca u napadu. Dugi
Nož se nije ponašao poput Ridoko-
sog Pita, on je jurišao prvi i vikao
najglasnije. Iznenadeni razbojnici
nisu pružili ozbiljniji otpor. Za pola
sata sve je bilo gotovo. I, kao što raz-
bojnici nisu štedeli vojnike, tako se
ni Indijanci nisu smilovali nijednom
od njih. Dugi Nož nije želeo zarob-
ljenike, on je želeo zlato za koje će
dobiti puno pušaka da povede još
više ratnika u rat protiv belih.

Istina, poštdeo je doktora Oven-
sa, Alana Andersa i Alisu Milton, ali
ih pre nego što je krenuo u juriš
čvrsto vezao. Njih troje su samo
mogli da čuju odjeke borbe, ali ne i
da vide sav užas pokolja u vojnom
logoru.

Na pristojnoj udaljenosti od ovog
razbojišta, međutim, Džim Vejli je
dogledom mogao da vidi ono naj-
glavnije: prvo pobedu Ridokosog Pi-
ta, a onda juriš i pobedu Indijanaca.
Kad je ugledao da Indijanci prežu
konje u kola sa sanducima, znao je
da je video dovoljno. Okrenuo je
svoje jahače i brzim kasom krenuo
natrag, u Grin Siti. Njegova grupa
je bila preslaba da napadne Indi-
jance i morao je da pođe po pojača-
nje. Sada je bio red na Ronaldu Pre-
skotu da povede svoj vod.

Dugi Nož je slavio. O ovome će se
pričati u dugim zimskim noćima po
svim indijanskim selima. Dugi Nož
je bio na putu da dostigne slavu jed-
nog Džeronima. Bio je zaista veliki
borac, ali i on je bio čovek koji je
grešio. Najveću je učinio kad je po-
slao preslabu grupu svojih ratnika
da presretnu Džima Vejlija. Jednos-
tavno, potcenio je ovog iskusnog vu-
ka u sedlu. Džim Vejli se probio
kroz obruč. Istina, bio je napadnut
iz zasede i iznenada, ali su on i pre-
ostala dvojica skupo naplatila taj
gubitak. Pet mrtvih Indijanaca osta-
lo je u blizini velikog kanjona, ne-
gde kod mesta gde se odvajaju put za
Brandonov rudnik. Samo je jedan
mogao da odnese vest o porazu i da

svom poglavici Dugom Nožu kaže da je veliki kauboj uspeo da prođe.

Alisa je prva uspela da se oslobodi veza. Pomogla je Alanu i doktoru, i kad su se oslobodili, shvatili su da su sami. Indijanci su otišli, ne mareći više za njih. Malo dalje, na gomili, pronašli su svoje oružje, ali ne i konje. Dugi Nož je smatrao da se dostojno odužio doktoru.

Pregledali su razbojište. Nikog živog nisu našli. Svima mrtvima bili su poskidani skalpovi. Ridokosog Pita Alisa je jedva prepoznala. Toliko je bio unakažen. Sve je bilo toliko grozno da nije mogla ni da oseti nikakvo zadovoljstvo što je ubica njenog brata mrtav. Želela mu je smrt, ali valjda ne i tako užasnu.

Alisa je išla od jednog do drugog mrtvaca, pokušavajući da otkrije jedan dragi lik, starog Džoa Krega i da ga sahrani. Nije ga našla. Nije ga ni mogla naći. Džo Kreg nije ni stigao ovamo. I bio je živ. Malo ošamućen od pada s konja, ali zdrav i nepovređen. Sećao se da je zbog prirodne potrebe bio malo zaostao za družinom, a kad je pokušao da je pristigne neko je skočio na njega, oborio ga s konja i onesvestio ga kundakom kolta.

Sada je Džo Kreg pešačio polako prema Brandonovom rudniku. Bio je star čovek i nije ni mogao da žuri. Bilo mu je žao što je izgubio konja, pa je morao da pešači, ali još više je žalio za svojom starom puškom. Kolt je uspeo da pronađe u blizini mesta na kome je bio oboren s konja.

Nešto dalje od Krega, u istom pravcu, kanjonom je pešačio mladi Džordž Ovens. Hodao je hitrije i brže, ali i opreznije. Pred samu zoru umalo nije uleteo u središte bitke koju je Džim Vejli vodio s ratnicima Dugog Noža. Dobro sakriven posmatrao je ogorčenu borbu, pa je tako znao i njen konačni ishod. Uočio je da su trojica belaca uspela da se probiju, a i da je jedan Indijanac preživio i da je odjahao što je brže mogao u suprotnom pravcu. Posle

je dugo osluškivao odjeke žestoke borbe kod vojnog logora. Kad se sve utišalo, shvatio je da tamo više nema živih prijatelja. Onda se zavukao u jednu pećinu, prethodno pažljivo uklonivši sve tragove svoga prolaza. Morao je da odspava koji sat, san i odmor su mu bili neophodni. Kad se probudio, bio je čiliji i sad je napredovao srazmerno brzo.

Morao je da ide kanjonom, jer za drugi put među ljude nije znao. Mislio je i o bratu, o devojci, o šerifu, ali nije ni pokušavao da ih nađe. Znao je da bi to bio uzaludan posao u ovoj divljini. Ipak, imao je neki predosećaj da su živi.

Tako je sustigao Džoa Krega. Zapazio ga je još iz daljine, a kad se uverio da je čovek pred njim sam, pozvao ga je da stane. Za svoje godine Kreg se okrenuo dosta hitro i pošao rukom ka koltu. Ali, kad je video da pred njim stoji mladić, takođe pešak i takođe sam i da se ne maša za oružje, i on je odmakao ruku od drške kolta, pa rekao:

— Dobro, prijatelju! Dodijalo ti da hodaš sam, je li? U redu je, možemo nastaviti zajedno. Stari Džo voli društvo!

Setivši se Alisine priče i njenog opisa kad je govorila o starcu koji joj je pomogao, Džordž upita:

— Džo Kreg, zar ne?

— Tačno, mladiću! Ako si lovac na učenjene, imaš me.

— Nisam lovac na učenjene! — odgovorio je Džordž, gotovo besan što je starac mogao tako nešto i da pomisli. — Ja sam Džordž Ovens, a mislim da ti je moj brat doktor Džeri Ovens izvukao glavu iz omče vešala. Da li je bilo tako?

— Opet tačno, mladiću! Ali šta ćeš ti u ovoj divljini i to bez konja? — Starac se nasmejao, pa dodao: — Znam, to bi ti mene mogao da pitaš, ali si pristojan. Da i ti nisi doktor?

— Nisam doktor. A konja sam morao da ostavim.

Dalje više nije objašnjavao, a starac više nije pitao. Jedno vreme su išli ćutke, jedan pored drugoga. Kad

su došli do onog sporednog kanjona koji je vodio ka napuštenom rudniku, starac je rekao:

— Ja ću ovamo. Uskoro će doći neki moji prijatelji, pa ću dobiti konja. Ne zovem te da pođeš sa mnom. Nije to društvo za tebe, Džordže Ovens.

— Ridokosi Pit! — odgovorio mu je mladić.

— Opet tačno! — ponovio je svoje reči Džo Kreg, kao da mu je ta reč bila poštapalica.

— Nešto ipak neće biti tačno, Džo. Mislim da svoje prijatelje nećeš sačekati. Ovog puta Ridokosi Pit je zagrizao prevelik zalogaj. Trideset vojnika i još oko pedeset Indijanaca. To neće progutati!

— Auh! — oteo se uzvik iznenađenja iz starčevog grla. A onda je starac zapitao: — Apači, sigurno?

— Dugi Nož! — odgovorio je Džordž kratko.

— Auh! Dugi Nož će mu zapeti u grlu. To neće progutati, tačno!

Starac je još neko vreme nešto nerazumljivo gundao, a onda je rekao:

— Ako je tako, možeš sa mnom. Tamo u rudniku ima nešto hrane, nekih naših zaliha za svaki slučaj. Ja sam gladan, a verovatno i ti. Založićemo nešto, a ti onda idi svojim putem, a ja ću svojim.

Zlato nisu spominjali, ni jedan ni drugi.

Džordž je pristao na starčev predlog. Uostalom, zaista je bio gladan, a namirnica nije imao. Pošli su ubrzanim hodom ka nekadašnjem Brandonovom rudniku.

Ka napuštenom rudniku pošli su i Alisa, Alan i doktor Ovens. Ni oni nisu imali hrane, a Alisa je znala za zalihe namirnica kojih je tamo uvek bilo. Alisa je ponovo koristila prečicu, pa su tako njih troje došli do malog kanjona samo sat kasnije od Džordža i starog Krega. A čim su ušli u kanjon, Alan je otkrio sveže tragove čizama. Rekao je:

— Ovuda je još neko prošao pešice, kao i mi. Mislim da su dvojica.

Alisa je odgovorila:

— Nas je troje! Valjda ćemo izaći na kraj s tom dvojicom.

Alan i doktor su se nasmejali. Složili su se sa devojkom, ali su svi troje dalje nastavili da hodaју još opreznije nego dotad.

Ali ni Džordž Ovens i Džo Kreg nisu bili manje oprezni. Dok je jedan pripremao hranu, drugi je stražario. Tako su i jeli, na smenu. Tako je stari Kreg prvi primetio Alisu. Odmah je to saopštio svoja novom drugu.

— Dobijamo posetu, Džordže. Troje! Vodi ih devojka koju volim kao da mi je rođena unuka i za koju znam da mi je prijatelj.

Džordž je gotovo poskočio od radosti. Viknuo je:

— To je moj brat, devojka Alisa i šerif!

Hteo je da im potrči u susret, ali ga je starac zgrabio za ruku i zaustavio. Džo Kreg je pitao:

— Šerif, kažeš! Onda se ja gubim. Nemoj mu reći u kom sam pravcu otišao.

— Nikuda ti nećeš, Džo. Zašto? Ako šerif bude želeo da te uhapsi imaće posla sa mnom, sa Alisom, sa mojim bratom i s tobom, naravno. Zar to nije previše za jednog šerifa? A mislim da neće ništa ni pokušati. Dosta je saznao o tebi od Alise.

Džo Kreg je malo vrteo glavom, ne verujući, ali ipak nije odlazio. Džordž se javio. Svi su bili radosni i srećni. Čak i stari Džo kad je šerifsku zvezdu video na haljetku Alana Andersa. Znao je da su Andersi na sudu svedočili u njegovu korist i da su znali da je ubio u samoodbrani.

Doktor je obavestio brata o tužnom kraju majora Monroa, a zatim je ispričao sve o pokolju koji se dogodio u vojnom logoru na ulazu u kanjon, kao i o stravičnoj smrti velikog razbojnika Ridokosog Pita.

— Dugi Nož ima zlato! — dodao je Alan Anders. — Moramo sprečiti da to zlato zameni za pušku sa onim Preskotom iz Nju—Orleansa. Inače, u Arizoni će planuti rat poput ono-

ga sa Džeronimom, možda još krvavi.

— Ima šipak, a ne zlato! — smejao se Džordž Ovens. A onda je ispričao svoju priču.

Ipak, sve nije bilo tako jednostavno kao što je izgledalo kad su čuli Džordžovu priču. Posle dužeg razgovora, svi su shvatili da Dugi Nož neće tek tako odustati od pušaka koje su mu na dohvāt ruke. Kad otvori sanduke da bi video šta je u njima, osećaće se prevarenim i na prevaru će pokušati da odgovori prevarenom. Zlatne predmete kojih je bilo u sanducima poredaće po vrhu i to pokazati Preskotu. Kad dobije puške ili sazna mesto gde su, niko ga više neće sprečiti i da ih odnese. Hari Džonatan Preskot najmanje. A to saznanje je značilo da njih petoro moraju nešto preduzeti da pronađu puške pre nego što Dugi Nož dođe na mesto ugovorenog sastanka sa Preskotom.

Naravno, morali su da računaju i na ona druga dva Preskota, kapetana Ronalda i bankara Ričarda. Džim Vejli, ili neko iz njegove grupe, već ih je sigurno obavestio o ishodu bitke na ulazu u kanjon. I bilo je sigurno da će oni preduzeti sve da sanduke sa blagom preotmu od Dugog Noža.

Šta je moglo njih petoro protiv dve takve sile?

— Pustićemo ih da se sukobe! — zaključio je Alan Anders. — A mi ćemo za to vreme potražiti one puške. Moramo ih naći.

— Poginuće još mnogo nevinih vojnika — suprotstavio se doktor. — Mnogo nevinih na obe strane!

— Mnogo manje, doktore, nego ako Dugi Nož dođe do pušaka! — odgovorio mu je Alan. — Uostalom, drugo ništa i ne možemo da uradimo. Pitanje je da li i to možemo!

— Mislim da je Alan u pravu, Džeri. Samo, trebalo bi da nabavimo konje — govorio je Džordž Ovens. — Svi već jedva hodamo i ovako, ni bos i u čizmama, nećemo daleko stići.

— Konje možemo nabaviti na Gerijevom ranču. To je desetak milja odavde. Do noći smo tamo, a toliko ćemo valjda istrpeti ove naše žuljeve. Samo, braća Geri neće dati konje bez novaca — rekao je stari Džo Kreg, a onda zapitao: — Ko ima novaca? Možda ti, Dok?

— Ja imam novaca, Džo. Vodi nas! — odgovorio je Džordž Ovens.

Uskoro su krenuli. Noge su omotali krpama, a čizme prebacili preko leđa. Tako su hodali sporije i nespretnije, ali bilo im je lakše. Kreg je izabrao nešto dužu, ali zato prilično mekanu stazu koja je vodila na Gerijev ranč.

XIII

U mnogim poslovima rođačke veze mogu da budu presudne. Ali, isto tako, odnosi među rođacima ne moraju da budu rođački. Često ih zajednički interes veže više od zajedničke krvi. Tako je bilo i među Preskotovima. U početku je izgledalo da ne mogu jedan bez drugog, ali što su se događaji razvijali svako je mislio da do cilja može doći i sam, čak i na štetu drugoga, čak i po cenu života onog drugog.

Zlato je bilo prevelik mamac, i trojica Preskota već su ozbiljno planirali kako da izigraju jedan drugoga.

Džim Vejli je ovo shvatio, prvo, svojim natprosečnim osećajem za opasnost, a onda je potražio i dokaze koji su, tako reći, sami iskrslili pred njim. Naravno, i on je prvo potražio svoj interes. Bilo mu je jasno da sam ne može ništa, a to je značilo da mora da stane na stranu svog budućeg tasta, bankara Ričarda Preskota. Zato ga je odmah i potražio.

Zatekao ga je samog u njegovoj kancelariji u centru Grin—Sitija. A bankar je svog budućeg zeta dočekao prilično ljutito. Počeo je s prigorovima.

— Moj rođak Ronald je besan na tebe. Kaže da ga stalno pogrešno obaveštavaš a i da si kriv za smrt trojice njegovih poverljivih ljudi koji su bili s tobom. Sada ima samo dvojicu na koje se može osloniti, u celom odredu.

— Sve je nekako pošlo krivo, gazda! — odgovorio mu je Džim Vejli, a zatim upitao: — Gde je sada taj kapetan?

— Otišao je s vojskom da ulovi onog Indijanca. Bio je toliko ljut na tebe da je odbio naše izviđače. Rekao je da će se osloniti samo na sopstvene ljude i da će bolje od tebe proceniti šta je pravo a šta krivo obaveštenje.

— Ne čini li ti se, gazda, da taj tvoj rođak kapetan želi zlato samo za sebe? — ubacio je svoju sumnju Džim Vejli.

— Ne verujem nikome, Džime! — odgovorio je bankar. — Znam ja svoje rođake. Ni tebi ne verujem previše! Ali znam da ti moraš da budeš uza me, bar dok ne dobiješ svoju kćerku. Zato se nas dvojica moramo dogovoriti, zar ne? Vidim da si nešto saznao, kaži!

— Šta misliš, gazda, zašto je zlato potrebno onom ludom Indijancu? — pitao je oštro Džim Vesli.

— Pa, svi volimo zlato. Zašto bi Indijanci bili drugačiji od nas, Džime?

— Drugačiji su, gazda! Njemu su potrebne puške. On hoće da bude drugi Džeronimo! On hoće rat! I večnu slavu, naravno. On neće svoje zlato potrošiti na kurve i na provode u Feniksu ili u Nju-Orleansu, u Kaliforniji ili u Meksiku, ili ko zna gde. Neće ih ni prokockati na pokeru. On hoće puške, puške, gazda! — gotovo je vikao Džim Vejli.

— Ne viči, Džime! Čuće nas!

Džim Vejli je poslušao, snizio je glas, pa nastavio:

— Ko je znao da je vojska pošla u potragu u Gilu recimo pre sedam ili osam dana... ovde osim nas četvorice i Ridokosog Pita? Niko! Znam, reći ćeš da su znali oni u Feniksu,

možda neko u vojsci i u Kasa Grande, ali zar zaista veruješ da je neko iz vojske dojavio Dugom Nožu plan cele akcije?

— Znači, ti misliš da je neko od nas, zar ne?

— Upravo tako, gazda. A sad slušaj, saznao sam da je pre pet dana kroz Grin Siti prošao omanji karavan, pet kola, teško natovarenih. Vozari su pričali da voze opremu za nekog Džesona koji podiže veliku pilanu negde na granici Gerijevog ranča konja. Čak je i jedan gater virio iz jednih kola da sve bude ubedljivije. A u kolima su neki ljudi zapazili i duguljaste sanduke, taman dovoljno dugačke da se u njih smeste puške i ne preteške da ih ne bi mogli da ponesu konji, ako bude potrebno. Imam obaveštenja da je takvih sanduka u svakim kolima bilo najmanje po pet ili šest. Dvadeset pušaka u sanduku, računaj, gazda, to je pet ili šest stotina pušaka!

— Puške su skupe! To je mnoge novaca, Džime!

— Znam, gazda. Zato sam se zapitao: prvo, ko je imao toliko novaca da kupi te puške i da ih dopremi ovamo i, drugo, koji je to Indijanac imao toliko zlata da ih kupi.

— Počinjem da te shvatam, Džime. Ja imam dovoljno novaca, ali da sam ja kupio te puške, ti bi to znao, zar ne? — odgovarao je polako bankar Preskot. — Znači, odgovor na prvo pitanje mogao bi da bude: moj rođak Hari Džonatan iz Nju-Orleana. On je takođe mogao da o akciji obavesti Dugog Noža, a tu je onda i odgovor na drugo pitanje: jedini Indijanac koji bi u ovom trenutku mogao da ima toliko zlata da kupi te puške bio bi Dugi Nož, naravno, uz uslov da se domogne zlata iz Gile. Da, možda si u pravu, Džime!

— Gotovo sam siguran u to, gazda!

— I šta misliš da sada mi treba da preduzmemo? Nećemo dopustiti da

budemo izbačeni iz igre. Toliko namni nismo.

Bankar je bio malo nervozan, ali je to pokušavao da sakrije od svog predradnika. Kao da nije znao šta su njih dvojica mogli da učine. Bio je nesiguran. Naprotiv, Džim Vejli je odgovorio odlučno, ubeđen da će njegov plan uspeti do kraja. Rekao je:

— Pustićemo kapetana da vija Indijance po planini. Ako sam dobro prosudio Dugog Noža, kapetan mu neće stati na rep. Previše je samouveren i previše razmišlja na vojnički način. Onaj sa juga je opasniji. Prevejani je, lukaviji, i ima novaca! Osim toga, on svoje planove menja svaki dan i teško ga je shvatiti, ali cilj, naravno, ne menja. Mi moramo pronaći te puške pre nego što ovamo stigne Dugi Nož. Onda ćemo mi pregovarati s Indijancem, a tvoj dragi rođak će verovatno ostati bez svog lepog skalpa! Nadam se da ti neće biti žao, gazda!

Bankar se samo nasmejao. Odgovorio je:

— Pa, mi i nismo neki naročito bliski rođaci, Džime, taj Hari i ja.

— Ja ću učiniti sve što treba, gazda. Pronaći ću te puške i premestiti ih na drugo mesto. A onda će put do zlata biti otvoren samo nama!

Džim Vejli je izašao. Mnogo posla je bilo pred njim, ali on se nikad nije bojao posla. Bio je uveren da će i ovaj završiti kako je naumio.

Kad je Džim Vejli izašao, u kancelariju je iz pokrajne sobe ušla kćerka bankara Ričarda Preskota. Prišla je ocu i zagrlila ga, a onda je rekla maznim glasom:

— Zar ti zaista, tata, misliš da me daš onom grubijanu? Sve sam čula!

— Dobar je, bar zasad, neka misli da će te dobiti, Džuli! To je dobro za nas. Za tebe! Inače, ni na šta te neću prisiliti! — odgovorio je bankar.

Džuli je bila zadovoljna odgovorom, ali je mislila svoje. Nije rekla ocu da je već spavala sa tim grubijanom i da poslednjih dana i ne misli

ni o čemu drugome nego o njegovoj muškosti. Samo je još jednom poljubila oca, pa se vratila u pokrajnu sobu.

Džim Vejli je pošao u potragu sam. U ovom trenutku verovao je samo sebi.

U isto vreme kod jedne napuštene lovačke kolibe, duboko u planini, užurbano se radilo. Karavan pet teško natovarenih kola nije mogao dalje, a izgleda nije ni trebalo da ide dalje. Vozari su bili ispregli svoje mazge i na njih stavili samare. Onda su iz kola iznosili duguljaste čvrste sanduke i na svaki samar stavljali po dva takva sanduka i još po jedan manji, četvrtasti, na vrh samara. Tako su natovarili petnaest mazgi a na samare preostalih pet natovarili su samo one manje, četvrtaste sanduke.

Tovar je očigledno bio težak i nije bilo sumnje šta je u sanducima. S obzirom na pretovar nije trebalo mnogo pameti da se pogodi i kamo je taj tovar upućen.

Da vozari rade neometano i neopaženo brinula su se četiri jahača koja su neprestano izvidala okolinu. A pred kolibom je sedeo čovek u građanskom odelu, pušio skupu cigaru i zadovoljno se smeškao u bradu. Bio je to Hari Džonatan Preskot. A u sanducima na samarima bile su puške i municija. U zamenu za njih dobiće zlato. Sam, i ni sa kim neće morati da ga deli.

Njegov revolveraš Džeson vratio se iz izvidanja, prišao je i rekao:

— Nigde nikog, gazda! Kako vidim, sve je gotovo! Ljudi mogu da krenu. Put znaju i do ponoći će biti u rudniku. Naravno, ja i moji ljudi nećemo ih napuštati. A ti se vrati u grad. Videćemo se sutra oko podne, prema dogovoru.

— U redu je, Džesone. Ja sam već razglasio da kupujem Brandonov rudnik i da želim da ga obnovim. Neće biti sumnjivo kad sutra pođem tamo kolima sa rudarskim zlatom. Sa mnom će biti Džek, njega sam

već predstavio kao rudarskog inženjera. Nešto se razume u rude, a to je dovoljno.

— I ponesi malo ovog tvog finog pića, gazda. Može se desiti da onog našeg partnera čekamo malo duže, pa da nam ne bude dosadno! — rekao je na kraju, pa prihvatio bocu koja je stajala pored Preskota i potegao nekoliko dobrih gutljaja iz nje.

Karavan mazgi već je bio krenuo. Džeson je pošao za njima, a Hari Džonatan Preskot u suprotnom pravcu, u Grin Siti.

Iste večeri Džordž Ovens je na ranču braće Geri kupio pet dobrih konja, ali samo četiri sedla. Nesedlanog konja pojahao je on sam, uostalom, dovoljno je dugo živio među Indijancima, pa je znao da jaše i na njihov način. Svi su bili umorni, žalili su se na žuljeve, ali sada kada su imali konje, raspoloženje se vratilo među njih. Čak su počeli i da se šale na račun svog dugog pešačenja. Pojahali su prema Grin-Sitiju.

Stari Džō Kreg, koji je odlično poznao ovaj kraj, rekao im je da je u blizini napuštena lovačka koliba i da se tu mogu dobro odmoriti, malo izvidati rane na nogama, a onda ujutro dosta brzo stići u grad. Složili su se i tako su, sasvim slučajno, otkrili pet praznih velikih karavanskih kola, izvrnut stari i već dobro zarđali gater za pilanu i nešto alata. Našli su i praznu bocu sa stranom etiketom iz koje se još uvek širio miris nekog finog pića.

Ubrzo zatim Alan Anders je otkrio tragove teško natovarenih mazgi, ljudi koji su ih pešice pažljivo vodili uzanom stazom i jahača koji su ih pratili.

— Karavan mazgi, možda deset, možda više. Nekoliko pešaka koji ih vode i nekoliko jahača koji ih verovatno čuvaju od iznenađenja. Šta mislite da je to? — Alan je ne bez ponosa saopštio svoje otkriće.

— Ono što tražimo! — zaključio je kratko Džordž Ovens.

— Idemo odmah za njima! — rekla je Alisa. — Odmaraćemo se kasnije!

— Pokaži mi, Alane, mesto gde si našao tragove — rekao je Džō Kreg.

Alan je odveo starca u noć, a kad su se vratili, Kreg je saopštio:

— Znam kamo su krenuli. U Brandonov rudnik! Sada su na stazi koja vodi tamo, ne baš do samog rudnika, ali sasvim blizu do malog kanjona koji vodi u rudnik. Druge staze kojom bi mogle da prođu natovarene mazge ovde nema!

— Idemo za njima, stići ćemo ih. Ne mogu da budu daleko. Karavan je spor, a mi smo na konjima! — predložio je Alan Anders, a zatim odmah pošao ka svom konju.

Za njim, da uzjašu hteli su i Alisa i Džordž. Doktor se malo kolebao, ali je i on pošao ka konju. Stari Džō Kreg ih je zaustavio.

— Nećemo tako, momci. Imam bolji predlog! — viknuo je.

Svi su se okrenuli da čuju šta će im reći bivši lovac i bivši član bande Ridokosog Pita, ali iskusni poznavalac ovog kraja. Džō Kreg je rekao:

— Neka idu svojim putem. Neka smeste svoju robu u rudnik. Zašto da mi radimo za njih? Taj rudnik poznajem kao svoj džep, pretpostavljam gde će pokušati da sakriju svoj tovar. Mi ćemo ostati napolju, na svežem vazduhu! — nasmejao se stari Kreg. — Svi oni će ući u mišolovku, videli ste one stene oko visoravni pred rudnikom. Mi ćemo biti gore, a oni dole!

— Dugi Nož nije toliko naivan, Džō! — rekla je Alisa. — A postoji i onaj prelaz kroz nekadašnje korito podzemne reke. Zar si to zaboravio, Džō?

— Nisam, devojčice! Taj izlaz ćemo zatrpati. Dva snažna momka, recimo Alan i Džordž, mogu na taj izlaz navaliti toliko kamenja da se iznutra to kamenje ne može odstraniti ni za dva dana. A što se tiče Dugog Noža, taj će da bi dobio puške ući i u sam pakao. Naravno, neće

grlom u jagode. Pokušaće da se obezbedi. Ima dovoljno ratnika. Poslaće ih i na stene iznad rudnika i na sve visove u blizini. Paziće da ne bude iznenađen, ali će doći po puške! Na nama je da nas njegovi izviđači ne otkriju!

Stari Kreg je govorio ubedljivo. Ipak, mladi su još sumnjali da je njegov plan izvodljiv. Doktor je pitao:

— Kako da se sakrijemo od Indijanaca? Džo, ti dobro znaš kakvi su oni izviđači i tragači!

— I za to imam lek! — odgovorio je samouvereno Džo Kreg. — Kad ste gledali odozdo na okolne visove sigurno ste zapazili jednu takozvanu viseću stenu koja izgleda tako kao da će svaki čas pasti u kotlinu. A neće! Bio sam gore. Ta stena je čvrsta. Tamo imam jedno skrovište, odmah iza te stene, za koje samo ja znam, jer sam ga ja i izgradio dok sam lovio ovuda. Do te stene Indijanci se ne bi popeli ni za živu glavu. Oni je zovu Veliki Duh Uklete reke. Možda jedino Dugi Nož, jer on je drugačiji i ne veruje mnogo u vrdžbine, ali on će imati drugog posla!

— Misliš da se tamo sakrijemo? — pitao je Džordž.

— Ne svi! Dobar strelac može otu- da izvanredno da kontroliše ceo plato ispred rudnika, rudničko dvorište, a i ulaz u rudnik. Znam da je Alisa dobar strelac i na udaljene mete. Mislim da gore odu ona i doktor Ovens. Dok će paziti da Alisu neko ne iznenadi otpozadi. Nas trojica otići ćemo na drugu stranu, naravno, prvo ćemo zatrpati onaj izlaz.

— Gde ćeš nas sakriti, Džo? — pitao je Alan. — Zar imaš još jedno skrovište za koje ne znaju ni Indijanci.

— Nemam, Alane! Ali mi ćemo otići na drugu stranu velikog kanjona, u blizini one raskrsnice ima dovoljno žbunja, rupa, jazbina, vučjih i medvedih, i mislim da smo nas trojica dovoljno vešti da izbegnemo susrete sa indijanskim izviđačima.

Naravno, nećemo jahati, žao mi je, ali opet ćemo postati pešaci.

— Gde ćemo ostaviti konje? — pitao je Džordž.

— U jednoj maloj udolini blizu Velikog Duha Uklete reke. Mesto je dosta skrovito, a nema mogućnosti da konji, ako ih i pustimo da slobodno pasu, odu daleko. Istina, može se dogoditi da ih Indijanci nađu kad budu ovuda krstarili, ali nešto moramo i da žrtvujemo. Žao mi je, Džordže, tvojih novaca koje si dao za njih, ali nešto moramo da rizikujemo!

Još su jedno vreme procenjivali dobre i loše strane Kregovog plana, a onda su se složili i prihvatili ga. Ubrzo zatim, Alan, Džordž i stari Kreg su odjahali prema izlazu iz rudnika na drugoj strani, da ga zatrpaju. Alisa i doktor Ovens jahali su jedno vreme s njima, a onda im je Džo Kreg objasnio kako da nađu dolinicu u kojoj je trebalo da ostave konje i kako da se pešice popnu do one stene. Alisa je već bila na ovom mestu i brzo je shvatila Kregova uputstva.

Bila je ponoć kada je karavan s puškama stigao pred rudnik. Alisa i doktor Ovens već su bili na svojim mestima. Zbog mraka nisu ništa videli, ali su dobro čuli sve što se događalo na maloj visoravni. U noći se zvukovi šire daleko. Dobro se može razumeti iole glasniji razgovor.

Istovar sa mazgi obavljen je dosta brzo, ali je prenošenje sanduka u rudnik potrajalo znatno duže. Međutim, čim su mazge bile istovarene, goniči su ih poterali natrag, niz kanjon. Očigledno, nisu želeli da se zna da je bilo šta doneseno ovamo. Da su ih oterali dosta daleko dokaz je bio u tome što se ti goniči nisu vratili.

Pred rudnikom su ostala samo četiri jahača. Konje su pustili da pasu na visoravni, a oni su založili veliku vatru i zaseli pored nje. Kao da se nikoga nisu bojali. Pržili su meso i pili viski. Nešto kasnije trojica su

otišla u staru baraku, verovatno da spavaju. Kod vatre je ostao samo jedan, valjda da ipak malo stražari da ih neko ne iznenadi.

I doktor i Alisa su se dogovorili da spavaju na smenu u Kregovom skrovištu.

Nešto posle ponoći Džo Kreg, Alan Anders i Džordž Ovens zatrpavali su drugi izlaz iz Brandonovog rudnika, zapravo ulaz nekadašnje podzemne reke u podzemlje. U poslednjem trenutku stari Kreg je promenio svoj plan. Rekao je:

— Ja idem unutra. Ako nešto pođe naopako, bar ću uništiti one puške. Znam gde ima nešto zaostalog dinamita, ali biće dovoljno da izazovem priličnu eksploziju, a nadam se da će praskati i municija iz onih sanduka. A vi zatrpajte dobro ovu rupu!

— Kako ćeš izaći, Džo? — pitao je Džordž.

— Nadam se da će jedan od vas dvojice preživeti sve ovo i da će mi otkopati prolaz. Ako ne, onda će stari Džo imati bolji grob od vas, nema tog kojota koji će moći da glode moje kosti. Uostalom — smejaio se starac — ja u rudniku mogu preživeti možda i celu nedelju. Ima vazduha i vode, a valjda ću nešto naći i da pregrizem, bar nekog pacova!

Nisu se slagali, ali je stari Kreg bio uporan, pa su mladići morali da pristanu. Džo Kreg je otišao u Ukle-tu reku.

Iste noći Brandonovom rudniku približavao se i Dugi Nož sa svojim ratnicima. Dotad je prošao kroz više indijanskih sela pokazujući svoj plen, a njegovi ratnici skalpove belaca. Dugi Nož je znao šta radi. U svakom selu pridruživali su mu se novi ratnici, uglavnom mladi, željni borbe i slave, i osвете belima za dosadašnje poraze. Dugi Nož je postao veliki poglavica. Za njim je već išlo više od osamdeset ratnika. Istina, većina je bila dosta slabo naoružana, uglavnom kopljima i lukovima sa strelama i ponekom starom puš-

kom. Međutim, dvadesetak starih članova njegove grupe, koje je on sve proglasio poglavicama, bili su do zuba naoružani modernim vinčesterkama i koltovima. A znali su i dobro i brzo da pucaju iz svog oružja. Vatrene strele u njihovim rukama bile su zaista ubitačne.

Znao je da mu je vod plave konjice za petama, ali on se ovog puta nije sakrivao. Izazivao je vojnike da ga napadnu. Želeo je još jednu pobedu koja će pod njegovu komandu dovesti još više ratnika a njemu doneti još veću slavu.

A tek kad dobije puške! Šest stotina brzometnih vinčesterki! I dovoljno municije.

Dugi Nož se nije bojavao noći, ni duhova, ni ikoga. Jahao je na šarcu, na čelu kolone svojih neustrašivih ratnika. Jahao je po puške koje će razbuktati sveti rat protiv belih. To što je on dugo služio belima u borbi protiv svoje braće kao da je bilo zaboravljeno. Veliki podvizi izbrisali su i sećanje na male grehove. Narednik Džon bio je zaboravljen, postojao je samo veliki poglavica Dugi Nož.

Kapetan Ronald Preskot nije mogao da se načudi kako je lako i brzo pronašao Dugog Noža i sanduke u kolima. Bio je samo nekoliko sati jahanja iza njega, ali nije mogao da ga dohvati. Uz put je savratio sa zemljom jedno indijansko selo kroz koje je pre njega prošao Dugi Nož. Kad je žario i palio i kad su njegovi vojnici ubijali decu, žene i stare, kapetan Preskot nije mislio na posledice i na mogućnost da tako izazove novi rat sa Indijancima, on je mislio samo na zlato koje je u kolima tandrakalo kanjonom samo nekoliko sati ispred njega.

Zaslepljen tom željom, on je svoje vojnike uveo u dobro pripremljenu zasedu. Uverenje da Indijanci retko napadaju noću osvetilo mu se stravičnim bilansom. Kad je njegov odred uspeo da probije obruč i kad je prebrojao svoje vojnike ustanovio je

da ih je polovina ostala na bojištu. Dalje je jahao na čelu samo petnaestorice, a i od tih petnaest bar petorica nisu bila sposobna za borbu.

A kola sa zlatom mogao je da stigne galopom možda za samo sat.

Svitalo je kad je prepolovljenu Preskovu jedinicu dočekaao Dugi Nož lično. Sedeo je ponosno na neosedlanom konju sa šest svojih poglavica u redu iza sebe.

Stotinak metara iza njih stajala su otkrivena kola sa sanducima sa blagom iz Gile.

Kapetan je brzo shvatio da je opkoljen sa svih strana i da nema nikakvih izgleda. Pogledao je u sanduke na kolima. Valjda prvi put u životu do svesti mu je doprlo saznanje o ništavnosti bogatstva. Znao je da je to i poslednji put.

Kao iz neke daljine do njega je dopirao glas Dugog Noža.

— Kapetane! — pozivao ga je Indijanac. — Ako si pravi oficir bori se sa velikim poglavicom Dugim Nožem. Sabljama! Zar to nije pravo konjičko oružje, kapetane? Ako me pobediš, proći ćeš kuda si naumio. Ako te ubijem, pustiću tvoje vojnike da prođu, neka pričaju kakva si budala bio kad si mislio da ćeš dobiti ono tamo! — Dugi Nož je pokazao rukom na kola sa sanducima, a onda viknuo: — Vadi sablju, kapetane.

Istovremeno i on je izvukao konjičku sablju od koje se nikad nije rastajao.

Kapetan Ronald Preskot nije bio kukavica. Izvukao je svoju sablju i odmah naterao konja u trk, narsnuvši na svog protivnika žestinom čoveka koji više nije imao što da izgubi. Bio je dobar borac, ali ni Dugi Nož nije bio lošiji. Dugi Nož je odbio prvi napad, a onda je zamahnuo sabljom prema kapetanovom vratu. Kapetan je uspeo na vreme da se sagne i oštro sečivo samo je prohujalo iznad njegove glave. Uzvratio je još žešće nego prvi put, ali je i Dugi Nož bio na visini zadatka. Uzmakao je trgnuvši glavu svoga konja uzdama koje je držao u levoj

ruci. Kapetanova sablja zabila se u konjsku grivu i u konjski vrat. Urliknuvši pobednički, Dugi Nož je teškom sabljom u snažnom zamahu odozgo raspolutio kapetanovu glavu.

Kapetan se srušio u krvi, a odmah zatim i konj pod Dugim Nožem. Krv, ljudska i konjska, natapala je pustinjsku zemlju velikog kanjona.

XIV

Nekoliko sati kasnije, pred podne, tuda su naišla teška kola u koja je bio upregnut četvoropreg snažnih konja. Na kočijaškom sedištu sedeli su Hari Džonatan Preskot i njegov rudarski inženjer Džek Smit. Kola su bila puna rudarskog alata, a Džek je sigurno upravljao konjima.

Morali su da stanu. Nisu mogli da prođu. Na njihovom putu bila su dva leša, jedan u oficirskoj uniformi, ljudski, drugi konjski.

Ni Indijanaca ni vojnika nigde nije bilo.

Hari Džonatan Preskot i Džek Smit su sišli sa kola. Odmakli su leševe malo u stranu da mogu da prođu. Hari Džonatan Preskot je tada skinuo šešir pred mrtvim telom svog rodaka. Jedno vreme je čutao, a onda se obratio Džeku:

— Sahranićemo ga u povratku! Sad nemamo vremena!

Poterali su kola.

Nisu shvatili zašto su Indijanci ostavili čoveka i konja zajedno u smrti. Poštovali su Indijanci hrabrost i ostavili su kapetanu konja da jaše u večnim lovištima. Nisu ga ni skalpirali.

Dugi Nož je već čekao na ulazu u mali kanjon koji je vodio ka rudniku. Bez reči je propustio Harija Džonatana Preskota i Džeka Smita sa kolima. A onda je pošao za njima.

Alisa Milton i doktor Džeri Ovens dobro su videli i jedne i druge kad su ušli u dvorište rudnika. Na svo-

jim mestima bili su i Alan Anders i Džordž Ovens, spremni da se umešaju u ovu smrtonosnu igru. Na svom mestu pod zemljom bio je i stari Džo Kreg, držeći pripremljen fitilj u jednoj a šibicu u drugoj ruci.

U udubljenju jedne stene, dobro sakriven, bio je i Džim Vejli. I on je uspeo da nađe tragove karavana mazgi i da po tragu dođe ovamo. Bio je svestan da sada više ništa ne može da uradi, ali ni da se povuče. Mogao je da bude samo posmatrač. Stigao je prekasno.

Nestrpljivi su bili i Dugi Nož i Hari Džonatan Preskot. Tako su pregovori počeli odmah po dolasku u dvorište. Preskot je rekao prvi:

— Ja sam svoje izvršio. Dobićeš šest stotina pušaka i deset hiljada metaka. Tačno po dogovoru!

— I ja sam doneo ono što si ti tražio. Tu su sanduci iz Gile. Tebi zlato, meni puške. Kaži gde su!

Nije bio to nimalo prijateljski razgovor. A to su znala obojica. Znali su to i Preskotovi revolveraši, a i Indijanci. I svi su bili napeti do krajnjih granica.

Preskot je prišao kolima. Pogledao sanduke. Okrenuo se prema Dugom Nožu, pa ga zapitao:

— Otvarao si sanduke, poglavico?

— Samo jedan! — odgovorio je mirno Dugi Nož. — Da vidim šta je unutra. Otvori i ti i uveri se!

Hari Džonatan Preskot je teškom mukom odigao poklopac na prvom sanduku. Gurnuo je ruku u sanduk, ne gledajući šta će izvući. Izvukao je oko četvrt kilograma tešku glavu actečkog boga svitanja, od zlata. I pretopljeno, to zlato je vredelo dosta, a kao umetnički predmet verovatno stotruko više. Preskot nije bio neznalica i znao je šta drži u rukama. Ipak je izvukao nož i zagrebao po skulpturi. Kad se uverio da je zlato, srećno i zadovoljno se osmehnuo. Obratio se Dugom Nožu:

— Uzmi puške, veliki poglavico. Tamo su! — upro je rukom prema rudniku. Moj čovek će ti pokazati!

Džeson je pošao u rudnik, a Dugi Nož za njim.

Zavladala je tišina. Indijanci su čekali da ih poglavica pozove da iznesu puške, a Preskot i njegovi revolveraši bili su već više nego nestrpljivi da vide zlato sa kola. Hari Džonatan Preskot nije ispuštao iz ruku malenu skulpturu actečkog boga.

Tada je u rudniku odjeknula eksplozija. Zemlja se potresla kao da je zemljotres ili kao da je negde u dubini proradio vulkan. Potresla se čak i stena sa koje je Alisa Milton držala na nišanu vinčesterke ulaz u rudnik. A otuda je najpre pokuljao dim, a onda je iz rudnika izašao posrćući i glavinjajući, ali sa dve nove vinčesterke u rukama, Indijanac Dugi Nož. Bio je krvav i garav i više mrtav nego živ. Koraknuo je još dva koraka prema svojim, pa se srušio. Puške je stezao i dok je umirao.

Svi su bili zbunjeni, a iz rudnika su se još čule manje eksplozije. To su praštali sanduci sa municijom.

Alisa Milton je odložila pušku. Bila je užasnuta. Doktor Džeri Ovens takođe. Alan Anders i Džordž Ovens napustili su svoja skrovišta i prišli bliže. Džim Vejli je sledio njegov primer.

Indijanci su se prvi snašli. Priskočili su svom poglavici i podigli ga, uspravili ga, kao da su hteli da ga ožive. Kad su se uverili da je mrtav, zbacili su sa kola sanduke s blagom, i stavili tamo svog mrtvog vođu.

Hari Džonatan Preskot, ne ispuštajući actečkog boga iz ruke, stajao je začuđen njihovim postupkom. Zar će mu svo to zlato dati besplatno?

Njegovi revolveraši nisu mislili tako. Bili su spremni da pucaju, iako su znali šta ih čeka ako dođe do borbe s premoćnijim neprijateljem.

Džordž Ovens nije dugo izdržao. Gledao je u krivca svoje nesreće kako u ruci drži nečiju zlatnu glavu. U trenutku mu se učinilo da je to glava njegove Meri, njegove drage Me-

ri koju taj mrski čovek pokušava da smrška. Nanišanio je i pucao. Nije promašio.

Hari Džonatan Preskot pao je u prašinu rudničkog dvorišta.

Džordžov pucanj otvorio je pakao. Indijanci su pucali u revolveraše, ali su se brzo okrenuli prema Džordžu i Alanu, koji mu je pritekao u pomoć. I Alisa i doktor su otvorili vatru da zaštite svoje prijatelje. A u borbu se umešao i Džim Vejli, pomažući Alanu i Džordžu.

Mada s velikim gubicima, Indijanci su ipak uspjeli da se povuku s telom svoga poglavice na kolima. Preskotovi revolveraši nisu preživeli, mada su najveće gubitke Indijancima naneli baš oni.

Alan Anders je bio teško ranjen. U rudničko dvorište, posle bitke i kad su Indijanci otišli, doneo ga je Džim Vejli.

Spustio ga je pored sanduka s blagom, previo ga svojom košuljom da mu zaustavi krvarenje, pa tek onda zavirio u otklopljeni sanduk. I on je iz sanduka izvukao jedan predmet, ali taj je bio od kamena, opet neki indijanski bog, ali valjda bog siromašnijih Indijanaca.

Džordž Owens je podigao onog zlatnog boga stvaranja i vratio ga u sanduk. Uto su sa stene silazili i Alisa i doktor Owens.

Kad su njih dvoje sišli, Džordž im je rekao:

— Pomognite Alanu! Ja idem da potražim starog Džoa. On je najveći od svih nas!

Džim Vejli nije objašnjavao svoje prisustvo, a niko ga ništa nije ni pitao.

Doktor Owens i Džim Vejli uneli su Alana u baraku. Tamo je doktor izvukao zrno iz Alanovog ramena i ponovo ga previo.

Alan je došao k svesti. Pored nje ga je stajala Alisa i osmehivala mu se. Onda ga je pomilovala po kosi, isto onako kao Kena Trevor pre nekoliko dana u doktorovoj kući. Možda još nežnije.

Doktor je doveo konje iz one dolinice, a i Džim Vejli svoga. Onda su doktor i Džim natovarili na Preskotova kola one sanduke, ostavivši dovoljno mesta da tu udobno nameste i ranjenog Alana. Čekali su samo da se vrate Džordž i stari Kreg.

Džordž Owens je puna dva sata odgrtao kamenje koje su on i Alan nabacali na ulazu u Ukletu reku. Kad je odgrnuo dovoljno da je mogao da se spusti, začuo je glas starog Krega.

— Dobro je, mladiću. Znao sam da ćeš doći! Sad ću ja!

Bio je garav, odelo mu je bilo iscepano, ali je bio nepovređen. Kad je izašao napolje najpre je zapušio cigaretu, a onda rekao:

— Uh, Džordže, što sam im priredio lep vatromet. Eno, duhovi Uklete reke još se smeju!

XV

Bila je noć kad su ušli u Grin Siti. Alana su preneli na »Rogato A«, u njegovu kuću i smestili ga u krevet, do kreveta u kome se već oporavljao ranjeni šerif Ken Trevor. Oba su bila slično ranjena, možda Alan nešto lakše. Alisa je ostala da ih neguje. I doktor Džeri Owens koji se sve teže odvajao od lepe devojke.

Kad je čuo celu priču, deda Alan Anders je bio ponosan na svoga unuka. A onda je otkopčao šerifsku zvezdu sa njegovog haljetka i prikopčao je na svoj. Rekao je:

— Grin Siti ne sme da bude bez šerifa.

Onda se grohotom nasmejavao, pa skinuo zvezdu. Stavio ju je na sto, a onda pored nje bocu s viskijem.

— Pijte, momci! — obratio se Džordžu Owensu, njegovom bratu doktoru Džeriju, starom Džou Kregu i Džimu Vejliju. — Jednu noć svaki grad na Zapadu može i bez šerifa, zar ne? — dodao je na kraju.

Sve je izgledalo gotovo. Pa ipak, sve još ne. Grin Siti je brujao pričama o događajima koji su potresali

ceo kraj, ali bankar Ričard Preskot nikako nije mogao da dokuči gde je prava istina. Jedino što je sigurno znao bilo je da su sanduci sa blagom na Andersovom ranču, da je tamo njegov predradnik i budući zet Džim Vejli i da je tamo niko drugi nego još i ubica njegova sina Džo Kreg. Zašto Džim Vejli ne dolazi da ga obavesti o svemu?

— Zašto Džim Vejli ne dolazi? — pitala se i njegova ćerka Džuli.

A Džim Vejli je slušao svoja prirodna osećanja, svoj nagon samoodržanja i samopoštovanja. Konačno, jednom je bio sa pravim ljudima i na pravoj strani. Stvarno, šta je sve zlato ovog sveta prema radosti življenja jednog dede Alana Andersa kome je možda bilo i sto godina!

Te noći na »Rogatom A« svi su se dobro napili, a posle i dobro naspavali. U Grin Siti su pojahali tek oko podne: doktor Džeri Ovens, njegov brat Džordž, Džo Kreg i Džim Vejli zajedno, u istom redu, zauzimajući svojim konjima celu glavnu ulicu.

Sjahali su pred crkvom. Tada je iz svoje kancelarije, koja je bila preko puta, izašao bankar Ričard Preskot. Stao je pred jahače. Buljio je, ne verujući očima, u Džoa Krega. I siktao je:

— Zar si se usudio da ujašeš u moj grad, ubico?

Umesto Krega odgovorio je Džim Vejli:

— Gazda! Ti dobro znaš da je tvoj sin prvi potegao. Nije Kregova krivica što je tvoj sin promašio, a Kreg nije!

— Volim Džuli, gazda! — odgovorio je Džim Vejli. — Kako mogu da budem protiv njenog oca! Ali ne mogu više biti ni protiv pravde, one prave! — gotovo je zavapio na kraju.

Bankar Ričard Preskot pucao je bez opomene u Džoa Krega. Promašio je. Džo Kreg ponovo nije.

I treći Preskot dobio je zasluženu kaznu.

Iz kancelarije je tada istrčala Džuli. Prišla je ocu i podigla mu glavu.

Poljubila ga je u mrtva usta, a onda se okrenula Džimu Vejliju. Jedva čujno je rekla:

— Nemoj otići, Džime. I ja tebe volim!

Džim Vejli je ukočeno gledao pred sebe. Znao je da nikud neće otići.

Doktor Ovens nije mogao da pomogne mrtvima. Džordž Ovens je samo slegao ramenima i polako pošao kao salunu »Pet centi«. Džo Kreg je vratio kolt u navlaku, pa pošao za njim.

Sutradan su Džordž Ovens i Džo Kreg pošli u Feniks. Upregli su četvoropreg i povezli su sanduke iz Gile da ih predaju naučnicima. I onu knjigu s opisima svih predmeta, i one kosti pračoveka koji je u Arizoni živio možda i pre sto hiljada godina. Ni actečkog boga stvaranja Tonatekutlija, čija je glava bila od zlata, nisu zaboravili. Nisu zaboravili, kad su stigli u glavni grad Teritorije Arizone, ni da zahtevaju da se imena majora Monroa i narednika Berna spomenu u dnevnoj zapovesi i da se u njihovu čast ispali počasni plotun iz trideset pušaka.

*

Desetak dana kasnije, u nedelju, naslonjeni na gredu za vezivanje konja pred salonom »Pet centi« stajala su dva uredno i svečano obučena momka, naravno, s koltovima o pojasu. Tiho su razgovarali.

— Znači, nećemo ići na tu svadbu iako smo najlepše pozvani! — rekao je Ken Trevor.

— Nećemo, i gotovo. Dosta su im kumovi, onaj stari štalari, krivonogi Bob Karson i moj deda, još stariji i još krivljih nogu. Izem im kumove! — rekao je Alan Anders.

— Zar nismo ti i ja u svemu jednaki sa tim dskom? Čak, mislim da smo i bolji od njega, mlađi, lepši — razmišljao je glasno Aland Anders.

— Pa, mislim da si u pravu, Alane. Bolji smo od njega, mi smo šeri-

fi, zar ne? — odgovorio je Ken. — A on je samo doktorčić!

— Pucao je, bogme, kao i mi! — primetio je Alan. — Ali šerif ipak nije bio!

— Šta možemo, Alane, izgleda da devojke više vole doktore nego šerife!

— Izgleda, Kene! Eno ih, upravo ulaze u kuću. Doktor ju je uzeo u naručje i sad će je preneti preko praga!

— Čuti, Kene. Moraćemo potražiti druge devojke. A možda je i bolje tako. Inače, kako bismo nas dvojica odlučili čija će biti?

— Zna se, Alane, koltovima! Kako bismo drugačije?

Odmakli su se od grede i pošli ka salunu. Pogledali su svoja svečana

odela, a onda obojica, kao po komandi, slegla ramenima.

— Šta ćemo sad, Kene? — upitao je Alan, ali se nije zaustavljao, i moglo se tačno znati kuda će.

— Napićemo se kod Perija Granta. U salunu »Pet centi« za dolar ćemo popiti toliko da nećemo moći da izađemo! — odgovorio mu je Ken Trevor, koračajući za njim prema pokretnim vratima saluna.

Tako je i bilo. Toga dana predveče nekoliko dobronamernih građana Grin—Sitija odneli su, potpuno pijane, Alana Andersa i Kena Trevora u gradski zatvor.

Stari pomoćnik šerifa i čuvar zatvora obećao je da ih neće pustiti dok se dobro ne istrezne.

Inače, Grin Siti je miran grad.

K r a j

eliksir

REVLIJA ZA POPULARNU MEDICINU

VAŠE ZDRAVLJE JE U VAŠIM RUKAMA

Najpoznatiji domaći i strani stručnjaci
pišu ekskluzivno za čitaoce „Eliksira“
o najaktuelnijim zdravstvenim problemima
savremenog čoveka

VAŠ SAVETNIK

VAŠ SAGOVORNIK

VAŠ PRIJATELJ

NA SVAKOM KIOSKU – U SVAKOM DOMU

eliksir

REVLIJA ZA POPULARNU MEDICINU

NAJNOVIJI FANTASTIČNI STRIP

NA SVIM KIOSCIMA

SPECIJALNO IZDANJE »ZLATNE SERIJE«

DILAN DOG

DILAN DOG
detektiv koji
se ne plaši
strave i užasa

DILAN DOG
u događajima
na granici
sna i jave

DILAN DOG
rešava slučajeve
koji prevazilaze
najbujniju
maštu

DILAN DOG se hvata ukoštac sa silama mistike i zla

DILAN DOG NA SVIM KIOSCIMA

U SLEDEĆEM BROJU

V. Ertani

ORUŽJE SE JE SMRT

Znao je da ubijanje ni njemu ni ikom drugom ne može doneti sreću. Ali, znao je i to da ubice ne sme pustiti da se izgube a da ne plate za ono što su uradili. Najzad, bio se opredelio za posao šerifa i morao je savesno da obavlja svoj posao. . .

JUGOBANKA

DOJITE
DA SE DOGOVORIMO